

A SCHLÄGLI
MAGYAR SZÓJEGYZÉK.

A XV. SZÁZAD ELSŐ NEGYEDÉBŐL.

AZ EREDETI KÉZIRATBÓL KÖZZÉTETTE, BEVEZETÉSSSEL ÉS MAGYARÁZATOKKAL
ELLÁTTA

SZAMOTA ISTVÁN.

(A SZÓJEGYZÉK FÉNYKÉPÉVEL.)

Ára 2 forint.

BUDAPEST.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

1894.

Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből.

- I. k.** I. Solon adótörvényéről. *Télffy Ivántól.* 1867. 14 l. Ara 10 kr. — II. Adalékok az attikai törvénykönyvhöz *Télffy Ivántól.* 1868. 16 l. 10 kr. — III. A legújabb magyar Szentírásról. *Tárkányi J. Belától.* 1868. 30 l. 20 kr. — IV. A Nibelungének keletkezéséről és gyanítható szerzőjéről. *Szász Károlytól.* 1868. 20 l. 10 kr. — V. Tudománybeli hátramaradásunk okai, s ezek tekintetéből Akadémiánk feladására *Toldy Ferencztől.* 1868. 15 l. 10 kr. — VI. A keleti török nyelvről. *Vambéry Ármintól.* 1868. 18 l. 10 kr. — VII. Geleji Katona István főleg mint nyelvész. *Imre Sándortól.* 1889. 98 l. 30 kr. — VIII. A magyar egyházak szertartásos énekei a XVI. és XVII. században. *Bartalus Istvántól.* Hangjegyekkel. 1869. 184 l. 60 kr. — IX. Adalékok a régibb magyar irodalom történetéhez. (1. Sztárai Mihálynak eddig ismeretlen szindarabjai. 1550—59. — 2. Egy népirodalmi emlék 1550—75-ből. 3. Baldi Magyar olasz Szótárkája 1583-ból. — 4. Báthory István országbíró mint író. — 5. Szenczi Molnár Albert 1574—1633). *Toldy Ferencztől.* 1869. 176 l. — X. A magyar bővített mondat. *Brassai Sámuel*től. 1870. 46 l. 20 kr. — XI. Jelentés a felső-austriai kolostoroknak Magyarországot illető kéziratai- és nyomtatványairól. *Bartalus Istvántól.* 1870. 43 l. 20 kr. (1867—1869.)
- II. k.** I. A Konstantinápolyból legújban érkezett négy Corvin-codexről. *Mátray Gábor* l. tagtól. 1870. 16 l. 10 kr. — II. A tragikai felfogásról. Székfoglaló. *Szász Károly* r. tagtól. 1870. 32 l. 20 kr. — III. Adalékok a magyar szóalkotás kérdéséhez. *Joannovits Gy.* l. tagtól 1870. 43 l. 20 kr. — IV. Adalékok a magyar rokonzértelmű szók értelmezéséhez, *Finály Henrik* l. tagtól. 1870. 47 l. 20 kr. — V. Solomos Dénes költeményei és a hétszigeti görög népnyelv. *Télffy Iván* lev. tagtól. 1870. 23 l. 20 kr. — VI. Q. Horatius satirái (Ethikai tanulmány). Székfoglaló. *Zichy Antal* l. tagtól. 1871. 33 l. 20 kr. — VII. Újabb adalékok a régibb magyar irodalom történetéhez (I. Magyar Pál XIII. századbeli kanonista, II. Margit kir. hercegnő, mint ethikai író. III. Baldi Bernardin magyar-olasz szótárkája 1582-ből. Második közlés IV. Egy XVI. századbeli növénytan névtár XVII. és XVII. századbeli párhuzamokkal. V. Akadémiai eszme Magyarországon Bessenyei előtt) *Toldy Ferencz* r. tagtól. 1871. 124 l. Ara 40 kr. — VIII. A sémi magánhangzókról és megjelölésök módjairól. *Gr. Kuun Géza* lev. tagtól. 1872. 59 l. 20 kr. — IX. Magyar szófejtetések. *Szilády Áron* l. tagtól. 1872. 16 l. 10 kr. — X. A latin nyelv és dialektusai. Székfoglaló. *Szenássy Sándor* l. tagtól. 1872. 114 l. 30 kr. — XI. A defterekről. *Szilády Áron* lev. tagtól. 1872. 23 l. 20 kr. — XII. Emlékbeszéd Árvay Gergely felett. *Szvorényi József* lev. tagtól. 1872. 13 l. 10 krajczár. (1869—1872.)
- III. k.** I. Commentator commentatus, Tarlózatok Horatius satiráinak magyarázói után. *Brassai Sámuel* r. tagtól. 1872. 109 l. 40 kr. — II. Apáczai Cséri János Barczai Ákos fejedelemhez benyújtott terve a magyar hazában felállítandó első tudományos egyetem ügyében *Szabó Károly* r. tagtól. 1872. 18 l. 10 krajczár. — III. Emlékbeszéd Bitnitz Lajos felett. *Szabó Imre* t. tagtól. 1872. 18 l. 10 kr. — IV. Az első magyar társadalmi regény. Székfoglaló *Vadnai Károly* l. tagtól. 1873. 64 l. 20 kr. — V. Emlékbeszéd Engel József felett *Finály Henrik* l. tagtól. 1873. 16 l. 10 kr. — VI. A finn költészetéről, tekintettel a magyar ösköltészetre. *Barna Ferdinand* l. tagtól. 1873. 135 l. 40 kr. — VII. Emlékbeszéd Schleicher Ágost, külső l. tag felett. *Riedl Szende* l. tagtól. 1873. 16 l. 10 kr. — VIII. A nemzetiségi kérdés az araboknál. *Dr. Goldziher Ignác*tól. 1873. 64 l. 30 kr. — IX. Emlékbeszéd Grimm Jakab felett. *Riedl Szende* l. tagtól. 1873. 12 l. 10 kr. — X. Adalékok Krim történetéhez. *Gr. Kuun Géza* l. tagtól. 1873. 52 l. 20 kr. — XI. Van-e elfogadható alapja az ik-es igék külön ragozásának. *Riedl Szende* lev. tagtól 51 l. 20 kr. (1872—1873.)
- IV. k.** I. szám. Paraleipomena kai diorthoumena. A mit nem mondtak s a mit rosszul mondtak a commentatorok Virgilius Aeneise 11-ik könyvére. különös tekintettel a magyarra. *Brassai Sámuel* r. tagtól 1874. 15 l. 40 kr. — II. szám. Bálinth Gábor jelentése Oroszország- és Ázsiában tett utazásáról és nyelvészeti tanulmányairól. Melléklet öt khálmik dana hangjegye. 1874. 32 l. 20 kr. — III. szám. A classica philológiának és az összehasonlító árja nyelvtudománynak mívelése hazánkban. Székfoglaló *Bartal Antal* l. tagtól 1874. 182 l. 40 kr. — IV. szám. A határozott és határozatlan mondatról. *Barna Ferdinand* l. tagtól 1874 31 l. 20 kr. — V. szám. Jelentés a m. t. Akadémia könyvtára számára keletről hozott könyvekről, tekintettel a nyomdai viszonyokra keleten. *Dr. Goldziher Ignác*tól. 1874 42 l. 20 kr. — VI. szám. Jelentések: I. az orientalistáknak Londonban tartott nemzetközi gyűléséről, *Hunfalvy Pál* r. tagtól. — II. A németországi philologok és tanfériák 1874-ben Innsbruckban tartott gyűléséről *Budenz József* r. tagtól. 1875. 23 l. 15 kr. — VII. szám. Az új szokról. *Fogarasi János* r. tagtól. 15 kr. — VIII. szám. Az új magyar orthologia. *Toldy Ferencz* r. tagtól. 1875.

A SCHLÄGLI
MAGYAR SZÓJEGYZÉK.

A XV. SZÁZAD ELSŐ NEGYEDÉBŐL.

AZ EREDETI KÉZIRATBÓL KÖZZÉTETTE, BEVEZETÉSSSEL ÉS MAGYARÁZATOKKAL
ELLÁTTA

SZAMOTA ISTVÁN.

(A SZÓJEGYZÉK FÉNYKÉPÉVEL.)

BUDAPEST.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

1894.

204329

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára 7309/1956.....SZ.

A schlágli magyar szójegyzék a XV. század első negyedéből.

A schlágli magyar szójegyzéket Dr. VIELHABER GOTTFRIED az ottani premontrei rendház könyvtárnoka, a kéziratok lajstromozása alkalmával 1890-ben fedezte föl; 1893. évi aug. havában megmutatta azt Dr. HORVÁTH BALÁZSNAK, kinek szíves figyelmeztetésére azonnal a helyszínére utaztam, annak lemásolása végett.

Schlágl falucska, hol a premontreiek nagyszerű rendháza áll, Felső-Ausztriában, a rohrbachi kerületi kapitányságban, Linztől 55 km.-nyire, Aigen mezővárostól pedig negyedóránnyira, igen szép vidéken fekszik. A palotaszerű Stift könyvtára két nagy termet tölt be, köteteinek száma 25.000, a kéziratoké pedig 350; Csehország határán lévén, számos cseh kéziratot őriznek benne, ezenkívül német nyelvemlékeket is tartalmaz.

A rendházba megérkezvén, a könyvtárnok azonnal rendelkezésemre bocsátotta a kérdéses kéziratot és úgy ő, mint többi rendtársai, egész ottlétém alatt legnagyobb előzékenységet és vendégszereztetést tanúsítottak irántam, miért is e helyen legmélyebb köszönetemet fejezem ki mindnyájoknak.

A nevezett magyar vocabularium 14 sűrűn teleírt lapból áll. Ez a hét levél egy codexhez volt hozzákötve, melytől elkülönítettett és modern kötésbe köttetett be. Első pillanatra szembeötlik, hogy a Besztercei szószedetnek szakasztott mása, a kettő közti különbség

a következőkben állapítható meg: 1. a schlagliben nincsenek semmiféle fejezetcímek, de azért az egyes szócsoportok nagybetűkkel kezdődnek, a melyek közül csak néhány van vörösrre festve, a többinek hely hagyatott, de a kezdő szó második betűje mindenütt nagybetű; 2. a fejezetek száma sokkal több, azaz olyanok is vannak benne, melyek a beszterceiben egyáltalában nem jönnek elő, u. m. isten és világegyetem, időjárás, napok nevei, világi és egyházi méltóságok, testrészek, testi és lelki tulajdonságok, hang- és játékszerek, mesterműszók, számnevek, stb. 3. az egyes meglévő fejezetek is tetemesen bővebbek, végül 4. mind a magyar, mind a latin helyesírása hasonlíthatatlanul jobb és az írása is olvashatóbb. A mi az ilyen szójegyzékek czélját és rendeltetését illeti, arról a Századok 1893. évi áprilisi füzetében bő tájékozás lelhető.

Midőn értesültem dr. VIELHABERTŐL, hogy e szójegyzék egy codextól különítettett el, az utóbbit is megtekintettem és azonnal észrevettem, hogy ez a codex is számos (130) magyar szót tartalmaz. A codex neve Hortularium, azaz latin szótár latin magyarázatokkal; itt-ott egyes szók után a magyar kifejezés is oda van írva, még pedig magában a szövegben, ugyanazon kézzel. A codex terjedelme 184 levél, ebből 1—161-ig Hortularium, a 162-ik levél üres, 163—176-ig ünnepekről és szentekről (köztük magyarokról is) van szó, 177—184-ig terjedt a fentebb említett magyar szójegyzék, de ez kivétetett belőle.

A Hortularium, azaz maga a codex, 1420 és 1433 közt iratott, ugyanis a 99 a lapon ezt találjuk: «Hus modernis temporibus est nomen heresiarche, qui inspirante diabolo finxit sectam hussitarum et in concilio constantiensi est condempnatus»; Husz tudvalevőleg 1415-ben égettetett meg, tehát 1416-ban vagy 1417-ben az író azt mondaná, hogy tavaly vagy harmadéve, ennél fogva legnagyobb valószínűséggel az 1420-as években készült, hogy pedig nem iratott 1433 után, erre még pontosabb bizonyítékunk van, nevezetesen a 28. lapon az augeo igénél ezt olvashatjuk: «Impera-

tor ex eo quod debet augere regnum, dicitur einde augustus ab augeo, es, re, ergo scribitur: Sigismundus dei gracia Romanorum rex semper Augustus et augmentator». Zsigmondot 1410-ben választották római királylyá és 1433-ban koronázták római császárrá, ha tehát 1433 után írták volna, akkor már mint római császárt emlegetnék.

Azonban ebből még nem következik az, hogy a hét levélnyi magyar vocabulariumot is (melyet később a Hortulariumhoz kötöttek) ugyanekkor írták volna; szerintem ez a szójegyzék 1400 és 1410 közt készült, mivel, mint az alábbiakból kitűnik, magyar helyesírása jóval régibb, mint a Hortulariumé, mindazáltal a schlägli és beszterczei szójegyzékek, valamint a Hortularium magyar szavai, az ő nagy tömegeikkel az alig 200 különféle szót tartalmazó HB. és KT. után, korra nézve, közvetlenül következnek.

Ennek bebizonyítására hasonlítsuk össze, hogy miként írták az *o* és *cs* betűket a HB.-ben, a KT.-ben, a schlägli szójegyzékben és Hortulariumban, továbbá a XV. sz. második negyedéből (1450 körül) való Ehrenfeld (Ehr.) codexben.

HB. és KT.	Schl.	Hortul.	Ehr.
urdung	vruk	tewlfa	ewrewk
vleben	vrum	ewren	ewrewmuel
	bwlch	ewl	bewlez

Az *ew* a Schl.-ben csupán a szók végén, de itt is nagyon ritkán fordul elő, így pl. tidew, tetew, zeplew ez utóbbi egyébiránt már a KT.ben is sceplew-nek iratik. Hogy a Hort. sokkal újabb, mint a Schl., a következőkből is kitűnik:

Hort.	Schl.	Hort.	Schl.
velew	welw	ewl	wlw
gabona few	fw	tewlfa	wkleles

Sokkal nyomósabb bizonyíték ennél a *cs* betű írásmódja, míg a Schl.-ben egyetlen egyszer sem, a Hort.-ban pedig csupán egyszer

(luczfenew)* iratik *cz*-vel, addig az Ehr.-ben kizárólag ez utóbbi írásmód dívik; megjegyzendő, hogy a HB.-ben a *cs* mindig *s*-sel, a KT. ben pedig *ch*-val iratik.

Schl.	Ehr.	Schl.	Ehr.
bochatas	boczata	chuca	czuda
erelch	erkewlczewkuel	machca	madaraczka
chetertek	czetertek	gimelch	gewmewlcz

Mind a besztercei, mind a schlägli szójegyzékek rendkívül tanulságosak arra nézve, hogy a magyar nyelv, melyben ma is legalább ezer szláv kölcsönszó van, mily óriási mértékben volt tele a szláv nyelvekből vett elemekkel, elég lesz csak néhány példát felhozni: uja (nagybátya), gajd (duda), zápona (függöny), hort (agár), igrecz, beléndes (parázna), peg (tarka), pokronta (kalács), pepelcze (pogácsa), szesztra (apácza), jug szél (déli szél), szoppan (kelepce), asz (zab), szerencs (rabló), poklonta (búbosbanka), pakocsa (tréfa), kelét (éléskamra), porga (új gabonából készült liszt), kabanicza (köpönyeg), vijel (fátyol), szekernye (csizma), ajanceza (szekér), hamut (lójárom), godolya (birsalma), csepesz (fejkötő) stb.; megjegyzendő, hogy ezek némelyike mint tájszó ma is él nyelvünkben.

Ha azonban behatóbb figyelemre méltatjuk a dolgot, épen az ellenkezőhöz is eljutunk, nevezetesen számos olyan kihalt szót találunk, melyek nem szláv eredetűek, de helyettük ma már csak szláv kölcsönszókat használunk, így pl. tetem (még Murbeliusnál 1533. is csak ezt találjuk) borda helyett, a borda szó a takácsműszók közt a jelen szójegyzékben is megvan, a minthogy minden szláv nyelvben csak takácsbordát jelent (costa, Rippe = rebro), később a borda szó egészen kiszorította a tetemet, melynek ma teljesen más értelme van; verő helyett általánosan elterjedt a kalapács,

* E szót ma luczfenyőnek ejtik, pedig helyesen csakis lucsfenyő, ugyanis: szerbül luč = szurkosfenyő, louč csehül ugyanaz stb.

nadály helyett a piócza, pép helyett a kása, fosztó és ragadozó helyett a rabló, ebes helyett a mocsár, vész helyett vihar, nyomorék (madár) helyett poszáta, ágas és kőláb helyett oszlop, nehézkes helyett terhes (= brjemenata, ebből brjemja = teher), nyomonjáró, követő (vadászkutyák) helyett szelindek (ebből sléd nyom, slédnik nyomon követő), búzafő vagy gabonafő helyett kalász, agylágy helyett agyvelő, mert mozg épen úgy jelent csontvelőt (Mark), mint agyvelőt (Gehirn), álltetem helyett az állkapcza, csergeteg, folytat, séd, fok helyett a patak, fű helyett a kacsza és réceze, őriző helyett pásztor, a régi magyar nyelvben a mostoha fiútnak, a mostoha atyát atyal-nak nevezték, ma már mindezt kiszorította a mostoha (mastecha) szó, a tús helyett a poruka (ruka = kéz) hatása alatt a kezes jött csaknem kizárólag divatba stb.; itt is áll az, hogy e szavak némelyikét mint tájszót ma is használják. Végül feltűnő, hogy sem az *acska ecske, ka ke*, sem más kicsinyítő képző e szójegyzékben nem fordul elő (valamint a Beszterczeiben sem); e helyett a kicsinyt és földadatát a *kis* melléknévnek az illető szó elébetétele teljesíti, pl.: *kis* bárány, *kis* falat, *kis* hajó, *kis* hal, *kis* ház, *kis* korsó, *kis* fazék, *kis* ember, *kis* szem, *kis* madár, *kis* kosár, stb.

A kidolgozásnál abból a szempontból indultam ki, hogy minden fölöslegest elkerüljek, ennél fogva az eredetiben látható törléseket nem vettem fel a magyarázatokba, mivel ez csak zavarólag hatna, de egyébiránt a kit ezek érdekelnek, a fényképen igen szemlélhetően tanulmányozhatók. Ezek szintén azt igazolják, hogy a schlägli szójegyzéket, nemkülönbén mint a beszterczeit, valamely régibb eredetiről másolták le.

A latin szókat,* a mennyire csak lehetett, megfejteni igyekeztem, mivel ezek nagyon megkönnyítik a magyar szók megérthetőségét; hiszen a beszterczei szójegyzék kiadványának egyik legfőbb

* Az ae és e, i és y, stb. közt nem tettem különbséget Dief. nyomán.

hiánya épen abban rejlik, hogy a latin szóknak legalább is negyede nincs megmagyarázva. Az idézett középnevet szóknak mindenütt kiírtam mai alakjokat is, mert ez nincs meg Diefenbach Glossariumában; a többi, u. m. francia, olasz, ó-szláv, szerb, cseh, orosz, lengyel stb. nyelvekből vett idézeteknél mindenütt a fordítást is közlöm. Kiváló gondot fordítottam a hazai oklevelekben előforduló magyar szókra, mint legrégebb nyelvemlékeinkre; itt csupán olyanokat vettem föl, melyek a NyTSz.-ban nincsenek meg.

Ezeken kívül fölhasználtam Murmeliusnak latin-német-magyar szótárát (1533), melynek egyetlen példánya Schwazban (Tirol) van; ez a szótár korra nézve nyomban a schlägli és besztercei után következik és temérdek olyan kihalt szót tartalmaz, melyek másutt sehol sem fordulnak elő.

A főntebb említett dr. VIELHABER GOTTFRIED és dr. HORVÁTH BALÁZS urakon kívül, fogadja köszönetemet SZILY KÁLMÁN főtítkár úr, ki eleitől fogva a legmelegebb érdeklődéssel karolta fel az ügyet és kieszközölte, hogy a schlägli rendház mind a két kéziratot elküldte tanulmányozás végett, továbbá a kormeghatározásra és egyébre is útbaigazítást nyújtott, végül TAGÁNYI KÁROLY úr, ki többrendbeli tanácsesal támogatott munkám megírásában.

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Osztálya jelen munkám bírálatát dr. SIMONYI ZSIGMOND rendes tag úrra bízta, kinek szíves fáradozásáért köszönetemet nyilvánítván, megemlítem, hogy az ő észrevételei és magyarázatai szögletes zárjelek közé vannak beiktatva.

Budapest, 1893. nov. 8.

SZAMOTA ISTVÁN.

Idézett kútforrások.

- Anj. O. = Anjoukori okmánytár I—VI.
Árp. Ú. O. = Árpádkori új okmánytár I—XII.
Mon. Str. = Monumenta Strigoniensia I—II.
Mikl. = Miklosich, Etymologisches Wörterbuch der slavischen Sprachen.
Brandl = Brandl Glossarium illustrans Bohemicomoravicæ fontes.
Prešp. Slov. = Prešpursky Slovník. Latin-cseh szójegyzék a XIV. sz. végéről. A számok a sorokat jelentik.
Zal. O. = Zalai Okmánytár. I—II.
Sopr. O. = Soproni okmánytár. I—II.
O. L. D. = Országos Levéltár Diplomatikai osztálya, azaz a m. kir. Országos Levéltár Diplomatikai osztályában őrzött kiadatlan oklevelekből vett idézetek.
Dief. = Diefenbach Novum Glossarium.
Ha. O. = Hazai Okmánytár. I—VIII.
Zi. O. = Zichy Okmánytár. I—V.
Ny. Sz. = Nyelvtörténeti szótár.
Lexer = Lexer Mittelhochdeutsches Wörterbuch.
Tájsz. = A most megjelenő Tájszótár. A régiből (1838.) vett idézeteknél ez áll: régi Tájszótár.
Engel = Engel Geschichte des ung. Reichs I.; az idézet kizárólag az 1494—5-iki számadásokra vonatkozik.
Tört. T. = Történelmi Tár 1878—93.
Sz. = Századok, azaz Tagányi Károly cikke, a melyhez a szláv eredetű szók magyarázatával járultam a *Századok* 1893-iki évfolyamában 305—327 l. Ez a Besztercei szószedetről szól.

- B. = Besztercei szószedet.
Kovachich = Formulae solennes styli.
Fejérpataky = Felső-magyarsz. városok számadáskönyvei.
Ducange = Glossarium mediæ et infimæ latinitatis.
Diez = Etymologisches Wörterb. d. roman. Sprachen.
Murmelius = Murmelius latin-német-magyar szótára, nyomatott
Krakkóban 1533-ban; a számok az egyes szók sorszámjait jelen-
tik, miként a nemsokára megjelenő kiadványban is fel lesz
tüntetve.
Csapó = Csapó József Új Fűves és Virágos Magyar Kert.
Pozsony 1775.
Herman O. = Herman Ottó. A magyar halászat könyve.
Vuk Karadžić = Vuk Karadžić St. Srpski rječnik.
Haz. Okl. = Hazai Oklevéltár (csak egy kötet, tehát az idézetnél
könnyen megkülönböztethető a Hazai Okmánytártól, mivel ez
utóbbinál a kötetek számai is előjönnek).
Dasypodius — Dictionarium Latinogermanicum, autore P. Dasy-
podio. Strassburg 1537.
Ká. O. = Károlyi Oklevéltár I—III.
Tel. O. = Teleki Oklevéltár (I—II), melynek kefelevonatát Barabás
Samu úr volt szíves átengedni.
Huny. O. = Gr. Teleki József munkájának (A Hunyadiak kora)
három utolsó kötete.
-

1. Deus — *isten*.
2. deitas — *istenség* — istenség.
3. dominus — *vr* — *úr*.
4. dominacio — *vrasag* — uraság.
5. virtus — *iozag* — jószág.
6. virtuosus — *iozagus* — jószágos.*
7. vnus — *eg* — *egy*.
8. vnitas — *egesseg* — egység [egyesség?]
9. diuinus — *isteni*.
10. diuinitas — *isteniseg* — istenség.
11. trinus — *harum* — három.
12. trinitas — *harumsag* — háromság.
13. magnus — *nag* — nagy.
14. maiestas — *nagsag* — nagyság.
15. potens — *hato* — ható.
16. omnipotens — *mendenhato* — mindenható.
17. cunctipotens — *idem*.
18. beatus — *bodog* — boldog.
19. beatitudo — *bodosag* — boldogság.
20. eternus — *vruk* — örök.
21. eternitas — *vrukseg* — örökség.
22. perpetuus — *idem*.
23. sempiternus — *idem*.
24. sapiens — *bwlch* — bölcs.
25. prudens — *idem*.
26. sagax — *idem*.
27. equalis — *egenlw* — egyenlő.

[* *Általános megjegyzés.* A magyar átirással egyszerűen azt akarjuk megállapítani, minő szóval van dolgunk, vagyis hogy az illető szót ma hogy mondjuk v. mondanók. Hogy *akkor hogy ejtették*, azt ezzel természetesen nem döntjük el. Pl. a 6. szó alkalmasint *jószágus*-nak hangzott, a 33. *üdvözjéte*, a 34. *szülé* v. *szülé* volt. stb. S. Zs.]

28. equalitas — *egentlőség* — egyenlőség.
 29. pater — *atya*.
 30. filius — *fiu* — fiú.
 31. spiritussanctus — *zent lelek* — szent lélek.
 32. sanctitas — *zenthseg* — szentség.
 33. saluator — *vduezeite* — üdvözítő.
 34. genitor — *zule* — szülő.
 35. dominator — *varalkodo* — uralkodó.
 36. natura — *termezth* — természet.
 37. naturalis — *termezetes* — természetes.
 38. Substantia — *allath* — állat.
 39. essentia — *idem*.
 40. persona — *zemel* — személy.
 41. ymago — *kep* — kép.
 42. inmensus *nag* — nagy.
 43. inmensitas — *nagsag* — nagyság.
 44. Celum — *men* — menny.
 45. celestis — *meney* — mennyei.
 46. polus — *magas*.
 47. olimphus — *magas men* — magas menny.
 48. empireum — *tizes eg* — tüzes ég.
 49. aer — *eg* — ég.
 50. eter — *idem*.
 51. angelus — *angyal* — angyal.
 52. archangelus — *archangal* — arkangyal.
 53. Sol — *nap*.
 54. luna — *hold*.
 55. radius — *verefen* — verőfény.
 56. cincia — *vijhod* — újhold.
 57. nouilunium — *idem*.
 58. eclipsis — *hod zeges* — hold szegés.
 59. semilunium — *fel hod* — fél hold.
 60. plenilunium — *telyes hod* — teljes hold.
 61. Stella — *hug* — hűgy.
 63. astrum. —

47. Olympus. — 48. empyrium. — 56. Cynthia = Diana, a hold istennője. — 61. L. Ny. Sz.

64. planeta. —
 65. astronomus — *hugbaneze* — húgybanező.
 66. astrologus — idem.
 67. lucifer — *fenes hug* — fényes húgy.
 68. venus — idem.
 69. vesperus — *est hug* — est húgy.
 70. plaustrum — *zeker hug* — szekér húgy.
 71. adartica — *kaza hug* — kasza húgy.
 72. coruscacio — *villamas* — villám(l)ás.
 73. fulgor — *vez* — vész.
 74. flumen — *foljó* — folyó.
 75. tonitrus — *mengerges* — mennygörgés.
 76. tempestas — *vez* — vész.
 77. procella — idem.
 78. grando — *keues es* — köves es(ö).
 79. ymber — *harmat*.
 80. pluuia — *es* — eső [es].
 81. pluuiialis — *esses* — esős [eses].
 82. gutta — *cheppeneth* — cseppenet.
 83. stilla — idem.
 84. stillicidium. —
 85. nix — *ho* — hó.
 86. glacies — *ieg* — jég.
 87. gelu — *fag* — fagy.
 88. serenun — *der* — dér.
 89. congelacio — *faglalas* — fagylalás.
 90. frigus — *hideg*.
 91. niridus — *lagmadag* — lagymatag.
 92. tirium — *ieg chap* — jégcsap.
 93. ventus — *zel* — szél.

71. arcticus = északi, arctos = gönczölsekere, aparcias = északi szél. — 75. [= mennydörgés, l. Ny. Sz. Gyergyóban még ma is van ilyen értelemben *görgeteg*, Nyr. VIII. 90. S. Zs.] — 79. inbres = tou (Thau) Dief. — 80. [L. Ny. Sz. S. Zs.] — 88. Ilyen értelemben a latin szót nem találtam, azonban: újszl. *srèn* = dér. kisor. *seren* = ólmos eső, lengy. *szron* = dér, cseh. *sřin* = zúzmara stb. (Mikl.) [Olv. serenun = *derült*? v. *derhenő*? v. ö. Ny. Sz. A szónak csonkítása a másoló hibája: v. ö. 149. *che* e h. *chetertek*. S. Zs.] — 91. A latin szó ismeretlen. [*Lagymadag*-hoz v. ö. *rothadag* 467. sz. S. Zs.] — 92. stiria.

94. ventosus — *zeles* — szeles.
 95. zephyrus — *vg zel* — jug szél.
 96. chorus — idem.
 97. aura — idem.
 98. cerus — *napkelth zel* — napkeleti szél.
 99. subsolanus — *zeles* — szeles.
 100. turbo — *forgo zel* — forgó szél.
 101. circius — *ezak zel* — északi szél.
 102. aquilo — *fel zel* — fel szél.
 103. boreas — *hideg zel* — hideg szél.
 104. pruina — *vz maraz* — zuzmara.
 105. ros — *harmat*.
 106. nubs — *ked* — köd.
 107. nubulosus — *kedes* — ködös.
 108. nebula — *homal* — homály.
 109. caligo — idem.
 110. caligosus — *homalus* — homályos.
 111. brumalis — *tely idew* — téli idő.
 112. auster — *thely zel* — déli szél.
 113. australis — *wzak* — juzsak.
 114. Mondus — *vilag* — világ.
 115. mundanus — *vilagy* — világi.
 116. seculum — *vilag* — világ.
 117. secularis — *vilagy* — világi.
 118. vrbs — *vilag* — világ.

95. zephyrus = nyugati szél; a magyar szóra l. a Ny. Sz. juh. —
 96. corus = nyugati szél. — 98. eurus. — 99. subsolanus = keletiszel. —
 101. circius = nortwester wint (Dief.) — 104. oroszul *izmorozj*. [L. Ny. Sz. *zúz-maráz* és v. ö. «Mara (moroz illyr., mráz boh.); gelu, der Frost.» Dankovszky. S. Zs.] — 106. nubes; sajtáságos, hogy a *felhő* vagy *felleg* szó sem itt, sem Mureliusnál (1533) nem jön elő. — 107. nebulosus. — 110. caliginosus. — 113. australis = déli; a magyar szó kétségtelenül a délszláv *jug* szóból származott, *juzak* alakot ugyan nem tudok kimutatni (hacsak a Daničić-féle szótárból nem, de ez most még csak az i betűig terjed), de vannak: *južan* = déli, *juženje* (Vuknál) = Thauwetter, solutio nivium. — [Kérdés, ez az *wzak* nem *őszaknak* olvasandó-e? V. ö. «őzaktol fogna nap tamadatiglan» Ozorai: Christ. 421. «őnek óvadaban»: éjnek évadában Winkl. C. 62. Talán az Ehr. C. 74. lapján is *őnek* olvashatjuk ezt: Ez evnek minden tyztessége: omnia solemnia hujus noctis. A mi a két világtájnak föleserélését illeti, v. ö. hogy a Bécsi C.-ben is az *ezfek* szó majd északot, majd délt jelent. S. Zs.]

119. annus — *ew* — év.
 120. mensis — *ho* — hó.
 121. septima — *heth* — hét.
 122. ebdomada — *idem*.
 123. ebdomadarius — *hetes*.
 124. dies — *nap*.
 125. oriens — *nap kelth* — nap kelet.
 126. orientalis — *idem*.
 127. occidens — *nap nyugath* — nap nyugat.
 128. occidentalis — *idem*.
 129. medies — *del* — dél.
 130. medionalis — *delj* — déli.
 131. Septentrionalis — *ezek zel* — északi szél.
 132. zodiacus — *nap haza* — nap háza.
 133. sero — *estwel* — este.
 134. vesper — *idem*.
 135. vesperimus. —
 136. nox. —
 137. nocturnus. —
 138. Crepusculum —
 139. medianox —
 140. gallicantus —
 141. aurora — *haynal* — hajnal.
 142. mane — *holual* — holval.
 143. manius lux — *holvalbanj világ* — holvalbani világ.
 144. clarus — *fenesseg* — fényesség.
 145. dominicus dies — *vasarnap* — vasárnap.
 146. feria II — *het fe* — hétfő.
 147. feria III — *ked* — kedd.
 148. feria IIII — *zerda* — szerda.
 149. feria V. — *che* — csütörtök.
 150. feria sexta — *pentek* — péntek.
 151. sabato — *zombath* — szombat.

121. Septimana. — 122. Dief-nál ilyen alak is van. — 129. meri-
 dies. — 130. meridionalis. — 131. [V. ö. *iszek* e h. észak, Szolnok-D.
 m. Nyr. XI. 93. S. Zs.] — 135. Vespertinus. — 138. crepusculum. —
 142. L. Ny. Sz. — 149. Csak *che* van kiírva. [V. ö. *chetertek* 156. S. Zs.]—
 151. sabatum.

152. dies solis — *heth fe vasar* — hétfő, vasár.
 153. dies lunæ — *ket chetfe kedd, hétfő.*
 154. dies martis — *ked* — kedd.
 155. diesmercuri — *zerda* — szerda.
 156. diesiouis — *chetertek* — csütörtök.
 157. dies veneris — *pentek* — péntek.
 158. diessaturni — *zombat* — szombat.
 159. festum — *innep* — ünnep.
 160. sabatum — *nap.*
 161. dies solem — *jeles nap.*
 162. Decem — *tiz* — tíz.
 163. viginti — *huz* — húsz.
 164. triginta — *harmich* — harmincz.
 165. quadraginta — *neguen* — negyven.
 166. quinquaginta — *vtuhen* — ötven.
 167. sexaginta — *hatuan* — hatvan.
 168. septuaginta — *hetuen* — hetven.
 169. octuaginta — *nyolch zaz* — nyolczszáz.
 170. nonaginta — *kilench zaz* — kilencszáz.
 171. Centum — *zaz* — száz.
 172. ducentum — *keth zaz* — kétszáz.
 173. tricentum — *harum zaz* — háromszáz.
 174. quadringentum — *neg zaz* — négyszáz.
 175. quingentum — *hwth zaz* — ötszáz.
 176. sexingentum — *hath zaz* — hatszáz.
 177. septingentum — *heth zaz* — hétszáz.
 178. Noingentum — *nyolch zaz* — nyolczszáz.
 179. Mille — *kilench zaz* — kilencszáz.
 180. duomilia — *keth ezer* — kétezer.
 181. tumenum — *tumen* — tömény.

152. és 153. Meglehetős zagyvalék, mely csupán másolásból eredhetett. — 155. dies Mercurii. — 159. és 160. festum fölött innep, sabatum fölött nap, de mindkét szó a festumra (= ünnepnap) vonatkozik. — 161. solemnis. — 169. octoginta = nyolczvan. — 170. kilenczven. — 172—175. ducenti, trecenti, quadringenti, quingenti. — 176. sexcenti. — 177. septingenti. — 178. nongenti = kilenczszáz. — 179. mille = ezer. — 181. A latin szónak csak az *um* végzete más, különben ugyanaz a mi a magyar, ez utóbbira l. Ny. Sz.: *tuman* törökül: tizezer (Mikl.), *tóman* perzsául: tizezer (Noback), oroszul *tma* = megszámlálhatatlan sokaság,

182. Homo — *ember*.
 183. huminculus — *kis ember*.
 184. gnanus — *terpe* — törpe.
 185. semihomo — *fel ember* — fél ember.
 186. humanus — *emberj* — emberi.
 187. humanitas — *emberseg* — emberség.
 188. genus — *fayzat* — fajzat.
 189. generacio — *nemzet seg* — nemzetség.
 190. cognatus — *kezel* — közel.
 191. cognacio — *kezel seg* — közelség.
 192. consanguineus — *rakon* — rokon.
 193. consanguineitas — *rakon sag* — rokonság.
 194. auus — *wk* — ük.
 195. athaus — *ded ws* — dédős.
 196. aua — *ik* — ük.
 197. ataua — *ded ik* — dédük.
 198. pater — *athia* — atya.
 199. patruus — *atyadal elew eg* — atyáddal élő egy [?]
 200. patruelus — *idem*.
 201. frater — *ataya fiw* — atyafiú.
 202. fratuelus — *idem*.
 203. consobrinus — *hug fiw* — húgfú.
 204. Socer — *ip*.
 205. socrus — *nap* — napa.
 206. mater — *anja* — anya.
 207. matertera — *anad vene* — anyád véne [?]
 208. matrona — *ven azon* — vén asszony.
 209. soror — *hug* — hűg.
 210. gener —

öszl. *tma*. = tizezer. — Precia uero salium sunt hec, quod pro quolibet Tymino salium aquaticorum persolentur ecclesijs octo marce. 1233. Mon Str. I. 293. [A *töményre* nézve l. Ny. Sz. *Temény*, *tömény-ezer*. S. Zs.] — 183. homunculus. — 186. B.-ben nincs. — 188. B.-ben nemzet. — 190. B.-ben nincs. — 192. B.-ben nincs. — 194. B.-ben ös. — 196. avia. — 197. atavia; B.-ben dédős. — 199. és 200. B.-ben patruelus = apával egyveng. [Itt alkalmasint a másoló rontotta el ebből: *atyadal egveng*. S. Zs.] — 202. B.-ben fratruelis egyvengfú. — 207. B.-ben néni. [Olv. itt is: *anad nene*. S. Zs.] — 208. B.-ben udvarbíró asszony. — 210. B.-ben vó.

211. sororius — *rered* — réred.
 212. filius — *fiw* — fiú.
 213. filia — *lean fiw* — leányfiú.
 214. puella — *idem*.
 215. ancilla — *zolgalo* — szolgáló.
 216. nepos — *vnoca* — unoka.
 217. neptis — *lean vnoca* — leányunoka.
 218. germanus — *wche* — öcse.
 219. mulier — *azon* — asszony.
 220. femina — *idem*.
 221. maritus — *fer fiw* — férfiú.
 222. privignus — *fial*.
 223. vitricus — *athual* — atyval.
 224. nuctor — *eltete* — éltető.
 225. nutrix *idem vel* — *dayca* — dajka.
 226. alutrix — *idem*.
 227. aunclus — *siw* — sü.
 228. uterinus — *eg veng* — egyveng.
 229. gelinellus — *ikerer gyermek* — ikres gyermek.
 230. obstetrix — *dayca* — dajka.
 231. pedagogus — *germek visele* — gyermekviselő.
 232. fascia — *polca* — pólya.
 233. cunabulum — *belche* — bölcső.
 234. cuna — *idem*.
 235. etraneus — *idegen*.
 236. incola — *azon feldj* — azonföldi.
 237. acola — *ky feldj* — külföldi.
 238. infans — *germek* — gyermek.
 239. puer — *idem*.

211. B.-ben réred. [Szlavóniai magyaroknál ma is *rér*, Nyr. V. 12. S. Zs.] — 212. után ismét gener, de kitörölve. — 213. B.-ben leány. — 215. B.-ben nincs. — 216. B.-ben férfiúunoka. — 219. B.-ben asszonyember. — 221. B.-ben férjeg. — 222. Megvan a Ny. Sz.-ban is ugyan-ezen értelemben. — 223. B. is. — 224. B.-ben nincs; nuctor = *eyn spise man* (Speisemann) Dief. — 227. auunculus tulajdonkép nagybátya; sü vagy süv = a feleségbátyja. — B.-ben uja, melynek magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 229. gemellus; B.-ben iker. [V. ö. Ny. Sz. *ikres*. S. Zs.] 230. B.-ben bába. — 232. a Ny. Sz.-ban polka alak is van. — 235. extraneus; B.-ben idegen ember. — 236. B.-ben ezenföldi — 237. accola.

240. juvenis — *ifw* — ifjú.
 241. vir — *fer fiw* — férfiú.
 242. senex — *ven* — vén.
 243. adolescens — *ifw* — ifjú.
 244. senectus — *venseg* — vénség.
 245. canus — *ewz* — ősz.
 246. decrepitus — *meg zegedeth* — megszegett.
 247. nuptie — *menekewze* — menyekző.
 248. subarrhacio — *gewruleth* — gyűrület.
 249. fideiuculum — *hit adath* — hitadat.
 250. sponsus — *wolegen* — vőlegény.
 251. sponsa — *men azon* — menyasszony.
 252. pitalamus — *vesel* — vőfély.
 253. paralimphus — *idem*.
 254. architriclinus — *naz nag* — násznagy.
 255. procus — *lean ruha* — leányruha.
 256. proca — *muzolo* — nyoszolyó.
 257. dos — *ieg ruha* — jegyruha.
 258. glos — *ang* — ángy.
 259. nurus — *men* — meny.
 260. parafernalis — *ieg ruha* — jegyruha.
 261. creator — *teremthe* — teremtő.
 262. creatura — *teremtet*.
 263. dominus — *vr* — úr.
 264. domina — *azon* — asszony.
 265. herus — *vr* — úr.
 266. hera — *azon* — asszony.
 267. pregnans — *nezkes* — nehézkes.
 268. parens — *zilw* — szülő.
 269. puerpera — *idem*.
 270. nascens — *zilekedven* — szülekedvény.
 271. natus — *fiw* — fiú.

240. B.-ben hős. — 242. B.-ben agg ember. — 243. B.-ben nincs. —
 244. B.-ben aggság. — 246. B.-ben vénséges. [V. ö. Ny. Sz. *szegedelem*,
szegedelmesség S. Zs.] — 248. B.-ben gyűrűváltó. — 249. B.-ben hit-
 adás. — 250. B.-ben vő. — 251. B.-ben meny. — 252. *epithalamus*. —
 253. *paranympus*. — 255. B.-ben leánykérő. — 258—537-ig B.-ben
 nincs. — 262. L. Ny. Sz. — 267. L. Ny. Sz.

272. nata — *lean* — leány.
 273. virgo — *ziz* — szűz.
 274. vxor — *feleség* — feleség.
 275. coniunx — *idem*.
 276. vidua — *wzueg* — özvegy.
 277. relicta — *idem*.
 278. Caput — *fw* — fő.
 279. vertex — *tetew* — tető.
 280. celebrum — *aglag* — agylágy.
 281. crinis — *hay* — haj.
 282. capillus — *idem*.
 283. chesaries — *bocher* — bóczér.
 284. cicilium — *hayzal* — hajszál.
 285. cirratus — *huziu haiw* — hosszúhajú.
 286. cirus — *idem*.
 287. crispus — *fodor*.
 288. tortilis — *idem*.
 289. bombex — *hay bocor* — hajbokor.
 290. cirrosus — *bolcherus* — bóczéros.
 291. disceinale — *hay valaszt* — hajválasztó.
 292. timpus — *fultw* — fültő.
 293. timposus — *fultws* — fültös.
 294. comes — *istek* — üstök.
 295. comatus — *istekes* — üstökös.
 296. frons — *homlok*.
 297. frontieulus — *homlokos*.
 298. ceruix — *nak* — nyak.
 299. corona — *pilis* — pilis.
 300. ciratea — *plis kernek* — pilis környék.
 301. detricatura — *hajfonat* — hajfonat.
 302. anticiput — *nayknak kamaraya* — nyaknak kamarája.

280. cerebrum. — 283. caesaries = baczér (Dief); a magyar szóra lásd a Tájzsótárt. — 284. A latin szót nem ismerem. — 286. cirrus tulajdonképen fodorított haj; cirrus = baczér Dief. — 289. A latin szót ilyen értelemben nem ismerem. — 290. Lásd a Tájzsótárt; balziren = das haar wickeln (Lexer). Petrus Bolcheros. 1499. Ká. O. III. 365. — 291. disriminale = hajválasztó Ny. Sz. — 292. tempus = halánték; a timpus alak megvan Diefnál is. — 294. coma. — 300. cirrata. — 301. detricula = harflecht (Haarflechte) Dief, hol detricatura alak nincs.

303. occiput — *vtoloso kamarája* — utolsó kamarája.
 304. sinciput — *nayk zirth* — nyakszirt.
 305. interciput — *belse kamaraya* — belső kamarája.
 306. oculus — *zem* — szem.
 307. palpebra — *zem fedel* — szemfedél.
 308. supercilium — *zemeldek* — szemöldök.
 309. ocellus — *kis zem* — kis szem.
 310. visus — *latath* — látat.
 311. albuga — *zem feyer* — szemfehér.
 312. pupilla — *zem fen* — szemfény.
 313. intercilium — idem.
 314. auris — *fiwl* — fül.
 315. auricula — *fiwl lik* — fülk.
 316. auditus — *halas* — hallás.
 317. gumen — *fiwl vasar* — fülvásár.
 318. facies — *orcha* — orca.
 319. vultus — idem.
 320. species — *zin* — szín.
 321. gena — *tig* — tügy.
 322. ruga — *zeplew* — szeplő.
 323. lentigo — idem.
 324. surdus — *siket* — süket.
 325. catarus — idem.
 326. nasus — *or* — orr.
 327. nasatus — *orrus* — orros.
 328. nasibundus — idem.
 329. naricula — *or lik* — orrlik.
 330. os — *zaj* — száj.
 331. odoratus — *illatlas* — illatlás.
 332. gustus — *neldekles* — nyeldeklés.
 333. olephatus — idem.
 334. labium — *ajak* — ajak.
 335. sublabium — *also ayak* — alsó ajak.

311. albugo. — 313. intercilium = zwuschent brow (zwischenbraune) Dief. — 317. A latin szó valószínűleg purgamen (= szemét, piszok) rövidítése; a magyarra nézve l. a Ny. Sz.-ban a *fülvásár* (aurium sordes) szót. — 321. Lásd a Ny. Szótárt. — 325. A latin szót a fönntebbi értelemben nem ismerem. — 333. olfactus = szaglás.

336. labiosus — *ajakas* — ajakas.
 337. mentum — *al* — áll.
 338. maxilla — *altetem* — álltetem.
 339. altetem.
 340. Barba — *zakal* — szakálás.
 341. barbatus — *zakalus* — szakál.
 342. pubes — *fan*.
 343. imbarbatus — *zakaltalan* — szakáltalan.
 344. dens — *fog*.
 345. dentosus — *fogas*.
 346. edentulus — *fogatlan*.
 347. identosus — *idem*.
 348. molaris — *zap fog* — zápfog.
 349. gingima — *idem*.
 350. pallatum — *en* — íny.
 351. faux — *idem*.
 352. lingua — *nijelw* — nyelv.
 353. spuma — *nayl* — nyál.
 354. saliuia — *idem*.
 355. lacrima — *kenw* — könny.
 356. tussis — *hurutas* — hurutás.
 357. flagma — *tacon* — takony.
 358. flagmosus — *tacnos* — taknyos.
 359. osscito — *assojtoch* — ásitok.
 360. singulto — *soklok* — esuklok.
 361. stronito — *izlem*.
 362. nauseo — *undoklem* — undoklom.
 363. sterto, — *hortyogog* — hortyogok.
 364. gula — *toroc* — torok.
 365. gulosus — *torcus* — torkos.
 366. eructacio — *kerdes* — kérődés.
 367. eructo — *kerdem* — kérődöm.
 368. gurgurium — *neldekles* — nyeldeklés.

339. át van húzva. — 347. indentosus. — 349. gingiva. — 350. palatum. — 351. faux = torok. — 356. [L. Ny. Sz. S. Zs.] — 357. flegma. — 358. flegmosus. — 359. oscito. — 360. singultio. — 361. A latin szó sternutoból torzult el. [V. ö. Ny. Sz. *iz-ik, izél*. S. Zs.] — 368. gurgulio gége, nyeldeklő.

369. gluteo — *nelek* — nyelek.
 370. mastigo — *lagok* — rágok.
 371. isosagus — *nel dekle torok* — nyeldeklő torok.
 372. digestio — *emeztek* — emészttek.
 373. collum — *nayk* — nyak.
 374. pectus — *melyj* — mell.
 375. armus — *mely kalan*.
 376. mamilla — *emlw* — emlő.
 377. vber — *chech* — csecs.
 378. mama — idem.
 379. papilla — *chech heg* — csecshegy.
 380. humerus — *val* — váll.
 381. scapula idem vel — *lapchka* — lapoczka.
 382. lacertus — *kar siw* — karszív?
 383. brachium — *kar*.
 384. cubitus — *kenek* — könyök.
 385. vulwa — *picha* — picza.
 386. vlna — *seng* — sing.
 387. neruus — *in* — ín.
 388. vena — *er* — ér.
 389. manus — *kez* — kéz.
 390. pugnus — *vkul* — ököl.
 391. pugnellus — *marok*.
 392. palma — *tener* — tenyér.
 393. palmes — *araz* — arasz.
 394. ir — *tener* — tenyér.
 395. mancus — *chonka* — csonka.
 396. mutillans — *tagloth* — taglott.
 397. truncatus — id.
 398. digitus — *vy* — újj.
 399. pollex — *hwuelk* — hüvelyk.
 400. index — *mutato vy* — mutató újj.
 401. medius — *kezep vj* — közép újj.

369. glutio. — 370. mastico. — 371. isophagus, isopagus = gurgel, gula stomachi slunt rör (Schlundröhre) Dief. — 372. digestum-ból. — 375. armus = szügy, váll [olv. *mell-kalács*? vö. *térd-kalács* 448. S. Zs.] — 376. mamilla. — 378. mamma. — 393. palmus. — 394. ir = hantblat (Handblatt) Dief. — 396. mutilatus. — 397. truncatus.

402. anularius — *geres vj* — gyűrűs újj.
 403. auricularis — *kis vj* — kis újj.
 404. allux — *lab hwuelk* — láb hüvelyk.
 405. vnguis — *kerem* — köröm.
 406. corpus — *testh* — test.
 407. caro — *idem*.
 408. asellus —
 409. cuttis — *bwr* — bőr.
 410. costa — *tetem*.
 411. cartilago — *porchogo* — porczogó.
 412. latus — *oldal*.
 413. cor — *ioj* — juh.
 414. viscus — *bel* — bél.
 415. bilis — *ziw* — szív.
 416. centuplex —
 417. tripa — *idem*.
 418. venter — *has*.
 419. vterus — *meh* — méh.
 420. aluus — *idem*.
 421. stomachus — *hatek*.
 422. extar — *gwmor* — gyomor.
 423. largaon — *remes*.
 424. duodemis — *kerekes*.
 425. aruina — *haj* — haj.
 426. pagimen — *ember hay* — emberhaj.
 427. epar — *maj* — máj.
 428. pulmo — *tidew* — tüdő.
 429. splen — *lep* — lép.
 430. ren — *vese*.
 431. dorsum — *hath* — hát.
 432. spicium — *hator* — hátorr.

404. allux = gros loche (grosse Zehe) Dief. — 479. cutis. —
 410. Mureliusnál (1535) sincs még borda, hanem csak tetem 776. —
 413. L. Ny. Sz. — 415. bilis = epe. — 417. tripa = intranea, intestina
 (Ducange.) — 421. A magyar szót nem ismerem. — 422. exta. — 423.
 longaon, longano = longum intestinum (Ducange); longaon = endilster
 darm (Dief.) [*Remes = remese* Melius, Ny. Sz. V. ö. 435. S. Zs.] —
 424. duodenis = Zwölffingerdam, „nyombél”. — 426. sagimen = smalt
 (Schmalz), smer (Schmer) Dief. — 432. spina.

433. dorsitergum — *derek* — derék.
 434. iecor — *zuz* — zúz.
 435. lombus — *remes*.
 436. vmbiculus — *kedek* — köldök.
 437. artus — *tag*.
 438. femeor — *far*.
 439. membrum — *tag*.
 440. vates — *zep* — zsep.
 441. culus — *seg* — segg.
 442. annus — *idem*.
 443. inguenarius — *idem*.
 444. testiculus — *mon* — mony.
 445. priapus — *faz* — fasz.
 446. sura — *zar* — szár.
 447. genu — *terd* — térd.
 448. polles — *terd kalach* — térdkalács.
 449. crus — *zar* — szár.
 450. pes — *lab* — láb.
 451. medula — *velw* — velő.
 452. tibia — *boca* — boka.
 453. calx — *sark*.
 454. planta — *talp*.
 455. pansus —
 456. vestigium — *lab nom* — lábnyom.
 457. pedissecus — *lab hel* — lábhely.
 458. laripes — *falab* — faláb.
 459. calupes — *idem*.
 460. timo. — *kvzmo* — kozsmó.
 461. timosus — *kvzmus* — kozsmós.
 462. prurit — *vizketh* — viszket.
 463. cutella — *idem*.

434. jecur = máj.— 435. lumbus = ágyék. [L. 423. S. Zs.] — 436. umbilicus. — 438. femur = czomb — 440. nates = segg; orosz. *žopa* = segg. — 442. anus. — 443. inguen = ágyék. — 448. poples, poplex = knütscheib (Kniescheibe) Dief. — 451. medulla. — 452. tibia = szár-csont. — 455. pansa = Selws labo (széleslábú) Murmelius 808. — 457. pedisequus. — 458. loripes = stelcz (Stelze) Dief. — 459. calopes = holtscho (Holzschuh) Dief. — 460. tinea = rüh. — 462. prurio igéből. — 463. cutella = kreczige hut (krätzige Haut) Dief.

464. prumtus — idem.
 465. scabies — *var.*
 466. sanies — *ew* — *ev.*
 467. putredo — *rothadag.*
 468. Rex — *kiral* — király.
 469. regulo — *kis kiral* — kis király.
 470. regalis — *kiralj* — királyi.
 471. regalitas — *kiralsag* — királtság.
 472. regina *kiralne* — királyné.
 473. imperator — *chasar* — császár.
 474. cesar — idem.
 475. imperatrix — *felsege* — felesége.
 476. pallatinus — *nadruspan* — nádorispán.
 477. banus — *ban* — bán.
 478. banatus — *bansag* — bánság.
 479. banissa — *banne azon* — bänné asszony.
 480. ducatus — *hercegseg* — herczegség.
 481. dux — *herceg* — herczeg.
 482. iudex — *biro* — bíró.
 483. iudicatus — *birosag* — bíróság.
 484. iudicium — *jteleth* — ítélet.
 485. vayuoda — *vayda* — vajda.
 486. comes — *ispan* — ispán.
 487. comitatus — *ispansag* — ispátság.
 488. comitissa — *ispanne azon* — ispánné asszony.
 489. castellanus — *parcalab* — porkoláb.
 490. marchio. —
 491. archiepiscopus — *erseg* — érsek.
 492. prepositus — *prepost* — prépost.
 493. Canonicus — *kananok* — kanonok.
 494. archidiaconus — *esperesth* — esperest.
 495. plebanus — *pidem* — plébános.
 496. sacerdos — idem.
 497. presbiter — *pap,*

464. pruritus. — 467. A Ny. Sz.-ban csak a rothadagosság alak van meg. [V. ö. 91. sz. S. Zs.] — 469. regulus. — 476. palatinus.

498. parachianus — *meges pap* — megyés pap.
 499. monachus — *barath* — barát.
 500. heremita — *remete*.
 501. vicarius — *vicaris* — vikárius.
 502. prior —
 503. monialis — *apachia* — apácza.
 504. begena — *zeztra* — szesztra.
 505. nobilis — *nemes*.
 506. villicus — *folnag* — földnagy.
 507. villa — *falu* — falu.
 508. vrbs — *vilag varas* — világ város.
 509. vrbanus — *varasy* — városi.
 510. ciuitas — *varas* — város.
 511. ciuis — *polgar* — polgár.
 512. iuratus — *eses*.
 513. sequester — *terven ertw* — törvény értő.
 514. predium — *telek*.
 515. prestaldus — *porozlo* — porozló.
 516. preco — *idem*.
 517. Hungarus — *magiar* — magyar.
 518. hungaria — *magarorzag* — Magyarország.
 519. grecus — *gereg* — görög.
 520. greca — *vrzaga* — országa.
 521. grecia —
 522. saxo — *zaz* — szász.
 523. saxoniam — *vrzaga* — országa.
 524. lombardus — *lambard* — lombard.
 525. lombardia — *vrzaga* — országa.
 526. gallicus — *olas* — olasz.

498. parochianus. — 504. A Ny. Sz.-ban is előforduló *szeztra* tehát nem bármilyen apácát jelent, miként ez a szó értelméből (t. i. minden szláv nyelvben nőtestvért jelent) és a következőből is látszik: «Duabus Sororibus Zeztra vocatis». 1494. Engel I. 64. — 506. L. Ny. Sz. — 512. t. i. esküs; *es* = eskü Ny. Sz. — 513. sequester = schlichter (Dief); schlichten = kiegyenlíteni, elintézni. — 515. Legfényesebb bizonyítéka annak, hogy mit kell értenünk a *pristaldus* szó alatt; okleveleinkben néha a főntebbi formában t. i. *prestaldus* is előjön így pl. Anj. O. III. 481. — 520. görög = *greca* nő; a magyar fordítás tehát helyesebben a következő latin szóhoz tartoznék. — 526. francia.

527. gallicia — *vrzaga*. —
 528. francia. —
 529. francigena — *orzaga* — országa.
 530. anglicus — *anglis* — angol.
 531. anglia — *orzaga* — országa.
 532. bohemus — *ch eh* — cseh.
 533. bohemia — *vrzaga* — országa.
 534. tewtenicus — *nemeth* — német.
 535. tewtenia — *orzaga* — országa.
 536. ruthenus — *oroz* — orosz.
 537. ruscia — *orzaga* — országa.
 538. ermenus — *ermen* — örmény.
 539. ermenia — *orzaga* — országa.
 540. polonus — *ch eh* — cseh.
 541. polonia — *orzaga* — országa.
 542. Siculus — *z ek el* — székely.
 543. siculia — *orzaga* — országa.
 544. Sarachenus — *zerechen* — szerecsen.
 545. Ismaeliticus — *buzermen* — böszörmény.
 546. crouachia — *horuath* — horváth.
 547. dalmachia — *dalmath* — dalmát.
 548. etiops — *zerechen* — szerecsen.
 549. etiopia — *orzaga* — országa.
 550. serruis — *zerem* — szerém.
 551. lodomeria — *lodomer* — lodomér.
 552. romaus — *v ma*.
 553. Sclauus — *th ot* — tót.
 554. sclauonia — *orzaga* — országa.
 555. Miles — *vi tez* — vitéz.
 556. militia — *vi tez seg* — vitézség.

534. teutonicus. — 535. teutonia. — 540. B.-ben lengyel, a mi egyedül helyes. — 547. B.-ben nincs. — 550. seruus; a szerbeknek szerém neve rendkívül érdekes. Egy Kún László korabeli (1273) oklevél 1546-iki magyar fordításában olvashatjuk: „Laczlo Istennek malazthyaa-bool Magyerorzaagnak dalmacianak horwathorzaagnak szeremsygnek etc. kyrallya». Zal. O. I. 74. — 551. B.-ben nincs. — 552. Nem fejthettem meg. [*Ráma?* S. Zs.] — 553. és 554. B.-ben nincsenek. — 550—680. Az itt nem fejtegetett szók magyarázatát lásd a Sz.-ban.

557. arma — *feguer* — fegyver.
 558. armiger — *feguer* — fegyver.
 559. galea — *helm*.
 560. cassis — *sisak*.
 561. celebrum — *vas salap*.
 562. coma — *orjeg* — orrjegy.
 563. capellum — *idem*.
 564. crista — *eimer* — *czímer*,
 565. torax — *vas mel* — *vasmell*.
 566. pectorax — *idem*.
 567. lorica — *pancel* — *pánczél*.
 568. femorale — *hohmer*.
 569. ilionum — *idem*.
 570. culpitrum — *salap*.
 571. lucertum — *lelek vas* — *lélekvas*.
 572. lumbale — *pancel* — *pánczél*.
 573. pancilium — *idem*.
 574. fidia — *piconhog* — *pikonhog*.
 575. collerium — *galler* — *gallér*.
 576. bracteolum — *burco* — *burkó*.
 577. cubitus — *kwnek* — *könyök*.
 578. pugnellus — *marok*.
 579. scapulare — *val fe vas* — *vállfóvas*.
 580. genuferrum — *terd vas* — *térdvas*.
 581. fertibia —
 582. fertima — *vas al* — *vasáll*.
 583. ferrea ciroteca — *vas kezte* — *vaskeztyű*.
 584. mastruca — *idem*.
 585. gladius — *tur* — *tör*.

557. Arma ulgo fegwer 1506. O. L. D. 26120. — 558. B.-ben fegyverviselő. — 560. B.-ben pikonhog, mely itt az 574. szám alatt található. — 561. Cerebrerium = Species cassidis qua tegitur capitis pars superior (Duc.) B.-ben salap. — 564. Lásd a 2228. számot, hol ez áll: crista signum galee = cimer. — 568. B.-ben vashohmer. — 570. culpitrum = slappe Dief. — 571. B.-ben lelekuz. A latin szó ismeretlen. — 573. A latin szó ezen alakja világosan magyar befolyásra mutat. — 574. fidia = przielbice (Prešp. Slov.) přilbice = sisak. — 576. bractea = plech (Blech), dünne plate (dünne Platte) ebből brachteola = arme schine (Armschiene) Dief. — 582. B.-ben nincs; a latin szó ismeretlen. — 584. mastruca = ködmön, gerezna.

586. mucro — *idem*.
 587. framea —
 588. pleta — *bolda*.
 589. spata — *zeles twr* — széles tör.
 590. bipennis — *keth ele twr* — kétélű tör.
 591. fixolaris — *heges twr* — hegyestör.
 592. sicca — *chapo* — csapó.
 593. siccarius — *pancel belij vas* — pánczéلبeli vas.
 594. pugio — *idem*.
 595. claua — *mochk* — macsk.
 596. nouaculum — *farakas caza* — farkaskasza.
 597. hasta — *chucha* — csucsá.
 598. hastiludium — *wkleles* — öklelés.
 599. lancea — *lucha* — [láncsa S. Zs.].
 600. teres — *idem*.
 601. joppa — *doman korzouag* — dolmány, korszovágy.
 602. vrsica —
 603. caua —
 604. dolabrum — *card* — kard.
 605. clipeus — *verth*.
 606. scutum — *katorgarth* — katorgárt.
 607. brachiola — *vas car* — vaskar.
 608. filipendulum —

588. pelta ; lásd a Ny. Szótárt. — 590. B.-ben kétélű. — 591. fixularis, ebből fixura = sica, pugio. — 592. B.-ben nincs; megvan a Ny. Szótárban. — 593. siccarius = hemelk morder (Heimlichmörder); B.-ben tőlő = törölő, törölő, azaz gyilkoló, gyilkos. Az itt említett magyar szó tévedésből került ide. — 594. pugio = acumen (Duc.) — 595. buzogány. A régi tájszótárban macsuka = valaminek bunkója. Lásd a még Dieznél a massuca és machuque alakokat. — 596. Magyarázata a Sz.-ban. — 597. és 599. Lásd a Ny. Sz.-ban a *csúcsa*, *czúcsa* szót. — 598. öklelé hely. — 599. [Olv. *lancha* = *láncsa*. S. Zs.] — 600. terest ilyen értelemben nem találtam. — 601. B.-ben korszovágy csak egyszer fordul elő bambusium alatt, l. alább 625. sz. — 604. B.-ben nincs; dolobrum = bárd. — 606. A Sz. említett adathoz a következőkkel járulok: kotergarth. 1490. O. L. D. 26048; Kothorgarth 1494. O. L. D. 26076. Item hattam Ewt wý kotorgartoth. 1520. Ha. O. I. 404; Clipeus vero kothorgard ematur optimus. 1522. Tört T. 1889. 380. ez utóbbi adat azért is érdekes, mivel a szabómunkák közt említetik. — 607. brachiolum. B.-ben szerkar.

609. venabulum — *kep* — kép.
 610. cuspis — *gerel* — gerely.
 611. tricuspis — *harum elw gerel* — háromélű gerely.
 612. faretra — *tegez*.
 613. corintus — *puzdora* — puzdra.
 614. arcus — *jw* — ív.
 615. amentum — *ideg*.
 616. missile — *njal* — nyíl.
 617. telum — *idem*.
 618. subtelum — *tornar*.
 619. cataputa — *puzdra*.
 620. hamus — *horg* — horog.
 621. parma — *verth*.
 622. vmbus — *idem*.
 623. vorbo — *vasa*.
 624. balista — *balistra* — balizsta [*balisztra* S. Zs.].
 625. bambusium — *doman corzouag* — dolmány, korszovágy.
 626. toga — *kentes* — köntös.
 627. cabacus — *fedw* — fedő.
 628. vexillum — *zato* — zászló.

609. Cuspides wigo keep 1520. k. O. L. D. 26235. B.-ben nincs. [L. Ny. Sz. 2 *kép*: venabulum, telum, jaculum. S. Zs.] — 611. B.-ben nincs. — 613. corintus = pil koker (Pfeilköcher) Dief. — 615. Baliste XIX. Ex eis non habnt jdegh III. 1494. O. L. D. 26076. — 616. B.-ben hahnarnyfl. — 618. torno = Strumento da strignere, e da caricar balistre, e simili armi a trarre. Vocab. d. Ac. d. Crusca Ven. 1623. 882. l. Itt nem egyébről van szó, mint a XV. sz.-beli emlékeinkben annyiszor emlegetett tekervényről, így pl.: Baliste, baliste viles, tekerwin, simplex attractoria stb. 1490. O. L. D. 26048.; Attractoria vulgo Thekerwen. 1495. Engel I. 162, Balista cum Thekerwen 1500 k. O. L. 4. 24864. mindebből látható, hogy a tekervény betű hú fordítása az olasz szónak ugyanis tornare = csavarni, forgatni; németül Armrustwinde, bővebbet Böheim, Waffenk. 411—414; — B.-ben fékesnyíl. — 619. catapulta = boltz (Bolzen), stral (Dief. strál = pfeil (Lexer); a magyar szónak egyik sem felel meg. — 622. umbo = rantbuchele (Dief.); buckel = halbrund erhabener metallbeschlag in der mitte des schildes; buckelaere = schild mit einer buckel; rant = der rand des schildes, der schild selbst. (Lexer). — B.-ben uzsa, melynek magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 623. A latin szó ismeretlen. — 624. B.-ben számszerígy. Tres arcus vulgo zamscirig vocatas. 1407. Tel. O. I. 317. [Olaszul *balistre, balestro*. S. Zs.] — 625. bombasium = wammes (Wamms) Dief. — 627. cacabus. — 628. [Olv. *zato*, v. ö. 629. S. Zs.]

629. vexillifer — *zazto tarto* — zászlótartó.
 630. premipulus — *had nag* — hadnagy.
 631. exercitus — *had auag sereg* — had avagy sereg.
 632. exercitualis — *hadakozo* — hadakozó.
 633. lupatum — *kereuez* — kelevéz.
 634. pentrarcha — *wt ember* — öt ember.
 635. herus — *vr* — úr.
 636. hera — *azon* — asszony.
 637. lenis — *idem*.
 638. treuga — *frig* — frigy.
 639. quiris — *vitez* — vitéz.
 640. nunccius — *keueth* — követ.
 641. legatus — *idem*.
 642. ambasiator — *folio* — folyó.
 643. explorator — *kem* — kém.
 644. promulgacio — *kajaltas hirdetes* — kajáltás hirdetés.
 645. manu missio — *zabadon bochatas* — szabadonbocsátás.
 646. caterua — *sereg*
 647. acies — *idem*.
 648. legio — *idem*.
 649. cetatus.
 650. obses — *thuz* — túsz.
 651. emulus — *elenseg* — ellenség.
 652. temtator — *kesertw* — kísértő.
 653. Latro — *tolvaj* — tolvaj.
 654. predo — *idem*.
 655. raptor — *tagadozo* — ragadozó.
 656. fur — *vruu* — orv.

629. B.-ben zászlóviselő. — 630. primipilus. — 631. B.-ben had. — 633. lupata = scharpysern (Scharfeisen) Dief.; a B.-ben előforduló kereuel szintén kelevéz, nem pedig gerely. — 634. pentarcha B.-ben nincs. — 635. B.-ben heros vitéz. — 637. a latin szó ezen értelemben ismeretlen. — 639. quiris = római polgár. — 640. nuntius. — 642. ambasiator = bode (Bote) Dief.; a magyar szóra lásd a Ny. Sz. Továbbá: Stephanus folyou dictus familiaris domini Karoli Regis. 1301. Anj. O. I. 17. — B.-ben nincs. — 643. explorator B.-ben kém. — 644. B.-ben kajált; hirdetés nincs. — 645. B.-ben szabadítás. — 646. B.-ben kém. — 647. B.-ben sereg. — 649. coetus; cetatus fölé thuz volt írva, de kitöröltetett. — 652. B.-ben nincs. — 655. B.-ben ragadó. — 656. fur = or a B.-ben.

657. stratilates — *faranch* — szerencs.
 658. abigenus — *barom tolvaj* — baromtolvaj.
 659. spoliator — *foszto* — fosztó.
 660. spirax — *vizi tolvaj* — vízi tolvaj.
 661. pugnacio — *viadal*.
 662. rixa — *haborgas* — háborgás.
 663. certamen — *versenseg* — versenség.
 664. lis *per*.
 665. iurgia — *haborosag* — háborúság.
 666. contencio — *elenkedes* — ellenkedés.
 667. scisma — *harag*.
 668. duellum — *baj* — baj.
 669. dimicacio — *harsolas* — harcolás [harzolás S. Zs.].
 670. area. — *baj* — baj.
 671. pugil — *baynak* — bajnok.
 672. congressus — *viuoth baynac* — vívott bajnok.
 673. ingressus — *viuath lan baynac* — vívatlan bajnok.
 674. rancor — *harag*.
 675. ira — *idem*.
 676. permelium —

657. stratilates = strawssen rauber (Strassenrauber) Dief., tehát teljesen igazolva van a szerencs (= rabló) szónak a Sz.-ban levő magyarázata, melyhez még egy adattal járulok: Latrones seu malefactores vulgariter serench dicti. 1355. O. L. D. 16111. — 658. abigenus. — 660. pyrates. — 662. B.-ben kisa. — 663. Ezen alakban megvan a Ny. Sz.-ban; B.-ben versenkedés. — 665. iurgium. B.-ben gyűlölség. — 666. B.-ben küzdés. — 667. schisma. — 668. II. Endre király a győri káptalan és M. mester közt, bizonyos Zoa nevű birtok miatt fölmerült perben bajvívást rendel ekként: Secundum vero iuris rationem inter ipsos quod vulgo dicitur boy adjudicavimus. 1231. Árp. Ú. O. I. 283. — 669. B.-ben bajvívás. [V. ö. harzolás Ny. Sz. S. Zs.] — 670. B.-ben bajszerű. — 672. és 673. Az okleveleinken számtalanszor előforduló pugil congressus és incongressus kifejezésnek végre igazi magyar fordításához jutottunk. A tömérdek példa közül elég lesz egyet idézni: «Quod prescriptus magister Petrus super eo ut in premissis suis accionibus testimonio comprobatis idem Stephanus filius, Nicolai nocivus et culpabilis existat pugilem congressum, prefatus autem Stephanus super eo ut in singulis premissorum innocens sit et immunis pugilem incongressum, stb. 1326. Anj. O. II. 263. Bővebbet: Hajnik I. A perdöntő eskü; Pesty F. A perdöntő bajvívások. — 672. B.-ben bajviadal. — 673. incongressus; B.-ben bajviadalba menés. — 676. B.-ben pakocsa, melynek magyarázatát l. a Sz.-ban.

677. furor — *dwhetseg* — dühödtség.
 678. jocus — *pakcha* — pakocsa.
 679. iocosus — *pakchas* — pakocsás.
 680. machina — *torbachin* — torbacsin.
 681. bombardus — *pathtante* — pattantyú.
 682. centurio — *zaz nag* — száznagy.
 683. decenturio — *tiz nag* — tíznagy.
 684. quaternio — *neg nap* — egynagy.
 685. monarcha — *eg nag* — egy nagy.
 686. prentinarcha — *het nag* — hét nagy.
 687. Terra — *feld* — föld.
 688. pus — *telek*.
 689. humus — *agag* — agyag.
 690. solum — *terra*.
 691. rus — *mezv* — mező.
 692. campus — *idem*.
 693. ager — *idem*.
 694. argilla — *agag* — agyag.
 695. terragium — *fewlm vam* — földvám.
 696. monticulus — *kis heg* — kis hegy.
 697. cacumen — *tetw* — tető.
 698. collis — *halm* — halom.
 699. colliculus — *kis ham* — kis halom.
 700. territorium — *heg mal* — hegymál.
 701. vallis — *veelg* — völgy.
 702. valliculus — *kis velg* — kis völgy.
 703. lutum — *mochar* — mocsár.
 704. gleba — *gorongag* — göröngyeg.
 705. puluis — *por*.
 706. cespis — *pasit* — pázsit.

677—679. B.-ben nincs. — 680. B.-ben torbocsil, magyarázata l. a Sz.-ban. — 681. A tűzifegyverek már 1391-ben ismeretesek voltak nálunk. B.-ben nincs. — 683. decurio. — 684—686. B.-ben nincs. — 688. A «pus» szó a B.-ben is előfordul, mindeddig nincs megfejtve. — 690. B.-ben solum = föld. — 695. B.-ben nincs. — 700. A territorium számtalanszor fordul elő okleveleinkben hegymál jelentéssel. — 702. vallicula, — 703. B.-ben sár. — 704. [V. ö. *garangy*, *gyarangyikos*, székeley és gömőri alakok Tsz. S. Zs.] — 706. Locus cespitum vulgo pasyth dictus. 1348. Anj. O. V. 251. B.-ben zonch, melynek nincs megfejtése.

707. antrum — *parrag* — parlag.
 708. fossa — *arok* — árok.
 709. specus — *verem*.
 710. cauerna — *lik*.
 711. cauus —
 712. fouea — *lik*.
 713. alueus — *kis fog* — kis fok.
 714. Unda — *viz* — víz.
 715. vndosus — *vizes*.
 716. vndicula — *kis viz* — kis víz.
 717. pons — *hid* — híd.
 718. aqua — *viz* — víz.
 719. fluuius — *folyo* — folyó.
 720. puteus — *kuth* — kút.
 721. fons — *kuth few* — kútfő.
 722. abissus — *tenger*.
 723. vorago — *ewren* — örény.
 724. profundus — *mel* — mély.
 725. vadum — *gath* — gát.
 726. arena — *fewen* — fővény.
 727. arenosus — *fewenes* — fővényes.
 728. glareas — *isop* — iszap.
 729. glareosus } — *isopus* — iszapos.
 glariciosus }
 730. portus — *parth* — part.
 731. littus — *math* — mart.
 732. mare — *tenger*.
 733. marinus — *tengeri*.

707. antrum = barlang, itt tehát a rokonhangzású két magyar szó összeeseréltetett. — 712. B.-ben vápa. Ad unum cauum ymolasuapa. 1400 k. O. L. D. 20901. — 713. A quodam rivulo incipiens quod vulgo Fok vocatur. 1337. Anj. O. III. 165. [L. Ny. Sz. a *Fok* 1. jelentése alatt idéztettek. S. Zs.] — B.-ben kis folytat. — 721. B.-ben ségy. — 722. B.-ben herem, melynek magyarázatát lásd a Sz.-ban, itt csupán azt jegyzem még meg, hogy okleveleinkben h-val kezdődő alakok is vannak, így pl.: Profunditatis Hurim vocate. 1329. Anj. O. II. 436. — 723. B.-ben fenék. V. ö. az előbbi jegyzetet. — 725. B.-ben rév [ellenben ott 223. sz. vallum: *gath*; itt tehát alkalmasint össze van zavarva a vadum a vallummal. S. Zs.] Vadum sive transitum vulgariter rew dictum. 1348. Anj. O. V. 214; Transitum Gaath vocatum. 1364. Zi. O. III. 264.

734. danobius — *duna*.
 735. titia — *tiza* — tizsa.
 736. marusius — *maros*.
 737. erisius — *keres* — körös.
 738. draua — *pfe*.
 739. zaua — *idem*.
 740. timisius — *temes*.
 741. balatinus — *balaton*.
 742. flumen — *fulo viz* — folyó víz.
 743. linpha — *tizta viz* — tizta víz.
 744. fonticulus — *kis fw* — kis fő.
 745. scateda — *forratek* — forradék.
 746. riuulus — *chergetek* — csergeteg.
 747. stagnum — *allo tho* — állótó.
 748. pallus — *ebes to* — ebes tó.
 749. paludosus — *ebes*.
 750. limpus — *ingouan* — ingovány.
 751. lacus — *tho* — tó.
 752. mediana — *zigeth* — sziget.
 753. insula — *idem*.
 754. ampnis — *edes viz* — édes víz.
 755. cisterna — *chatorna* — csatorna.
 756. Nautis — *heo* — hajó.
 757. naucula — *kis heo* — kis hajó.
 758. cocta — *kok*.
 759. barcha — *tengeri heo* — tengeri hajó.
 760. carina — *idem*.
 761. ratis — *heo oldal* — hajó oldal.

734. Danubius. — 737. B.-ben nincs. — 738. B.-ben dráva. — 739., 740. és 741. B.-ben nincsenek. — 743. lympha. — 744. B.-ben kis ségy. — 745. scatebra; a magyar szóra lásd a Ny. Sz. — B.-ben forragtag. — 746. B. és így. Parvum rivulum Chergetygh dictum. 1372. Zal. O. II. 59. — 747. B.-ben állóvíz. — 748. palus. Piscinarum nomina hec sunt Wensellew towa Ebes stb. 1267. Árp. Ú. O. I. 25. l. Aqua Ebes. 1349. Anj. O. V. 281. — B.-ben helies, melyről bővebbet a Sz.-ban. [V. ö. Jerney: M. Nyelvkincsek. S. Zs.] — 750. limphus = waytzen erdt (weiche Erde) Dief. — 752. mediamna. — 754. amnis. — 758. Kocke = breitgebautes schiff mit rundlichem vorder- und hinterteil im gegensatz zu den länglichen galeeren (Lexer). — 761. B.-ben hajó.

762. pupis — *haio fark* — hajófark.
 763. prora — *hayo or* — hajóorr.
 764. nauta — *reuez* — révész.
 765. nauigator — *hayos* — hajós.
 766. anchora — *vas machka* — vasmaeska.
 767. remus — *euezv* — evező.
 768. ampluster — *dal eueze* — dalevező.
 769. remigator — *euezes* — evezős.
 770. transscia — *euezes* — evezés.
 771. fonis — *ketel* — kötél.
 772. funabulosus — *keteles* — köteles.
 773. rudens — *vitorla ketel* — vitorlakötél.
 774. antempna — *alath sag* — alattság.
 775. torrens — *ar viz* — árvíz.
 776. fluctus — *hab*.
 777. fluctuosus — *habus* — habos.
 778. preludium — *mon mulato*.
 779. plustra — *korman* — kormány.
 780. aranstra — *eueze seg*.
 781. Piscis — *hal*.
 782. piscina — *halastho* — halastó.
 783. pisciculus — *kis hal*.

762. pupis. — B-ben kis hajó. — 763. B-ben hajó oldal. — 768. A latin szóra l. Dief., N. Gloss.; a magyarra pedig a Ny. Sz. és Herman O. A m. halászat könyve című munkáját. — B-ben nincs. — 769. remigatio. — 770. transtra = schiff stul (Dief.); — B-ben nincs. — 771. funis. — 772. A latin szóra l. Dief. funabulus = sail genger (Seilgänger); — 774. antenna. — 778. Preludium tévesen præluuium helyett; proluuium vulgatius eluuium, quando pelagus (pelagus = quævis aqua etiam fluvialis) terras obruit (Ducange). A magyar szó második része t. i. a mulato vagy mint az alábbi idézetből látni fogjuk moloto valószínűleg a *mel*, *moliti* gyökből (Mikl) származó *podmol* (= uferbruch), magy. *padmaly* (= ausgehöhltes ufer) szóval áll rokonságban és lehet, hogy ugyanazt jelenti, egyébiránt: Monticulum *Monmulotou* vocatum. 1299. Zi. O. I. 92; Ad montem *Munmoloto* vocatum. 1326. Anj. O. II. 258; két különböző vidéken említetik. [A *padmaly* szláv szócsaládjáról l. bővebben Asbóth: A szláv szók a m. nyelvben 47—8.— De a *mon mulato* talán *món-mulató*, *moln-mulató* vagyis a malmot elkerülő vízfolyás. V. ö. Ny. Sz. *Moln* és *Múl-ik*. S. Zs.] — 779. amplustrum = royder (Ruder) Dief. — 780. — A latin szó transtra, lásd fentebb; a magyarról nem tudom, hogy evezőszeg vagy evezőség.

784. *dorica* — *toc* — tok.
 785. *vso* — *viza*.
 786. *barbota* — *harcha* — harsa.
 787. *tinca* — *chompo* — czompó.
 788. *delphin* — *dizo hal* — disznóhal.
 789. *sturio* — *sereg* — sóreg.
 790. *posardus* — *posar* — pozsár.
 791. *porandus* — *idem*.
 792. *scarpo* — *idem*.
 793. *capito* — *verian* — varja.
 794. *luceus* — *chuca* — csuka.
 795. *lumbus* — *idem*.
 796. *lumbus* — *kechige* — kecsége.
 797. *etinus* — *idem*.
 798. *parta* — *sille* — süllő.
 799. *turtula* — *pistrang* — pisztráng.
 800. *munerula* — *kw men hal* — köményhal.
 801. *petirrus* — *kwj* — kövi.
 801a) *silunis*.
 802. *silurus* — *idem*.
 803. *balinus* — *balin* — balin.
 804. *scarabeus* — *karaz* — kárász.
 805. *anguilla* — *chik* — csik.
 806. *sanguisuga* — *nadal* — nadály.
 807. *cancer* — *rak* — rák.
 808. *cancerator* — *racazo* — rákászó.
 809. *piscator* — *halaz* — halász.
 810. *reticulus* — *kis halo* — kis háló.
 811. *rete* — *halo* — háló.

785. *Husones qui uocantur wizahal*. 1230. Árp. Ú. O. I. 271. —
 789. Hogy *sturio* nem jelentett sóreget, a következőből is kitűnik: *De sturionum et sewreg*. 1522. Tört. T. 1889. 373. — 791—792. A latin szókat nem ismerem. — 793. Lásd a Sz.-ban. — 794. *lucius*. — 795. A latin szó ismeretlen. — 797. *echinus* = *piscis hirsutus* (Dief). — 798. *perca*. — 799. *tructa*-ból. — 800. *murenula*; B.-ben *menyhal*. — 801. B.-ben *kövi hal*. — 801a. *silurus*. — 802. *silurus* = *harsa*. — 804. A latin szó ismeretlen. — 805. *Piscibus et chykonibus*. 1515. Ká. O. III. 93. — 806. Még egyszer előjön az 1703. sz. alatt. B.-ben csak az utóbbi helyen van meg. — 808. [V. ö. Ny. Közl. XXIII. 231. S. Zs.]

812. plaga — idem.
 813. sagena — *varsa*.
 814. gurgustium — *kwrté* — kürtő.
 815. lacuna — *veiz* — vész vagy vejsze.
 816. varium — *varsa*.
 817. hamus — *horg* — horog.
 818. scama — *hal he* — halháj.
 819. brancia — *hal kopolte* — hal kopoltyú.
 820. exantera — *hal horlas*.
 821. cete — *chet hal* — cset hal.
 822. cetegus — *kezeg* — keszeg.
 823. fizena — *zatyor* — szatyor.
 824. fiscellus — idem.
 825. cotus — *torbok* — turbuk.
 826. poligranum — *ikra*.
 827. auius — *halo istap* — hálóistáp.
 828. Introitus — *be menet*.
 829. exitus — *ki menet*.
 830. viator — *vtj* — úti.
 831. ascensarium — *hakso* — hágesó.
 832. porta — *kapu*.
 833. foris — *ajto* — ajtó.

814. A magyar szó megvan a Ny. Sz.-ban. Bővebbet Herman O. idézett művében. — 815. Lásd u. o. — 816. vivarium; Gulgustra vulgo worsa. 1356. Sop. O. I. 256. — 818. squama. B.-ben kajáltó. — 819. brachia. — 820. exentera Dief.-nál fisch geweid (Fischeingeweide); a magyar szó ismeretlen. [A Beszt. Sz.-ben is 321. sz. exantera: *hal horlaz*. Finály: «halhólyag?» De v. ö. alább a 9. lapon *horlo*: cavatorium s ugyanígy Beszt. Sz. 757. *harlow*, amit Finály *hornyolónak* olvas. Ha a kettőt egybevetjük, nyilvánvaló, hogy az egyik *horlás*, a másik *horló*, s az ezekben rejlő *horl-* ige lehet bár a *hornyol* igének rokona s a. m. kapar, váj, *halhorlás* = halkaparás, amit kikaparnak, kivájnak a halból. Nem tudom, honnan vette Ballagi a következő alakot: «*Horol* (gazd.), a gyeptyesőhöz hasonló szerszámmal a füvet felszaggatja». A m. ny. teljes szótára; «*horol* (gazd.): hacken, abhacken, reuten, roden» m.-német szót. S. Zs.] — 821. cetus. — 822. A latin szó ismeretlen. — 823. fiscina. — 824. fiscella. — 825. cotus = csákllya, rud. L. Herman O. II. 836, turbukvas, turbukháló; Ny. Sz. turbokol. — B.-ben nincs. — 826. poligranum Dief.-nál rogge (Rogen). — B.-ben nincs. — 827. A latin szót nem ismerem; a magyar szó = apacs, lásd Herman O. id. művét. — B.-ben nincs. — 831. ascensorium.

834. *hostium* — *idem*.
 835. *biforis* — *ket fele nyilo* — kétfelé nyíló.
 836. *ianua* — *capu* — kapu.
 837. *ortulus* — *kerth* — kert.
 838. *ortulanus* — *kertez* — kertész.
 839. *fossorium* — *aso* — ásó.
 840. *ligo* — *capa* — kapa.
 841. *palus* — *karo* — karó.
 842. *seps* — *seuen* — sövény.
 843. *piper* — *bors*.
 844. *piperiterium* — *borstere* — borstörő.
 845. *sal* — *so* — só.
 846. *salterium* — *so tere* — sótörő.
 847. *petrosolium* — *petresolum* — petrezselyem.
 848. *ysopus* — *ysop* — izsóp.
 849. *crocus* — *safran* — sáfrány.
 850. *zinziberim* — *gengber* — gyömbér.
 851. *cinamonum* — *fa hey* — fa héj.
 852. *ruta* —
 853. *saluia* —
 854. *camamilla* — *zek fiw* — székfű.
 855. *gariofilus* — *zeg fiw* — szegfű.
 856. *gariopaca* — *bay fiw* — bájfű.
 857. *sanapum* — *sanap*.
 858. *purula* — *pirula*.
 859. *anacetum* — *eb capor* — eb kapor.
 860. *leusticum* — *leusticum* — levestikom.
 861. *fenicillinum* — *kemen* — kömény.

834. *ostium*. — 835. B.-ben kétfelé nyíló ajtó. — 836. B.-ben nincs. — 837, 838. *hortulus*, *hortulanus*. — 842. *sepes*. — 844. *piperetera* = pfeffermül (Dief). — 847. *petroselinum*; Dief-nál *petrosilium* alak is előfordul. — 848. *hyssopus*. — 850. *zingiber*. — 851. *cinnamomum*. — 852. és 853. A magvar neveket nem tette ki a szótáríró, mivel ezek ugyanazok voltak, mint a latinok, miként ez a B.-ből is kitűnik, hol a magvar elnevezések a szók fölött csakugyan megvannak. — 854. *chamomilla*. — 855. *caryophyllus*. — 856. A latin szó ismeretlen, talán *caryobacca*. — 857. Ismeretlen. — B.-ben nincs. — 858. *pyrola*. — 859. *anicetum* = kapor. — B.-ben nincs. — 860. Ny. Sz.; B.-ben nincs. — 861. *feniculum* = ánizs, olaszkapor; B.-ben nincs.

862. comenum — idem.
 863. coatum — *capor* — kapor.
 864. costula — *eb capor* — ebkapor.
 865. fetida —
 866. anetum — *eb capor* — ebkapor.
 867. amarusca — idem.
 868. cacanusca — idem.
 869. plantago — *viz fiw* — vízfű.
 870. enula — *wruen fiw* — örvényfű.
 871. menta — *menta* — ménta.
 872. siler — idem.
 873. sarphileum — *kakuk fiw* — kakukfű.
 874. pellegium — idem.
 875. carpana — *menta*.
 876. ariganum — *sax fiw* — százfű.
 877. eleborus — *zektete fiw* — szöktetőfű.
 878. absentium — *vrem* — üröm.
 879. ritimenium — *feier irem* — fejér üröm.
 880. artimesia — *fekete irem* — fekete üröm.
 881. cicadus — *gopar* — gyopár.
 882. solatrum — *mostar* — muharecz.
 883. staturnea — *chombor* — csombor.
 884. bolerbita — idem.
 885. dancena — *varadich* — varádics.
 886. poliandrum — *hunior* — hunyor.
 887. polipondia — idem.

862. cuminum. — B.-ben nincs. — 863. cauta = ebkapor, Ny. Sz.; caltha = vízi viola (Csapó); B.-ben nincs. — 864. cotula foetida = ebkapor, Ny. Sz.; B.-ben nincs. — 866. anethum = kapor; B.-ben nincs. — 867. Kétségtelenül amarus-ból. — 868. Ismeretlen. — 869. plantago = útifű B.-ben. — 872. siler = gaiz venichel (Gaisfenchel) Dief. — 873. serpyllum. — 874. pulegium, de ez nem kakukfűt jelent. — 875. A latin szót nem ismerem. — 876. Százfű — eringium (Csapó). — 877. helleborus. — B.-ben eskető fű. Ny. Sz.-ban nincs. — 878. absinthium. — 879. A latin szó ismeretlen. — 880. artemisia. — 881. cicades = huswreze (Dief). Hauswurz = fűfű, borsos szaka. — 881. solanum = muharecz (Csapó). B.-ben mochar tehát sokkal közelebb áll a muhareczhoz, mint a *mostar*. — 883. satureja. — 884. A latin szó ismeretlen. — 885. tanacetum. — 886. és 887. poligonum = vízihunyor, Ny. Sz. — 887. polypodium = páfrány.

888. milimundrum — *madar keles* — madárköles.
 889. tribulus — *zamar tuise* — szamártövis.
 890. viskianum — *kelend fiw* — beléndfü.
 891. agmonia — *kiseded fiw* — kisededfü.
 892. filipendula — *feldi monaro* — földi mogyoró.
 893. timotima — *lo here* — lóhere.
 894. centunritelium — *eb tey* — eb tej.
 895. cincinabulum — idem.
 896. solatum — *eb zele* — ebszőlő.
 897. piretum — *tarkon* — tárkony.
 898. muscatum — *zerechen dio* — szerecsendió.
 899. solsequum — *apro malua* — apró mályva.
 900. ligustrum — *madar siueg* — madársüveg.
 901. draga — *baytoryan* — bojtortján.
 902. lappa — *lapho* — lapu.
 903. subremus — *mazala* — mázola.
 904. subtegium — idem.
 905. manunium — *zemet izt* — szemét iszt.
 906. lapacius — *lapho vag lorum* — lapu vagy lórom.
 907. agrimonium — *aproboytorian* — apróbojtortján.
 908. milifolium — *eger farc* — egérfark.
 909. bileda — *labda* — laboda.
 910. blectacium — *ister* — istár.
 911. artiplex — idem.
 912. titipus — *kwtwrchw* — kökörcs.

888. milimindrum = bilse (Dief); Bilse = beléndek (Lexer). —
 889. tribulus = distel (Dief). — 890. hyosciamus. — 891. agrimonia =
 apróbojtortján. — 892. filipendula = varjúmogyoró. — 893. thyma, tima =
 kle (Klee) Dief. — 894. A latin szót nem ismerem. — 895. B.-ben tintina-
 bulus = apróbojtortján. — 896. solatrum = schades nacht (Dief); Nacht-
 schatten = ebszőlő, csucsor. — 897. pyrethrum. — 899. solsequium. B.-ben
 katáng. — 900. B.-ben madárköles. — 901. A latin szót nem ismerem.
 903. A latin szót nem ismerem; mázola = althea narbonensis. — 904.
 A latin szó ismeretlen. — 905. Marrubium = pemetfü; a főntebbi iszt
 szót nem ismerem. B.-ben szömöröcsök. [A *zemet izt* alkalmasint *szemer-
 csek*-ből van elrontva. Vö. 958. S. Zs.] — 906. lapacium (Dief.) — 907.
 agrimonia. — 908. millefolium. — 909. bleta. — 910. bleta-ból. Lásd a
 Ny. Sz. A magyar szó a štir-gyökből származik bővebbet Mikl. Etym. W.
 911. atriplex = laboda. — 912. tithymallus. (Dief).

913. tima — *sar virag* — sárvirág.
 914. eleborium — *erim* — üröm.
 915. marnorum — *pezerche* — peszérceze.
 916. urtica — *chalan* — csalán.
 917. ebulum — *bozia* — bodza.
 918. calcalingum — *eger farkad* — egérfark.
 919. verbena — *zapara fiw* — szaporafü.
 920. cartago — *zamartuisc* — szamártővis.
 921. bleta — *cecla* — ezékla.
 922. paliurus — *ezerio fiw* — ezerjófű.
 923. calmandria — *nadal fiw* — nádályfű.
 924. cicuta — *berwk* — bürök.
 925. silio — *hasalo fiw*.
 926. cicota — *berwk* — bürök.
 927. citisus — *zanuth* — zanót.
 928. lactuca — *kek* — kék.
 929. cepe — *hagma* — hagyma.
 930. aleum — *fog hagma* — foghagyma.
 931. porulus — *par* — pár [hagyma].
 932. porrum —
 933. ascola — *monyaro hagma* — mogyoró hagyma.
 934. pastinaica — *idem*.
 935. rappa — *repa* — répa.
 936. rapula — *kis repa* — kisépa.
 937. raphanus — *retek*.
 938. cibulus — *veres hagma* — vereshagyma.
 939. olis — *cauzta* — káposzta

913. thyma de más értelemben Dief.-nál. — 914. elleborum (Dief).
 915. marrubium. — 917. B.-ben földibodza. — 918. A latin szó ismeretlen; B.-ben ökörfark. — 920. carduus-ból. — 921. bleta = mangolt (Mangold) Dief; B.-ben laboda. — 922. paliurus = szárnyas benge. — 923. calamenta, calmenta Deif.-nál különféle fűvek nevei, de egyik sem nádályfű. — 924. R.-ben belénd. — 925. Ismeretlen. — 926. cicuta: B.-ben a bürök szó nem jön elő. — 928. azaz saláta. — 929. cepa. — 930. allium. — 931. porrulus. — 933. Dief.-nál ascolonium alak is található. — *Pisces et monyorohagmath* 1520. O. L. D. 26251. — 934. pastinaca, az *idem* erre vonatkozik, tehát magy. paszternák vagy pasztinák. B.-ben nincs. — 935. rapa. — 938. Középkori latin szó. — 939. B.-ben vereskáposzta.

940. caulis — idem.
 941. pepo — *dinne* — dinnye.
 942. cucumer — *vgurca dinne* — ugorkadinnye.
 943. cucurbita — *thuk* — tök.
 944. radix — *geker* — gyökér.
 945. maguderis — *torsa* — torzsa.
 946. nastrucium — *torma*.
 947. rosa — *rosa* — rózsa.
 948. liliium — *lilium* — lilium.
 949. viola — *viola*.
 950. arundo — *vad* — nád.
 951. radoleo — *rosa viz* — rózsavíz.
 952. iuncus — *vas* — sás.
 953. alga — *lapis vas* — lapos sás.
 954. biulus — *haporja* — háporja.
 955. smigus — *gomba*.
 956. luba — idem.
 957. boleta — *gilua* — gilva.
 958. burto — *zemerchek* — szömöröcsök.
 959. luber — *twplo* — taplo.
 960. cremium — *teperte* — tepertő.
 961. strigilis — *lo vacaro* — lóvakaró.
 962. areum — *zewre* — szérű.
 963. aceruus — *aztag* — asztag.
 964. capecia — *kepe*.
 965. manipulus — *kerte*.
 966. gelima — idem.
 967. palea — *polwa* — polyva.

940. B.-ben fejezkáposzta. — 942. B.-ben görögdinnye. — 943. B.-ben nincs. — 945. maguderis Dief.-nál colstock (Kohlstock), költorse, kappesstorse, ez utóbbi két szóban előforduló torse ma már nem él a német irodalmi nyelvben; úgy a magyar mint a német szó az olasz torso-ból származik. — 946. nasturtium Dief.-nál kress (Kresse). — 951. rhodinum oleum. B.-ben nincs. — 952. juncus. — 953. B.-ben tengeri lapos sás. — 954. A latin szót nem ismerem. A magyart lásd a Ny. Szótárt. — 955. fungus. — 957. boletus. A magyar szót lásd a Ny. Sz.-ban. — 958. A latin szót nem ismerem. — 959. tuber. — 960. Hogy került ide tepertő és a tepertő mellé a lóvakaró, erről felvilágosít benünket Dief. lásd ott a főntebbi két latin szót. — 962. area. — 965. A magyar szót nem fejthettem meg; B.-ben kéve. — 966. gelima Dief.

968. spica — *buza few* — búzafő.
 969. arista — *eg zal* — egy szál.
 970. stramen — *zalma* — szalma.
 971. stipula — *koro* — kóró.
 972. primicia — *zenge* — zsenge.
 973. agricola — *zanto* — szántó.
 974. excolator — *idem*.
 975. arator — *idem*.
 976. aratrum — *eke*.
 977. burris — *eke zaru* — ekeszarv.
 978. aticabulum — *eke tarto* — eke tartó.
 979. ancabulum — *idem*.
 980. vomer — *zanto vas* — szántóvas.
 981. cultrum —
 982. iuger — *hold*.
 983. ager — *meze* — mező.
 984. seminator — *mauele* — magvető.
 985. sulcus — *barazda* — barázda.
 986. nouellus — *ugar* — ugar.
 987. seges — *vetes* — vetés.
 988. semen — *mag*.
 989. granum — *idem*.
 990. messis — *aratás* — aratás.
 991. messor — *arato* — arató.
 992. frumentum — *gabona*.
 993. siligo — *ros* — rozs.
 994. annona — *idem*.
 995. ordeum — *arpa* — árpa.
 996. auenum — *asz* — asz.
 997. papulis — *zab*.

968. B.-ben ed fel, melynek helyes megfejtése nincs. — 971. B.-ben *törek*. NySz.-ban. — 972. B.-ben nincs. — 977. buris; B.-ben nincs. — 978. 979. A latin szókat nem ismerem. — 980. B.-ben lemes vas. — 981. B.-ben culter = csoroszlyavas. — 982. B.-ben hold föld. — 985. Sulco barazda dicto 1356. Zal. O. I. 569. — 986. Pro novello vulgariter ugar 1358. Nagy Gy. Sztáray O. I. 280. — 991. B.-ben nincs. — 992. B.-ben búza. — 993. siligo = rock (Roggen) Dief. — 995. hordeum. — 996. avena. Kétségtelenül az *ovesz*-ből származik: *ovesz, osz, asz*; mint *bob-bab, roj-raj, rob-rab* stb. B.-ben *osz*. — 997. pabulum tudvalevőleg

998. *brasium* — *zalad* — szalad.
 999. *milium* — *kwles* — köles.
 1000. *termilium* — *lwkuth* — lükött.
 1001. *alphita* — *porga*.
 1002. *fallera* — *kwlw* — kölyű.
 1003. *canapus* — *kender*.
 1004. *simphorizator* — *chepes*.
 1005. *linum* — *len*.
 1006. *lens* — *lenche* — lencse.
 1007. *cefatica* — *vizi lenche* — vízi lencse.
 1008. *cicerpisum* — *chicher borso* — csicser borsó.
 1009. *citrus* — *bagol borso* — bagolyborsó.
 1010. *forulus* — *bab hiuel* — babbüvely.
 1011. *fabum* — *bab*.
 1012. *papauer* — *mak* — mák.
 1013. *salunica* — *vad mak* — vad mák.
 1014. *cultus* — *miuelt* — művelt.
 1015. *inculta* — *miueltelen* — műveletlen.

takarmányt, eleséget jelent, ily tág értelme volt a *zab*-nak régi magyarban is, ép úgy mint a szláv nyelvek némelyikében ma is *zob* = *nahrung* futter, körner stb. (Mikl); később midőn az előbbi *asz* (*avena*) szó kiveszett, a *zab* csak egy gabonafaj jelölésére szorítkozott; hogy a régi magyar nyelvben a *zab* szónak csakugyan *pabulum*, nem pedig *avena* volt az értelme, világosan kitűnik a következőből: «*Pabulum quod uulgo dicitur vamzob*. 1264. Árp. Ú. O. XI. 533; eredetije az O. L. D.-ban. — 998. *brasium* = *molt* (Malz) Dief.; B.-ben nincs. — 1000. *Tres cubulos termiliorum* 1397. Tel. O. I. 261; «*törnek vala darabos kása lükövel (pinsebant pilo ruido) a száraz malomban.*» Ny. Sz. a *lükő* (vezérszó: *lök*) szó alatt. — 1001. *alfita* = *polenta*, *farina*; *alfita ex recentibus ordeis torrefactis*. (Ducange) *alphita* = *dat erste ripe korn* (das erste reife Korn) Dfef; ószl *prga* = *novella tritici grana*; ócseh: *prha*: *shromazdi své tsti prhy* = *congessit polentam sibi* (Ruth 2, 14. bibl. 1404 f. 136); *polenta jest müká melitká z novych zrn z sušenych a z té müký byvá ehleb rozkošny jemužto alfita deji, tomumi prha rikáme* (bibl. 1404. f. 137.) Brandl; a mai or. és lengy. nyelvekben *perga* illetőleg *piertzga* = *virágpor* (Mikl.). — B.-ben nincs. — 1002. *fullo*-ból. B.-ben nincs. — 1003. *cannabis*. — 1004. Megfejtése nincs. B.-ben nincs. — 1007. A latin szó ismeretlen. B.-ben nincs. — 1008. B.-ben csicser. — 1009. *citrus* = *kychern* (Kichererbse) Dief; *Pisces et bagolborso* 1520. O. L. D. 26251. B.-ben a bagolyborsó *fabu* latin szóhoz került. — 1010. *forulus* = *vagina* (Duc.) B.-ben nincs. — 1011. *fabu*; B.-ben bagolyborsó. — 1013. *salunica*-t a föntebbi értelemben nem találtam. — 1014 és 1015-ben nincs.

1016. rastrum — *gereblye*.
 1017. furca — *villa*.
 1018. palla — *lapat* — lapát.
 1019. scoba — *sepre* — seprő.
 1020. sapo — *zapu* — szapu.
 1021. canistrum — *vjca* — véka.
 1022. metreta — *merche* — mércze.
 1023. modius — *ako* — akó.
 1024. garlea. — *gerla*.
 1025. cubulus — *kubel* — köböl.
 1026. tribula — *chep* — csép.
 1027. exta — *idem*.
 1028. extabulum — *chep hadaro* — chéphadaró.
 1029. stimulus — *ezten* — ösztön.
 1030. zizania — *concol* — konkoly.
 1031. cophinus — *cosar* — kosár.
 1032. luctus —
 1033. lutens —
 1034. margium — *zel* — szél.
 1035. Curia — *vdvar* — udvar.
 1036. castrum — *var* — vár.
 1037. murus — *kwfal* — köfal.
 1038. pallatium — *palota*.
 1039. aula — *terem*.
 1040. menia — *varfog* — várfok.
 1041. vallus — *plank* — palánk.
 1042. carcer — *temelch* — tömlöcz.
 1043. domus — *haz* — ház.
 1044. domicula — *kis haz* — kis ház.

1018. pala. — 1019. scopae. — 1020. Item XX. ti sapones de frumento 1277. Zi. O. I. 38. — Singulos sapones frugum. 1283. Mon. Str. II. 160. — 1021. canistrum = kosár. — 1022. Metrete vulgo merche vocate 1462. Sopr. O. II. 423. — 1024. garleta; gerla = corus Németújv. Gl. stb. (a Ny. Sz.-ban *Gerla* alatt.) De mensura quatuor gerlarum. 1278. Arp. Ű. O. IX. 205. — 1026. tribula = vlegher (Flegel). — 1027. 1028. Ismeretlen latin szók. 1029–1034. B.-ben nincs. — 1032. és 1033. Valószínűleg luo ige származékai. — 1034. margo-ból. — 1038. Palacium olim zenyepalataya. 1330. Anj. O. II. 477. 1041. B.-ben párkány. — 1042. B.-ben nincs.

1045. pretorium — *pituar* — pitvar.
 1046. apoteca — *patica* — patika.
 1047. cellarium — *pinche* — pincze.
 1048. penes — *penche torok* — pinczetorok.
 1049. glicium — *kiliuth* — kilit.
 1050. promptuarium —
 1051. camenata — *kemenus* — kéményes.
 1052. camenum — *kemen* — kémény.
 1053. solium — *terem*.
 1054. camara —
 1055. latrina — *arnik ház* — arnyék ház.
 1056. stuba — *zoba* — szoba.
 1057. proseuca — *zegenház* — szegényház.
 1058. balneum — *ferdew* — fürdő.
 1059. fumorium — *kemen* — kémény.
 1060. Fornax — *kemenche* — kemencze.
 1061. furnus — *idem*.
 1062. clibanus — *eg kemenche* — egy kemencze.
 1063. conflatorium — *koh* — koh.
 1064. follis — *fuo* — fúvó.
 1065. cratis — *cheren* — cserény.
 1066. craticula — *kis* — kis cserény.
 1067. stabulum — *stallo* — istálló.
 1068. presepe — *iazol* — jászol.

1046. B.-ben mindenés ház. — 1048. penes = kellers-hals (Dief.) B.-ben nincs. — 1049. *kelit* vagy *kelét* szó magyarázatát lásd a Sz.-ban; a latin szóra pedig: Ad mensam Regiam seu Clidium Regale 1274. Mon. Str. II. 31; Libertinos nostros ad clidium nostrum Budense pertinentes 1235—70. Árp. Ú. O. VIII. 262; Villam Epel sine terram cum vineis reambulari et restitui datoribus vini ad nostrum clycium precepimus. 1272—90. Árp. Ú. O. IX. 547. Mindebből világos, hogy nemcsak a magyar, hanem a latin szó is t. i. a clidium is a *klit-* vagy *kljet-*ből származik, mely pinczét, éléskamrát jelent (bővebbet Mikl.). — 1050. B.-ben nincs. — 1051. *caminata* = *kemnada* (Dief), *kamenáte* = ein mit einer feuerstätte (kamin) versehenes gemach (Lexer). — 1052. *caminus*. — 1053. *solium* = sal (Saal) Dief. — 1054. A magyar szó ugyanez, lásd a B.-ben, hol: kamara. — 1056. *stuba* középkori latin szó, eredete eléggé ismeretes. — 1057. *proseucha* = kéregető koldusok háza (Páriz P.) — 1059. B.-ben füstölőház. — 1062. *clibanus* = back offen (Dief). — 1065. *crates*. — 1067. *Stabulum eiusdem quod Stallo uulgariter nuncupatur.* 1291. Mon. Str. II. 300; — B.-ben ól.

1069. repabulum — *zauar* — záváár.
 1070. vectis — *retesz* — retesz.
 1071. catena — *idem*.
 1072. compes — *beco* — békó.
 1073. sera — *lakath* — lakat.
 1074. laqueum — *idem*.
 1075. litina — *belelvalo cuch* — belőlvaló kulcs.
 1076. terrucina — *idem*.
 1077. cardo — *ajtosork* — ajtósark.
 1078. limen — *kwzeb* — küszöb.
 1079. sublimes — *al kizeb* — alküszöb.
 1080. pessulum — *kelinch* — kilincs.
 1081. stips — *ozlop* — oszlop.
 1082. tenaculum —
 1083. trabs — *zelemen* — szelemen.
 1084. clavis — *zeg* — szög.
 1085. tigulus — *zelem* — szelemen.
 1086. clavis —
 1087. cilindrium — *sendel* — zszindely.
 1088. statua — *agas* — ágas.
 1089. colupna — *kw lab zollot caro* — köláb.
 1090. angulus — *zegeled* — szegelet.
 1091. foramen — *lik* — lyuk.

1069. repagulum. — 1071. catena = láncz; řetěz = láncz cseh. — 1073. B.-ben nincs. — 1074. laqueus = tör hurok. — 1075. licia. — 1076. A latin szót nem ismerem. — 1079. ajtóküszöb. — 1080. pessulus. — B.-ben nincs. — 1082. B.-ben tartó. — 1083. B.-ben gerenda. — 1084. clavis. — B.-ben kulcs; ebből látható, hogy a clavis és clavis összecseréltetett. — 1085. tigillum. Ha a szelem nem íráshiba szelemen helyett, úgy ez szintén igen érdekes példa az ószláv en orrhang elhagyására nézve v. ö. az 1106. jegyzetet. — 1086. B.-ben clavis csak egyszer jön elő, tehát itt nem. — 1087. cilindrum. Duobus milibus cillindronorum ac sexaginta vulgo Leetz dictis. 1423. Sopr. O. II. 75. — B.-ben nincs. — 1088. Lásd a Ny. Szótárt. — 1089. columna. B.-ben nincs. — [B.-ben a statua és angulus közt ez van: «tuluptita, *zulach*.» A latin szó az itteni szöveg szerint nyilván colupna-ból van elrontva. A magyar szó itt van elrontva, s B.-ben van helyesen írva. Így olvasandó: *szulák*. Maiglan így nevezik Zemplénben s Beregben a faoszlopot, cölöpöt, karót; máshol is nagyon el van terjedve használata, csakhogy így ejtik: *culák, culáp, szuláp*, l. Szinnyi Tsz. *culák* alatt. S. Zs.] — 1090. B.-ben szeg.

1092. rima — *hasadek* — hasadék.
 1093. rimula — *res* — rés.
 1094. tegum — *pad*.
 1095. tectura — *idem*.
 1096. tignum — *ezterha* — eszterha.
 1097. tignus — *idem*.
 1098. clauiger — *kulcar* — kulesár.
 1099. prescena — *paharnak* — pohárnok.
 1100. dapifer — *asztalnak* — asztalnok.
 1101. pincerna — *kuchar* — kulesár.
 1102. cophinus — *kas*.
 1103. sporta — *kosar* — kosár.
 1104. pila — *cheger*.
 1105. sporticula — *kis cosar* — kis kosár.
 1106. vrna — *ronchica* — ronsika.
 1107. situla — *idem*.
 1108. doleum — *cad* — kád.
 1109. subdoleum — *fedeles*.
 1110. tucia — *boch* — bocsk.
 1111. tunella — *hordo* — hordó.
 1112. vegeticum — *altalag* — általag.
 1113. tina — *cheber* — csöbör.
 1114. idria — *veder* — vödör.

1092. B.-ben nincs. — 1094. tectum. B.-ben fedél. — 1096. B.-ben nincs. — 1099. A latin szót nem ismerem. [Bizonyosan pincerna elrontása, mert B.-ben a «claviger, kulesár» után ez van: pincerna, *poharnak*. S. Zs.] — 1100. B.-ben nincs. — 1101. Középkori latin szó, de pohárnokot jelent. — 1102. B.-ben kosár. Cophinos tres wigo kaas 1506. O. L. D. 26122. — 1104. A magyar szót nem ismerem; B.-ben kölyű. [Talán tévedésből *cheber* volt oda írva, s a másolót még jobban elrontotta. S. Zs.] — 1105. B.-ben nincs. — 1106. *ronchica* (ronsika) Ny. Sz.; B.-ben *rocska*; rendkívül érdekes szó az ószláv nyelv rinezmusára (on en orrhangra); ugyanis a ronsika és rocska szók a ronka, rúka (= kéz) többől származnak, csakhogy a ronsikában még megvan az ószl. ronka orrhangja, míg a rocska szóból már kipusztult, pedig a ronka többől származott többi magyar szókban előfordul így pl. abroncs, parancs. [A *ronsikáról* l. még Nyr. XIV. 200. és Ásbóth: Szláv szók a m. nyelvben 21. S. Zs.] — 1107. B.-ben nincs. — 1108. dolium. — 1109. B.-ben nincs. — 1110. tuna, tunna. Ma csak a kicsinyített szó t. i. bocska ismeretes, a szó eredetére l. Mikl. 25.; B.-ben nincs. — 1114. hydria; B.-ben nincs.

1115. lagena — *zegi*.
 1116. ductile — *chap* — csap.
 1117. plebsidra — *telcher* — tölcser.
 1118. flasca — *palazk* — palaczk.
 1119. iusta — *ice* — iteze.
 1120. angusterium — *angustar* — angusztár.
 1121. peccarium — *pohar* — pohár.
 1122. cratus — *forbat* — forbát.
 1123. vittrum — *üveg* — üveg.
 1124. cupa — *zelence* — szelencze.
 1125. paxis — *zelence* — szelencze.
 1126. mola — *mosar* — mozsár.
 1127. caranta — *zitha* — szita.
 1128. crebrum — *rostha* — rosta.
 1129. cadrans — *therem* — terem.
 1130. Lectus — *ag* — ágy.
 1131. lectifernium — *agfedel* — ágyfedél.
 1132. cubile — *idem*.
 1133. grabatum — *ag* — ágy.
 1134. lectile — *tippaj*.
 1135. sub lectile — *ag fedel* — ágy fedél.
 1136. supellex — *idem*.
 1137. tapete — *zeneg* — szőnyeg.
 1138. lodex — *lasnak* — lazsnak.
 1139. sultrum — *nemes* — nemez.
 1140. matta — *geken* — gyékény.

1115. A magyar szó, mely határozottan így van írva a B-ben is, ismeretlen. — 1117. clepsydra; B.-ben töltő. — 1118. Középkori latin szó. — 1120. angstarium = angster (Dief.) angster = gefäss mit engem halse (Lexer). 1121. A latin szó számtalanszor előfordul okleveleinkben pl. Unum pocarium feneseueg dictum. 1359. M. Nemz. Múz. Káll. lev. — 1122. A forbát szó feltételes magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 1123. vitrum. 1124. B.-ben kupa. — 1125—1129. B.-ben nincs. — 1127. A latin szót nem ismerem. Duas tantaras wlgo zythath emi. 1521. O. L. D. 37179. — 1128. cribrum. — 1129. quadrans. — 1131. lectisternium = bett gewant (Dief.). — 1132. Az idem a lectus-ra vonatkozik. — 1134. lectile = junceum (Duc). B. kyparn. Mindkét magyar szónak nincs megfejtése. — 1136. supellexnek ágyfedél értelme nincs. — 1138. lodix. — 1139. fitrum.

1141. sistorium — idem.
 1142. cortina — *zazona* — zápona.
 1143. puluinar — *parna* — párna.
 1144. ceruical — *fe ual* — fejalj.
 1145. lintenomen — *lellach* — léllah.
 1146. linteamen — idem.
 1147. cusinus — *vancus* — vánkös.
 1148. matrusium — *matras* — matrác.
 1149. toral — idem.
 1150. tapoletus — *karpit* — kárpit.
 1151. limbus — *vrom* — orom.
 1152. canapea — *eger*.
 1153. panpilio — *bibor* — bíbor.
 1154. tentorium — *sator* — sátor.
 1155. diplois — *ketzer kentes* — kétszer köntös.
 1156. vestis — *ruha*.
 1157. polimita — *merelt ruha* — metélt ruha.
 1158. catabreta — idem.
 1159. spatulosus — idem.
 1160. tindata — *faselth* — fazelet.
 1161. rusta — *rokolia* — rokolya.

1141. storea. — 1142. zápona magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 1144. Feal de cute 1491. O. L. D. 26051. Lásd a Ny. Szótárt. — 1145. linteamen = leylach (Dief); lásd a Ny. Sz.-ban. — 1147. cussinus = kussen (Kissen) Dief. — 1148. materiacium. — 1150. Karpit ad scam-pnum pertinens. 1494. O. L. D. 26076. — 1151. Limbus = bráhm Dief. Limbus = barsom perem Murm. 2031.; limbus tehát itt szegélyt jelent, a B.-ben pedig *holmit*, ugyanis limbus = cram (Kram) Dief. — 1152. conopeum ágy fölötti függönyt vagy szűnyoghálót jelent; ennek tökéletesen megfelel a B.-ben levő magyar szó: *agler*, ugyanis: «Tentorium meum magna Trautia videlicet siue agleriam. 1277. Mon Strig. II. 72.; Trautia magyarázata: tentoria trauuis = trabata = Soldatenzelt Dief. — A jelen szám alatti *eger* szó világos megfejtését nem adhatom, meglehet, hogy valami ruhaszövetet vagy színt jelentett, ugyanis: «Egy eger iskarlath dolmanth. 1561. Radv. Magy. Cs. II. — 1153. pampilio = tent (Dief), tente = zelt (Lexer); B.-ben *bibor kerech* vagy *berech*, melynek nincs megfejtése. — 1155. diplois = ket ser palasth (kétszerpalást) Murm. 2032; B.-ben köntös. — 1157. polimita = toppelstein tuch (gewürfeltes Tuch) Dief. — 1158. Mantellos catabriatos (Duc). — 1159. B. kives, melynek nincs helyes megfejtése. — 1160. *fazelet* = Sacktuch (Lexer). [V. ö. ol. *fazzoletto*. S. Zs.] — 1161. A latin szót nem ismerem.

1162. *supera* — *idem*.
 1163. *superus* — *idem*.
 1164. *crinale* — *kuzuru* — koszorú.
 1165. *faratura* — *palast kesey*. — palást belseje.
 1166. *armilla* — *imeg val* — ing váll.
 1167. *pepulum* — *fe fedel* — főfedél.
 1168. *flameola* — *fatyol* — fátyol.
 1169. *fascia* — *orton*.
 1170. *vitta* — *chepez* — csepez.
 1171. *serta* — *parta* — pártá.
 1172. *mucrum* — *chepez* — csepez.
 1173. *mucrum* — *idem*.
 1174. *aucupeta* — *varuth chepez* — varrott csepez.
 1175. *piliolum* — *kenth* — konty.
 1176. *mitra* — *siueg* — süveg.
 1177. *tiara* — *idem*.
 1178. *hinibus* — *aran fonal* — aranyfonál.
 1179. *linibus* — *idem*.
 1180. *munile* — *kesente* — köszönytyű.
 1181. *spinter* — *idem*.
 1182. *inauris* — *hig* — higy.
 1183. *gallerium* — *fatyol fe fedel* — fátyol főfedél.

1162. *supera*, *supara* = rokelin Dief. — 1163. *Unum superum* vulgo rokola. 1348. Anj. O. V. 205. — 1164. *Crinale* = krans (Kranz) chränzcell (Kränzel) Dief; ez utóbbi szó mint *krenczul* a régi magyarban is megvolt: *Unum crinale* vulgo *chrenchul dictum*. 1348. Anj. O. V. 205.; a koszorú alatt itt koszorúalakú pártá vagy konty értendő: *Crinile* wlgó *Konth*. 1481. O. L. D. 37166. — 1165. *Farratura*. [V. ö. *forratura* alább 1207. jegyz. S. Zs.]; B.-ben palástszél. — 1166. *armilla* = schulder blat (Schulterblatt) Dief. — 1167. *peplum* = sleyer (Schleier) Dief; *Peplum quod fatyl vocatur*. 1235—1270. Hazai O. VIII. 122. — B.-ben nincs. — 1168. *flammeolum* = sloyer (Schleier) Dief. — 1169. B.-ben orchon; föltételes megfejtését lásd Sz.-ban. — 1170. *vitta* — harhaub (Haarhaube) Dief; cseh. orosz. *čepec*, lengy. *czepiec* = Haube (Mikl. Etym 32). Murm. (2023) = feiköttő. — 1171. *serta* = schappel (Dief), *schappel* = kopfschmuck besonders der jungfrauen (Lexer). — B.-ben nincs. — 1172. és 1173. *almucium*. — 1174. *acupicta* = himmel varrott lásd alább 2162. sz. alatt; Murmeliusnál = jratus ruha. 2012. — 1175. *piliolum*. — 1176. *mitra*. — 1178. és 1179. *linibus*. — 1179. B.-ben aranyos fedél. — 1180. *monile*. — 1181. B.-ben aranytű. — 1183. B.-ben fejrédél.

1184. moarcium — idem.
 1185. discriminale — *hajketel* — hajkötél.
 1186. fascia — *partha* — pártá.
 1187. texta — idem.
 1188. aurifica — *aranas parta* — aranyos pártá.
 1189. matrasium — *matraz* — matrác.
 1190. velaruca — *fedel chepez* — fedélcsepesz.
 1191. funiculus — *haj ketel* — hajkötél.
 1192. trica — idem.
 1193. binula — *kesen kete*.
 1194. periclides — *firis*.
 1195. torques — *rez* — réz.
 1196. velum — *soporlath* — superlát.
 1197. sertum — *cozoro* — koszorú.
 1198. serpata — *regleth* — redölt.
 1199. stragula — *kentes* — köntös.
 1200. mastruca — *gerozna* — gerezna.
 1201. anulus — *gwru* — gyűrű.
 1202. gemma — *geng* — gyöngy.
 1203. parma — *feir geng* — fehér gyöngy.
 1204. safirus — *saphel* — safel.
 1205. rubinus — *veres saphel* — veres safel.

1184. moarium. Diez-nél mohère, mouaire, moire = ein festgeschlagener seidener oder halbseidener stoff. — 1185. Lásd Dief. — 1188. Aurifrigium ad crines crispandum. 1235—1270. Ha. O. VIII. 122.; Aranpartha vlnarum III. 1500 k. O. L. D. 30244. — 1189. B.-ben szövés. — 1190. A latin szó össze van téve ebből: velum és rica; rica = ném. schlewer (Schleier), magy. fedel. Murmel. 2028; B.-ben nincs. — 1191. B.-ben nincs. — 1192. trica = zop (Zopf) Dief. — 1193. lunula. A magyar szó kétségtelenül összefügg a kősöntyűvel. [Alkalmasint így olvasandó: *kesente kete* vagyis kősöntyű-kötő. B.-ben: lunula, *keznye akasztalou*, vagyis kősöntyű-akasztaló. S. Zs.] — 1194. Lásd Ny. Sz.; a latin szónak legalább is 10 változatát és értelmét lásd Dief-nál; B.-ben vijel, melynek magyarázata a Sz.-ban. — 1196. Még egyszer előfordul 1206. sz. alatt. — 1197. sertum = schappel, melynek magyarázatát l. az 1171. sz. alatt. — 1198. A latin szó ismeretlen. [B. serpata, *redelth*. S. Zs.] — 1199. B.-ben nincs. — 1200. De mastrucis mardurinis et variolinis. De mastrucis pellium ferinarum. 1478. Huny. O. III. 69. — 1203. perna. (Duc.) — 1204. L. Ny. Sz.-ban. — 1205. B.-ben rulthen.

1206. pentasma — *soporlak* — superlát.
 1207. epitodium — *gernatus* — garnatus.
 1208. pulmatum — *paplan*.
 1209. culcitra — *idem*.
 1210. ocrea — *zekerne* — szekernye.
 1211. calceus — *saru*.
 1212. superpellicium — *camsa* — kámzsa.
 1213. podus — *kabaricha* — kabanicza.
 1214. alutum — *festek* — festék.
 1215. subsolium — *cipeles talp* — czipőtalp.
 1216. sotular — *cipeles* — czipő.
 1217. sardis — *capca* — kapeza.
 1218. calupes — *falab* — faláb.
 1219. castuale — *botus* — botos.
 1220. caliga — *nadrag* — nadrág.
 1221. pedile — *kerem heg* — körömhegy.
 1222. subulum — *ar* — ár.
 1223. seta — *serte*.
 1224. corigia — *ziw* — szij.

1206. pentasma = vorhangh (Dief). — Quoddam ornamentum domus vulgo sparlah dictum. 1348. Anj. O. V. 205. Soporlah super lectum pertinens. 1490. O. L. D. 26048. — 1207. epitogium = ouercléd (Oberkleid) Dief.: Garnaciam meam cum forratura. Garnaciam meam de Camalyno. 1277. Mon. Str. 72. Garnasch, garnatsch = langes oberkleid ohne ärmel (Lexer). — 1208. pulmatum = plumatum (Dief); Vnum lectum cum omnibus attinencys plumalibus cussinis lintramibus necnon paplan vocatis. 1415. Ha. Oklevéltár 360. — 1210. Lásd Ny. Sz.; etimológiáját pedig a Sz.-ban. — 1213. podus = poderis = langkleet (langes Kleid) Dief. a magyar szó megvan a Ny. Szótárban is *gabanicza* alatt, származik pedig az olasz *gabano*-ból (Diez), melyhez a horv. szerb *ica* végzet ragasztatott és csak így került nyelvünkbe, lásd Vuk Karadžić szerb szótárát Mikl.-ot. — A B.-ben *tabyr* ruha, mely nem egyéb mint az olasz *tabarro* = Mantel (Diez) ez megvan a bolgárban (*tabarin*) is (Mikl.). — 1214. allutum = lösch (Dief), lösch = rotes leder, saffian (Lexer). — B.-ben festék vagy irha. — 1215. B.-ben talp. — 1216. sotular = bryssschuch (Dief), brisschuoch = schnürschuch (Lexer); Calceos Ocreas et Sotulares nigros. 1476. (Kovachich). — 1217. A latin szót nem ismerem. — 1218. Unum par calipodium seu solya. 1522. Tört. T. 1889. 378. calopes = holzschuech (Holzschuh) Dief. — B.-ben nincs. — 1219. aestivale szó magyaroztatását lásd Diez-nél. I. 399. — B.-ben boeskor. — 1221. pedile = uuzdûch (Fuss-tuch) Dief. — 1222. subula. — 1224. corrigia.

1225. adalutum — *garduan* — kordovány.
 1226. coreum — idem.
 1227. cutis — *ber* — bőr.
 1228. alua — *irh* — irha.
 1229. pellis — *bwr* — bőr.
 1230. solea — idem.
 1231. lama — *ig*.
 1232. pigrus — *cheuek* — czövek.
 1233. scalprum — *husalo kes* — húsolókés.
 1234. Pannus — *pozto* — posztó.
 1235. purpur — *barson* — bársony.
 1236. rustura — *kerekes barson* — kerekes bársony.
 1237. brutenus — *socorlath* — skárlát.
 1238. scarlatus — idem.
 1239. genti — *genth* — genti.
 1240. burnedus — *zederyes* — szederjes.
 1241. virideus — *zewld* — zöld.
 1242. croceus — *zar* — szár.
 1243. virgultus — *tarpozto* — tar(ka)posztó.
 1244. colorius — idem.
 1245. pelimelicus — *ordas zinew* — ordas színű.
 1246. camelinus — *camalin* — kamalin.

1225. Item de centum cutibus seu Alantiis vulgo Bakbeur et Gardovan agnellinis et caprinis 1478. Huny. O. III. 69; allutum = kurdiwan (Dief). B.-ben nincs. 1228. aluta = irch Dief. — B.-ben festék vagy irha. — 1229. B.-ben medenceze, t. i. pelvis helyett. — 1230. B.-ben fatalp. — 1231. Teljesen ismeretlen. B.-ben nincs. — 1232. A latin szót a föntebbi értelemben nem találtam. — B.-ben nincs. — 1233. B.-ben nincs. — 1235. purpura = sammet (Dief). — 1236. A latin szót nem ismerem. — 1237. brutenus Dief. — 1239. Unam peciam de ganti. 1286. Mon. Str. II. 211. Panni de longo genti. 1344. Anj. O. IV. 418. — 1240. brunedus. Tunicam de scarleto bruneto. 1231. Mon. Str. I. 280. — 1241. viridis. — 1242. B.-ben szárposztó. Equum sar colorem 1332. Anj. O. II. 623. Duos equos suos zeg et zarcoloris 1357. Anj. O. VI. 610. — 1243. virgulatus, virgatus. — 1245. polimitus = multicolor Dief. — Duos boues suos vuum *Reuth* et alium *ordas* colores. 1350. Zi. O. II. 414. — 1246. A magyar sem nem kamelot, sem nem csemelet. — Garnaciam meam de Camalyno 1277. Mon. Str. II. 72. [Az olasz szótár szerint *camelotto*, *ciambelotta*: zeug von kameelhaaren, és *camelino*: was von einem kameel herkommt. Tehát nyilván *kamalin* is ugyanazon szövet neve volt, mint *kamelot* és *csemelet*. S. Zs.]

1247. *blaeus* — *kek* — kék.
 1248. *exametus* — *istanith* — istamét.
 1249. *grisius* — *zir* — szür(ke).
 1250. *barhanus* — *veles* — velez.
 1251. *fustanicus* — *duppler*.
 1252. *pecia* — *veg* — vég.
 1253. *brusul* — *breswl* — brüszel.
 1254. *moritus* — *morith* — morit.
 1255. *darnetus* — *darnit* — darni.
 1256. *pancida* — *pozto metele* — posztómetélő.
 1257. *rubeicoloris* — *veres zine* — veres színű.
 1258. *ruficoloris* — *idem*.
 1259. *bissus* — *bibor* — bíbor.
 1260. *sindo* — *dolch* — gyöles.
 1261. *tindatus* — *cheij* — csej.
 1262. *maneries* — *zin* — szín.
 1263. *birretrum* — *gapot zeneg* — gyapot szőnyeg.
 1264. *tunica* — *zoknia* — szoknya.
 1265. *camisia* — *imeg* — ing.
 1266. *bracca* — *berhe*.
 1267. *palium* — *palasth* — palást.
 1268. *clamis* — *idem*.
 1269. *mantellum* — *idem*.
 1270. *braccale* —
 1271. *liga* — *zatak siw* — szalagszij,
 1272. *bipartita* — *hasimus*.
 1273. *capucium* — *chaprong* — czafrang.

1247. De panno kek 1400. Ha. Okl. 330. Cappam meam kek coloris u. ott. 329. — 1248. Lásd a NySz.-ban. — 1249. Azaz szürke; magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 1250. Lásd a NySz.-ban *velence* alatt. [és Nyr. XX. S. Zs.] — [1252. B. *veg poztow* S. Zs.] — 1254. De panno morit 1348. Anj. O. V. 205. — 1255. B.-ben darni. — Quatuor pecias de dorni 1286. Mon. Strig. II. 211; De pecia panni dorni. 1312. Anj. O. I. 264. — 1256. *pannicida*. B.-ben nines. — 1260. *sinon*. — 1261. Megfejtése nines. — 1262. Hogy *maneries* színt jelent, igazolja a következő idézet: *Tunicam structam et capucium blaueti maneriei*. 1317. Anj. O. I. 417. — 1263. *brunetum* vagy *burretum*. — 1268. *chlamys*. — 1270. *rejtő* a B.-ben. — 1272. Teljesen ismeretlen, meglehet hogy összefügg ezzel: *ház* = rock, kleid, kleidung. — 1273. *capitium* = czafrang NyTSz.

1274. liripipium — *hegyj* — hegye.
 1275. subliga — *zalag ziw* — szalagszj.
 1276. cingulus — *w* — öv.
 1277. balteus — *partahw* — pártaöv.
 1278. fibula — *chath* — csat.
 1279. rinca — idem.
 1280. spina — *pechek* — peczek.
 1281. ferrum — *vas*.
 1282. calips — *achel* — aczél.
 1283. cos — *fen*.
 1284. incus — *wle* — ülö.
 1285. maleus — *vere* — verő.
 1286. ferrelanus — *sen vas* — sénvas.
 1287. forceps — *ollo* — olló.
 1288. mola — *kezerw* — köszörű.
 1289. t'ma — *rez* — réz,
 1290. cuprum — idem.
 1291. plumbum — *on* — ón.
 1292. stannum — *badok* — bádóg.
 1293. es — *erche* — ércz.
 1294. metallum — idem.
 1295. faber — *coach* — kovács.
 1296. aurifaber — *wthues* — ötvös.
 1297. aurum — *aran* — arany.
 1298. argentum — *ezisth* — ezüst.
 1299. ferriamentum — *patco* — patkó.
 1300. babata — idem.

1274. B.-ben vége. — 1275. subliga B.-ben kacérszj. — 1279. Ismeretlen latin szó. — 1280. B.-ben nyelv. — 1282. chalybs. Calibem wlo achelath 1521. O. L. D. 37179. — 1283. Azaz fen kő. — 1285. malleus. — 1286. A latin szó ferrum-ból és lameus van összetéve: Pro clavulis et lameis et blech. 1438. Fejérpataky 398 b. Ugyanitt igen sokszor schieneysen, schen, stb. Továbbá Totidem (16) ulnis ferrei vulgo sen dicti. 1417. Sopr. O. II. 39; Ferra wlo sen was 1520. O. L. D. 26232. Zsendelyszög és sén-vas 1566. Ká. OIII. 365. Dedi ferra, sÿn was. 1518. O. L. D. 26184. Lásd még a NySz.-ban. *sing* 2. (*singvas, sinyvas*). — 1288. B.-ben öszvérköszörű. Dief.-nál mola = eyn esil mole. (Eselmühle). — 1291. B.-ben nincs (t. i. a magyar szó.) — 1299. ferramentum. — 1300. babatum.

1301. angarium — *corlat* — korlát.
 1302. scalprum — *idem*.
 1303. sufferrare — *pathcolnj* — patkolni.
 1304. connectere — *idem*.
 1305. gonfus — *zeg* — szeg.
 1306. falx — *sarlo* — sarló.
 1307. falcastrum — *caza* — kasza.
 1308. forpex — *ollo* — olló.
 1309. flebotus — *vas veru* — vasverő.
 1310. artifex — *mies* — mives.
 1311. carpentarius — *alch* — ács.
 1312. lignifaber — *idem*.
 1313. lapicida — *kw mies* — kőmives.
 1314. securis — *feize* — fejsze.
 1315. dolabrum — *bard* — bárd.
 1316. telebrum — *furo* fűrő.
 1317. ascia — *zalu* — szalu.
 1318. soroilus — *chacan* — csákány.
 1319. cauatorium — *harlo* — horló.
 1320. celte — *vise* — véső.
 1321. massa — *sen vas* — sénvas.
 1322. Currus — *zeker* — szekér.
 1323. curriculus — *kis zeker* — kis szekér.
 1324. plaustrum — *tar zeker* — társzekér.
 1325. plaustellum — *kis* — kis társzekér.
 1326. cadriga — *masa* — mázsa.

1301. angarium Dief.-nál nodstall natstal (Nothstall); magyarul ma: lokalóda — 1305. gumphus = hoffnaghel (Hufnagel) Dief. — 1308. forpex. — 1309. érvágó; Dief.-nál flebotus alak is előjön. — 1310. B.-ben ács. — 1315. Dolabra que Bard nominantur. 1272 Mon. Str. I. 594. Dolabri bard dicti. i 277. Zal. O. L. 85. — 1316. terebrum, terebra. — 1317. szalu = hornyoló görbe fejsze. Régi Tájpsz.: Zalw unum denar XII. 1513. O. L. D. 26151; Tizenkét gyalu, két fűrész, egy szalu. 1582. Tört. T. 1879. 560—561. — 1318. sarculus. Vnum sarkulum chakan. 1518. O. L. D. 26184. — 1319. hornyoló. — 1320. celtes. — 1321. Lásd még az 1286. sz. alatt. — 1324. Vnum kaas ad Currum tharseker 1521. O. L. D. 37179. — 1326. quadriga; a NySz.-ban a mázsa szó csak mint mérték fordul elő; az itteni értelmet a következők igazolják: Curru Masa nocato. 1288. Mon. Str. II. 239. Curru onerato, qui wlgo Masa dicitur. 1312. Anj. O. I.

1327. iugum — *iga*.
 1328. biga — *taliga*.
 1329. vehiculum — *zan* — szán.
 1330. auriga — *zeker vezetw* — szekérvezető.
 1331. vector — *idem*.
 1332. currifer — *idem*.
 1333. temo — *ayoncha* — ajancza.
 1334. reda — *ham* — hám.
 1335. vereda — *idem*.
 1336. epireda — *ham ezkuz* — hámeszköz.
 1337. columbar — *hamut*.
 1338. colarium — *idem*.
 1339. rota — *kerek* — kerék.
 1340. axis — *tengel* — tengely.
 1341. lāma — *talp*.
 1342. pirus — *kive* — küvő.
 1343. longale — *nuto* — nyújtó.
 1344. furcale — *roconcha* — rakoncza.
 1345. forale — *eplen* — eplény.
 1346. spirale —
 1347. trabale — *oldal*.
 1348. cantus — *bel fa* — bélfa.

264. De uno Curru Ligato cuiusuis rerum generibus onerato, wlgariter Masa dicto. 1379. Jak E. Kolozsvár tört. Oklevéltár. I. 100; De curru honeroso wlgariter masaa dicto. 1326. Zi. O. I. 277. — 1328. Pro emendis Thaliga ad piscinam 1494. Engel I. 153. Ad paruas bigas wlgo thaliga pro laboracione karyka et thengel dedi ferra s̄yn was. 1518. O. L. D. 26184. — 1333. temo = rúd, tehát ez is igazolja a Sz.-ban levő magyarázatot, ugyanis oje = rúd, ojnice = rudas; bővebbet a Sz.-ban. — 1334. és 1335. reda = szekér, veredus = ló. — 1335. B.-ben farhám. — 1336. epiredium Dief.-nál kummit (Kummet). — 1337. Columbar = wagen iok (Wagenjoch); a magyar szó már megvan agyarázva a Sz.-ban, csakhogy ott sajtóhiba folytán hamot áll az egyedül helyes hamwth (olv. hamut) helyett. — 1338. collarium. — 1340. Pro quatuor rotis et aliquibus vulgo thengel 1494. Engel I. 168. — 1341. Ismeretlen latin szó. — 1342. pirus, pirus = steygeringhe, trap (hágcsó) Dief. B.-ben keuw. [V. ö. «*kévő* Baranyában a. m. küllő» Cz. F. szót. Kassai után; van *kelü* is PP. és NySz. S. Zs.] — 1347. trabale = luns (Dief) Lünse = tengelyszeg trabale = leyhsen (lócs) Dief. — 1348—1350. B.-ben nincs. — 1348. cantus = spēken (Speiche) Dief. Speiche = küllő.

1349. *esseda* — *hinto zeker* — hintőszekér.
 1350. *corpenta* — *tide zeker*.
 1351. *Equus* — *lo* — ló.
 1352. *eca* — *menes* — ménés.
 1353. *ipus* — *cabala lo* — kabala ló.
 1354. *equacies* — *menes* — ménés.
 1355. *emissarius* — *men lo* — ménlő.
 1356. *simarius* — *dalm*.
 1357. *drommodarius* — *idem*.
 1358. *dextarius* — *farib* — paripa.
 1359. *spadosus* — *hereth lo* — herélt ló.
 1360. *cornupes* —
 1361. *sonipes* — *lusta*.
 1362. *roctator* — *idem*.
 1363. *roncinator* — *idem*.
 1364. *palifredus* — *parozka* — poroszka.
 1365. *biennis* — *kethiuj* — ketívi.
 1366. *triennis* — *harumiuj* — háromívi.
 1367. *niger* — *fekete*.
 1368. *subniger* — *roh*.
 1369. *albus* — *feier* — fejér.
 1370. *subalbus* — *pej* — pej.

1349. *esseda* = slede (Schlitten). *Currus pendens*. 1398. Nagy Gy. Sztáray O. II. 10. *Currus hyntho cum coopertorio* 1500 k. O. L. D. 24864. *Unum currum hyntho*. 1504. O. L. D. 25427. *Cordam ad hintho secher* 1508. O. L. D. 32632. — 1350. *carpentum* = hobel wagen (Dief), hobel = gedeckter wagen (Lexer); hangend wagen, burger wagen, kutsche, gutsche. (Dief). A magyar szót nem fejthetem meg. B.-ben nincs. [Olv. *fige zeker* = *fűgő szekér* NySz. S. Zs.] — 1352. *equa* = kancza B.-ben kabala. [Vö. NySz. ménés 2. S. Zs.] — 1353. *hyppus* = ló. B.-ben ló. — 1356. A latin szó ismeretlen; a magyarra nézve némi fölvilágosítást ad a következő idézet: *Duo equi indomiti item duo emissarii unus palefridus quinque equi vulgariter dalm dicti et sex equi curriferi*. Anj. O. III. 179. — 1357. *dromedarius* = laufer Dief.; Murm.-nál. Gyorsan futó állat 546. — 1359. *spado* = verschniten pherd (Verschnittenes Pferd) Dief. — 1360. *cornipes*; B.-ben lépő. — 1361. B.-ben *idem*, azaz lépő. — 1362. és 1363. Ismeretlen latin szók; az utóbbi talán valami összefüggésben áll ezzel: *rucinus* = *equus minor*, *gregarius* Dief. — 1364. *palefredus*. — 1365. B.-ben másodfű. Az itteni két szó talán az ívni igéből származik. — 1366. B.-ben harmadfű. — 1368. *Equum roh coloris*. 1337. Zal. O. I. 325. *Unum equum meum Roh coloris*. 1400. Haz. Oklev. 330. — 1370. B.-ben *peg*, melyet eddigelé hibásan *pejnek*

1371. rufus — *veres*.
 1372. rubeus — *idem*.
 1373. dromissius — *zordon*.
 1374. marnulus — *zw* — szó.
 1375. scutellatus — *alma hime* — almahímű.
 1376. varius — *hwsti* — üsti.
 1377. epulatus — *zabloth* — zabált.
 1378. veredus — *zekeres lo* — szekeres ló.
 1379. currikeratus — *idem*.
 1380. eques — *louag* — lovag.
 1381. asinus — *zamar* — szamár.
 1382. onager — *vad zamar* — vadszamár.
 1383. mulus — *ezper* — öszvér.
 1384. agazo — *louaz* — lovász.
 1385. camellus — *theue* — teve.
 1386. sella — *nerg* — nyereg.
 1387. subselli — *hagman* — hagymán.
 1388. cicatrix — *tur* — túr.
 1389. cingula — *heueder* — heveder.
 1390. lupo — *fek* — fék.

olvastak, ez, valamint az okleveleinkben számtalanszor előforduló peg szó nem azonos a pejjel, miként a következőkből egészen világosan kitűnik: Unum palefridum pey coloris, alium vero peeg coloris. 1323. Anj. O. II. 63. Egyébiránt valóban lehetetlen, hogy az oklevelek írói annyiszor tévedtek volna és pej helyett csupán tévedésből peg-et írtak volna. Mi hát ez a peg? semmi egyéb mint tarka: ószl. pjeg = tarka; orosz pjegij = tarka (lóról), pjeganka = tarkaló; lengy. piega = Sommersprossen, Flecken, stb. Továbbá: Equum suum peg coloris. 1357. Anj. O. VI. 631. Equum kykpeg colorem. 1337. Anj. O. III. 378. Equum nostrum kekpegh kolorem. 1422. Kár. II. 169.; tehát nem kékpej. — Példák a pej szóra. Unum equum pey coloris. 1354. Anj. O. VI. 211. Unum equum Pey coloris. 1284. Zi. O. I. 59. — 1372. B.-ben pej. — 1373. A latin szót nem ismerem, talán dosinus = cinereus (Duc) a magyar szó gyakran előfordul okleveleinkben: Vnum equum Zurdyn coloris. 1270. Ha. Oklev. 60.; Equus zordon coloris. 1344. Anj. O. IV. 431. stb. — 1374. Talán morellus = subfuscus (Duc). A magyar szó magyarázatát lásd a Sz.-ban. Okleveles példák: Equi zeu coloris 1299. Haz. O. VIII. 390. Összetételben: Equum suum zeuzar coloris 1347. Kár. O. I. 172. — 1375. scutulatus = appilgrae (apfelgrau) Dief. B.-ben almaszinű peg (nem pej!) — 1376. L. a Ny. Sz.-ban. — 1377. crapulatus. — 1379. currikeratus. — 1385. camelus. — 1387. subsellium. *Hagymán*, I. Ny. Sz. — 1390. lupatum = scharffer tzam (= scharfer

1391. ascensorium — *kengel* — kengyel.
 1392. strepa — idem.
 1393. frenum — *fek* — fék.
 1394. rodibulum — *zabla*.
 1395. abena — *emlw* — emlő.
 1396. camus — *ere*.
 1397. lorum — *geplw*.
 1398. antrena — *kentreg*.
 1399. postena — *mentreng*.
 1400. subliga — *helnech* — helnecz.
 1401. sellicapa — *nerg capa* — nyeregkápa.
 1402. selliper — *nerg garto* — nyereggyártó.
 1403. tenacium — *tok*.
 1404. strigilis — *lovacaro* — lóvakaró.
 1405. calcar — *sorcante* — sarkantyú.
 1406. flagellum — *ostor*.
 1407. scutica — idem.
 1408. Grex — *chorda* — csorda.
 1409. armentum — idem.
 1410. bidellus — *boriw* — borjú.
 1411. emeritus —
 1412. iuuencus —
 1413. vitulus — *es boriw* — borjú.
 1414. pecus — *barom*.
 1415. bos — *wker* — ökör.
 1416. tauro — *bica* — bika.
 1417. vacca — *ine* — üdő.

Zaun) Dief. — 1395. habena. — 1396. camus = ere Ny. Sz. — 1398. A Hort.-ban kentereng = antela. 2190. sz. Ismeretlen szó. — 1399. postela, postilena. A magyar szó csak összetételben ismeretes: Farmen-tringh. 1490. O. L. D. 26048. Postsellam wlgo farmen-tringh. 1524. O. L. D. 26331. Farnetreng 1571. [L. *matring* Ny. Sz. és Ny. Közl. XXIII. 475. S. Zs.] Száz. 1870. 724. — 1400. subligar = undergurtt (Dief). Negj keötes hermech zý. 1571. Száz. 1870. 724. Lásd még a Ny. Sz. hermec és szíj szökat. — 1401. Kapa ad sellam pertinens. 1494. O. L. D. 26076. — 1402. sellipar. — 1403. tenaculum. B. pocs, melynek magyarázata a Sz.-ban. Wakaro et Nemez. 1514. O. L. D. 26161. — 1410. B.-ben nincs. — 1413. Az es jelentését nem ismerem. — 1414. B.-ben nincs. — 1416. taurus. B.-ben nincs.

1418. bidens — *tuluk* — tulok.
 1419. meritus — *ag eker* — agg ökör.
 1420. iuuencus — *tuluk* — tulok.
 1421. iuuenca — *ize* — üsző.
 1422. ouis — *jh* — juh.
 1423. agnus — *baran* — bárány.
 1424. aries — *cos* — kos.
 1425. muto — *idem*.
 1426. veruex — *wrw* — ürü.
 1427. castro — *idem*.
 1428. capra — *kechke* — kecske.
 1429. ircus — *bak*.
 1430. edus — *ollo* — olló.
 1431. lanna — *gapiu* — gyapjú.
 1432. agnellus — *kis baran* — kis bárány.
 1433. seracium — *zerdek* — szerdek.
 1434. laccinium — *tey fel* — tejföl.
 1435. sappa — *idem*.
 1436. mulsum — *jro* — író.
 1437. sero — *sauo* — savó.
 1438. coagulum — *taruh* — tarhó.
 1439. turabdus — *turo* — túró.
 1440. formagium — *idem*.
 1441. caseus — *saitn* — sajt.
 1442. butirum — *vaj* — vaj.
 1443. casillum — *sajt tarto* — sajttartó.
 1444. mulcrum — *feyw* — fejő.

1418. és 1420. Octo pecora vulgo tuluk. 1408. Zi. O. V. 554. —
 1426. B.-ben bak vagy ürü. — 1427. castronus Dief. — 1429. hircus. —
 1430. hoedus; B.-ben bak. — 1431. lana. — 1432. B.-ben nincs. —
 1433. seracium = ziger Dief; ziger = die festere masse die sich beim
 gerinnen der molken ausscheidet (Lexer). — 1434. laccinium =
 molkan (Molken) Dief. — 1435. sapa = milich rawm (Milchrahm) Dief. —
 1436. mulsum = molken, milchraum (Milchrahm) Dief. — 1437. serum.
 1438. B. tar, mindkét alak megvan a NySz.-ban. — 1439. turaldus szó
 gyakran előjön hazai emlékeinkben, így pl. turalt, turolt. Fejérpataky
 45a; turolt a Budai törvénykönyvben, mindenütt túrót jelent. — 1440.
 középkori latin szó és sajtot jelent. — 1443. Octo casilia vulgo themle.
 1404. Tel. O. I. 298. — 1444. mulcrum = melkkübel (Dief). — B.-ben

1445. *sinum* — *veder*.
 1446. *multrale* — *kupwluw tec* — köpülő?
 1447. *ouile* — *jh ol* — juhól.
 1448. *stabulum* — *wkur ol* — ököröl.
 1449. *subuleus* — *dizno pazor* — disznópásztor.
 1450. *bubuleus* — *tehen pazor* — tehenpásztor.
 1451. *sus* — *vad dizno* — vaddisznó.
 1452. *porcus* — *dizno* — disznó.
 1453. *porciculus* — *silde* — süldő.
 1454. *suellus* — *malach* — malacz.
 1455. *scropha* — *eme dizno* — emedisznó.
 1456. *bestia* — *barom*.
 1457. *nefrendus* — *kan*.
 1458. *aper* — *vad kan*.
 1459. *mango* — *cabla pazor* — kabalapásztor.
 1460. *agazo* — *zamar pazor* — számarpásztor.
 1461. *emioncus* — *kechke pazor* — kecskepásztor.
 1462. *opilio* — *jh pazor* — juhpásztor.
 1463. *pastor* — *wrizo* — őriző.
 1464. *Canis* — *eb*.
 1465. *catulus* — *kelk* — kölyök.
 1466. *leopardius* —
 1467. *rius* —
 1468. *soluens* — *kamaz* — kamasz.
 1469. *investigator* — *keueth* — követő.
 1470. *molossus* — *nioman iaro* — nyomon járó.
 1471. *leporarius* — *agar* — agár.
 1472. *leposuga* — *idem*.

fejő edény. — 1445. *sinum* = melkkübel (Dief). — B.-ben sajtnyomó. — 1446. *multrale*. — B.-ben nincs. — 1453. B.-ben süldő disznó. — 1456. B.-ben nincs. — 1457. B.-ben ártány. — 1458. B.-ben hím. — 1459. *mango* = lovász, lásd a Hortuláriumban 2265. sz. a. B.-ben lópásztor. — 1460. *agazo* = eselhueter (Eselhüter) Dief. — 1461. A latin szót nem ismerem. — 1463. B.-ben nincs. — 1466. *leporarius*. — 1467. *leporarius*. — 1468. A latin szót nem ismerem. [V. ö. *kamaz*: silvens Nyirkállainál NySz. S. Zs.] — 1469. B.-ben vezsnek, lásd Sz. — 1470. *molossus* — rúd (Dief.) rude = grosser hatzhund (Lexer), lásd még az Előszót. — 1471. *leporarius* = spürhund (Dief). — 1472. Ismeretlen szóalak.

1473. velter — *horth* — hort.
 1474. clacula — *visla* — vizsla.
 1475. odoriferarius — idem.
 1476. licisca — idem.
 1477. turper — *cenk* — czenk.
 1478. venator — *vadazo* — vadászó.
 1479. venabulum — *kep* — kép.
 1480. Vinea — *zele* — szőlő.
 1481. vineator — *zeles* — szőlős.
 1482. putator — *zele metw* — szőlőmető.
 1483. vitis — *vezo* — vessző.
 1484. vua — *zele* — szőlő.
 1485. palmes — *zele veze* — szőlővessző.
 1486. panpinea — *zele leuel* — szőlőlevél.
 1487. rachenus — *gerizd* — gerezd.
 1488. botrus — *fe* — fő.
 1489. grestum — *egres*.
 1490. vindemia — *zele zedet* — szőlőszedet.
 1491. acinum — *zele mag* — szőlőmag.
 1492. vindemiator — *zele zede* — szőlőszedő.
 1493. magena — *zele mege* — szőlő megye.
 1494. materha — idem.
 1495. labrusca — *vad zele* — vadszőlő.
 1496. toreular — *sayto* — sajtó.
 1497. nectar — *musth* — must.

1473. velter = iaghunt (Jagdhund) Dief. [Hort: l. B. S. Zs.] —
 1474. clacula = vieznik (prešp Slov. 458 sor) lásd az 1469 sz.
 jegyzetet. — 1476. licisca, liciscus = braken Dief; bracke = spürhund
 spielhund (Lexer); okleveleinkben igen gyakran előfordul, így pl: Po-
 puli sui liciscarii. 1279. Ha. O. VIII. 201. Liciscariorium nostrorum.
 1278. Haz. Oklev. 80. — 1477. A latin szó ismeretlen. — 1479. venabu-
 lum = kép Ny. T. Sz. — 1480. Vineam suam emittiam Orba Sceuleye
 wlgo appellatam. 1324. Zi. O. I. 253. — 1481. vinitor. — 1482. Azaz
 metsző; lásd a NyTSz.-ban putatio = szőlőmetés, a mető szóra pedig
 ugyanott posztómető. — 1486. pampinus. — 1487. racemus; B.-ben
 szőlő gerezd. — 1488. B.-ben szőlőfő. — 1489. agrestum. — 1490. B.-ben
 szőlőszedetikor. — 1493. maceria = weingart mawr (Weingartenmauer)
 Dief. — 1494. materies = stainwandt (Steinwand) Dief. — 1497. B.-ben
 muskát.

1498. mellutum — *mez virich* — mézvirics.
 1499. idromel — *chemeg* — csemege.
 1500. marchies — *march* — márcz.
 1501. mustum — *musth* — must.
 1502. vinum — *bor*.
 1503. fex — *sepre* — seprő.
 1504. potus — *venerek* — venerék.
 1505. bacus — *bor istene*.
 1506. temetium — *edes bor* — édes bor.
 1507. ceruisia — *ser* — sör.
 1508. medo — *mez ser* — mézsör.
 1509. brasium — *zalat* — szalat.
 1510. braxicum — *virich* — virics.
 1511. ciphus — *pohar* — pohár.
 1512. peccarium — *idem*.
 1513. cinorosus — *forbat* — forbát.
 1514. cratus — *idem*.
 1515. sermisorium — *sajtar* — sajtár.
 1516. hausorium — *capina* — koponya.
 1517. paxilla — *idem*.
 1518. peluis — *medenche* — medencze.
 1519. buxinus — *mazalin pohar* — mazalin pohár.

1498. B.-ben pusant, melynek magyarázatát lásd a Sz.-ban. Virich, l. 1510. — 1499. hydromeli. — 1500 Hec sunt nomina qui parant marcium 1235.—70. Árp. Ú. O. II. 4. — 1504. Ny. T. Sz. — 1506. Temetum = starker wyn (starker Wein) Dief. — 1508. medo = mette (Meth) Dief. Pro pintha una medonis 1522. M. Nemz. Múz. Cod. Lat. Fol. 1656. 122. a lap. — 1509. brasium = molt (Mälz) Dief. — 1510. braxium = gerend pier (gährendes Bier), wirtz (Dief), ez utóbbiból származik a magyar virics szó is; wirz = würze, besonders bier-metwürze, überhaupt süsse feuchtigkeit. süsser stoff (Lexer). — 1511. scyphus. — 1512. Középkori latin szó okleveleinkben számtalanszor előfordul. — 1513. A latin szó ismeretlen; a magyarnak föltételes magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 1514. cratus = crater (Dief.) — 1515. Ismeretlen latin szó. — 1516. haustorium = gelte Dief; a NyTSz.-ban olvashatjuk: Csigával, vederrel vagy koponyával merits; B.-ben nincs. — 1517. A latin szót nem ismerem. — 1519. Unium Cipum de Mazalino 1317. Anj. O. I. 431; Unus ciphus masalinus. 1429—37. Tört. T. 1886. 567. Annyi bizonyos, hogy valamiféle fából készült pohár volt ugyanis a Hort.-ban 2219 sz. a. buxus = mazalinfá, továbbá Murm.-nál az 1332 sz. a. acer = mazalinfá; megjegyzendő, hogy ma buxus = puszpáng, acer = juhar. Schultz Al-

1520. cantarius — *cheter* — csötör.
 1521. patera — *idem*.
 1522. crater — *pohar* — pohár.
 1523. linter — *valu* — vályú.
 1524. linter — *valu* — vályú.
 1525. silica — *malatha* — maláta.
 1526. veperes — *zeueuen* — szövevény.
 1527. Fructus — *gimelch* — gyümölcs.
 1528. fructuosus — *gimelches* — gyümölcs.
 1529. pomerium — *gimelch kert* — gyümölcskert.
 1530. pomum — *alma*.
 1531. pirus — *keruelfa* — körtvélyfa.
 1532. pirum — *kerth* — körte.
 1533. persicus — *barzefa* — barackfa.
 1534. persicum — *barazc* — barack.
 1535. dolerus — *rigulus*.
 1536. dolerum — *godola* — godolya.
 1537. ficus — *fige* — füge.
 1538. coctaneum — *bis alma* — birsalma.
 1339. prunus — *ziluafa* — szilvafa.
 1540. prunum — *zilua* — szilva.
 1541. amigdalus — *mondolafa* — mandulafa.

winnál olvashatjuk: Die aus Maserholtz gedrechselten Trinkgefässe blieben auch noch im XV. Jahrhundert beliebt: «Uz mazer und uz ficht Drinckt man dick guten win.» Deutsches Leben 93; maser = ér, szál rost (a fában), maser = knorriger auswuchs am ahorn und andern bäumen; becher aus maserholz (Lexer). Az ilyen esztergályozott poharak általános kedveltségnek örvendtek nálunk is, egyik legelterjedtebb válfajuk volt a szerecsendiópohár, pl. Piccarium argenteum deauratum de muscato vulgo zerechendiopohar 1504 O. L. D. 21299. B.-ben maza pahar. — 1520. cantarus; származik çetyr (= négy) szóból (Mikl.) B.-ben csésze, melyre a következő patera nagyon helyesen ráillik. — 1522. B.-ben phenn pohar, melynek eddigelé még nincs megfejtése. — 1523 és 1524. Quoddam commune capisterium vulgo walw nuncupatum 1484. O. L. D. 27546. — 1525. siliqua = trewer (Treber), troester (Trester) Dief. — 1526. vepres; lásd a NyTSzótárt; B.-ben nincs. — 1529. Pomerium quod vulgo dicitur gemulchkert 1312. Zal. O. I. 140. — 1535. A latin szó ismeretlen. — 1536. Magyarázatát lásd a Sz.-ban, itt csak egy régibb adattal járulok az ottaniakhoz: Arbor piri que dicitur Gudula. 1287. Mon. Str. II. 227. — 1538. Coctanum = kuttin (Quitten) Dief.

1542. amigdalum — *mondola* — mandula.
 1543. sorbellus — *berekene fa* — berkenyefa.
 1544. sorbellum — *berekine* — berkenye.
 1545. cerasius — *cheresine fa* — cseresnyefa.
 1546. cerosa — *cheresnie* — cseresnye.
 1547. merosius — *meg fa* — meggyfa.
 1548. merosium — *meg* — meggy.
 1549. nux — *dio* — dió.
 1550. nucleum — *dio bel* — dióbél.
 1551. auellanus — *moniarofa* — mogyorófa.
 1552. auellanum — *monaro* — mogyoró.
 1553. nespula — *nespula fa* — naspolyafa.
 1554. nespulum — *nespula* — naspolya.
 1555. sicomorus — *zeder fa* — szederfa.
 1556. morus — *zederj* — szeder.
 1557. fragus — *eperfa*.
 1558. fragum *eper*.
 1559. dumus — *bocor* — bokor.
 1560. rubus — *chipke* — csipke.
 1561. oleaster — *olayfa* — olajfa.
 1562. cirius — *keken fa* — kökényfa.
 1563. cirium — *kwcen* — kökény.
 1564. acatega — *sulium* — sulyom.
 1565. glans — *mak* — makk.
 1566. castanea — *gestenie* — gesztenye.
 1567. aliua — *olay fa* — olajfa.
 1568. glandiferus — *maktermefa* — makktermőfa.
 1569. Silva — *erde* — erdő.
 1570. memus — *berek*.

1545. cerasus. — 1546. cerasum. — 1547. merasius; Nemus merasorum quod vulgo Kuzmugy dicitur. 1342. Anj. O. IV. 249. — 1548. merasium. — 1550. nucleum. — B.-ben diófa. — 1553. mespilus. — 1554. mespilus. — B.-ben nincs. — 1556. morum. — 1560. Duminum Cypkebokor dictum 1372. Zal. O. I. 59. Rosas sylvestres vulgo Chipkebokor vocatas 1447. Huny. O. L.; B.-ben nincs. — 1562. cinus = kriebom (Dief) krieche = pflaumenschlehe (Lexer); Schlehe = kökény. — 1563. cinum. — 1564. aquatica, azaz nux aquatica, castanea aquatica. — 1566. B.-ben nincs. — 1567. oliva. — 1568. B.-ben makkfa. — 1569. nemus; Nemus quod vulgo berek vocatur 1344. Anj. O. IV. 478.

1571. indago — *eluen gep* — eleven gyp.
 1572. vepres — idem.
 1573. lucus — *ereztuen* — eresztvény.
 1574. frutex — idem.
 1575. saltum — *liget*.
 1576. lacum — idem.
 1577. predium — *irtouan* — irtvány.
 1578. surculus — *fiatal*.
 1579. siron — *oltuuan* — oltovány.
 1580. vimen — *rekethya* — rekettye.
 1581. vlmus — *zil fa* — szilfa.
 1582. abies — *fene* — fenyő.
 1583. iuniperius — idem.
 1584. fagus — *bic fa* — bikkfa.
 1585. ilex — *twelfa* — tölgyfa.
 1586. quercus — *cher fa* — cserfa.
 1587. cornus — *som fa*.
 1588. alirus — *jauor fa* — jávorfa.
 1589. eginus — *borostyan fa* — borostyánfa.
 1590. laurus — idem.
 1591. faximus — *keres fa* — körisfa.
 1592. sodacus —
 1593. acer — idem.
 1594. plantanus — *iegene fa* — jegenyefa.
 1595. cornus — *som fa*.
 1596. tremula — *nar fa* — nyárfa.
 1597. populus — idem.
 1598. tilia — *has fa* — hársfa.
 1599. erulus — *eger fa*.

1571. Indagines vulgo Gepew vocatas 1335. (1449) Anj. O. III. 221. — 1575. Per saltum vulgariter Lygeth dictum 1348. Anj. O. V. 202. — 1577. Terram suam per se purgatam irtvan dictam. 1330. Anj. O. II. 491. — 1578. Arboris piri fyatal dicti. 1361. Zi. O. III. 198. — 1579. Ismeretlen latin szó; B.-ben nincs. — 1582. B.-ben fagyalfa. — 1583. B.-ben aprófenyő. — 1586. Arbor quercina cherfa vocata. 1359. Sopr. O. I. 313. — 1588. alnus = egerfa. — 1589. Ismeretlen latin szó. — 1591. fraxinus. — 1594. platanus; de nem jegenyé. — 1599. A latin szó a német erle (hajdan herile) származéka. Arbores erwleas vulgo

1600. alnus — idem.
 1601. reola — *nir fa* — nyírfa.
 1602. matrix — *gwru* — gyűrű.
 1603. sambucus — *bozia fa* — bodzafa.
 1604. caprificus — *kechke rago* — kecskerágó.
 1605. cedrus — *fa* — czédrusfa.
 1606. cipressus — *fa* — czíprusfa.
 1607. lugustrum — *bozia virág* — bodzavirág.
 1608. arbutus — *vad alma*.
 1609. vaccinium — *fagal fa* — fagyalfa.
 1610. taxus — *tiza fa* — tiszafa.
 1611. spina — *twis* — tövis.
 1612. tribulus —
 1613. arbor — *allo fa* — állófa.
 1614. cortex — *fa hey* — fahéj.
 1615. liber — idem.
 1616. suber —
 1617. lignum — *fa*.
 1617/a. truncus — *tewke* — töke.
 1617/b. stips — idem.
 1618. virga — *vezze* — vessző.
 1619. virgula — *kis* — kis vessző.
 1620. virgultum — *haraszt* — haraszt.
 1621. rubetus — idem.
 1622. rubetum — *bugal*.
 1623. vitis — *vezze* — vessző.

egres dictas 1454. Nagy Gy. Sztáray O. II. 528. Az egres alatt itt egerfaerdő vagy liget (mint tölgyes, fűzes) értendő. — 1601. Ismeretlen latin szó. — 1602. Dumus que ulgo dicitur Gyrowbukur. Mon. Str. I. 556. — A latin szót nem ismerem. — 1604. caprificus = vadfügefa; B.-ben rágófa. — 1607. ligustrum = vesszős fagyal. B.-ben nincs. — 1608. Lásd NySz. — 1609. vaccinium = fekete áfonya. — 1612. B.-ben tövis. — 1616. B.-ben belsőhaj. — 1617. B.-ben gyertyában való fa. — 1617 a. truncus; Truncum qui Egurthuke vocatur 1293. Ha. O. VII. 233; Quidam truncus Byktuke vocatus 1302. Anj. O. I. 49. — 1621. rubetum. — 1622. A magyar szó talán ebből származik: bokor, melynek legrégebb alakja bugur, így pl.: Ad spineum virgultum quod dicitur Gemilsen bugur. 1086. Árp. Ú. O. I. 32.; B.-ben nincs. — 1263. B.-ben nincs.

1624. Bestia — *barom*.
 1625. besticula — *kis* — kis barom.
 1626. elephans — *elephanth* — elefánt.
 1627. leo — *orozlan* — oroszlán.
 1628. pardus — *pardich* — párducz.
 1629. vnicornis — *eg zaruas* — egyszarvas.
 1630. buballus — *bial* — bivaly.
 1631. basellus — *belem* — bölény.
 1632. panter — *hayoz* — hiúz.
 1633. tigris — *vad lo* — vadló.
 1634. centaurus — *bwlen* — bölény.
 1635. onager — *vad zamar* — vad szamar.
 1636. ceruus — *zaruas* — szarvas.
 1637. rinos — *gim* — gím.
 1638. himulus — *gim boriu* — gímborjú.
 1639. caper — *wz* — öz.
 1640. capreolus — *wz ollo* — özolló.
 1641. vrsus — *medue* — medve.
 1642. vrsa — *neye* — neje.
 1643. aper — *vad diznó* — vaddisznó.
 1644. sus — *idem*.
 1645. lupus — *farcas* — farkas.
 1646. vulpis — *rauaz* — ravasz.
 1647. quigus — *vad machka* — vad macska.
 1648. hermellus — *helg* — hölgy.
 1649. hermelina — *helg ber* — hölgy bőr.
 1650. sarbellus — *nwz* — nyuszt.
 1651. sarbellina — *nwzber* — nyusztbőr.
 1652. mardur — *nesth* — nyest.

1625. B.-ben nincs. — 1628. B.-ben nincs. — 1629. B.-ben unikornis. — 1631. A latin szót nem ismerem. — 1632. panter-nek fontosabb jelentése nincs. — 1633. B.-ben wz, a mi valószínűleg öz és csak tévedésből került ezen latin szóhoz. — 1634. B.-ben bölénybika. — 1637. A latin szót nem ismerem; B.-ben nincs. — 1638. hinnulus; B.-ben gím. — 1644. B.-ben neje. — 1647. Ismeretlen latin szó. — 1649. De pellibus hermellinis vulgo hewlgh. 1494. Enge II. 81. — 1650. és 1650. Pellicia mardurinarum pellium ac Sarbellinarum Hermellinarum etiam. 1476. Kovachich. 439. — 1652. Prouentus prouenientes ex marturinis que vulgo nest nuncupatur. 1231. Árp. Ú. O. XI. 228.

1653. mardellina — *nesth ber* — nyestbőr.
 1654. spirio — *eueth* — evet.
 1655. spirionalis — *eueth mal* — evetmál.
 1656. vulpina — *rauaz gerezna* — ravasgzerezna.
 1657. variolus — *pegueth* — pegvet.
 1658. variolina — *pegueth gerezna* — pegvet gerezna.
 1659. viriolus —
 1660. beuer — *vidra*.
 1661. beuerina — *vidra ber* — vidrabőr.
 1662. fiber — *methe*.
 1663. castor — *hod* — hód
 1664. cauera — *peleh* — pele.
 1665. dampma — *wz* — öz.
 1666. gurgurio — *gwren* — görény.
 1667. ibex — *peleh* — pele.
 1668. taxus — *borz*.
 1669. circius — *zwl* — sül.
 1670. simea — *maym* — majom.
 1671. permisscina — *guzu* — gözü.
 1672. mustella — *meneth* — menyét.
 1673. talpa — *vacondag* — vakondok.
 1674. gattus — *machca* — macska.
 1675. gatta —
 1676. mus — *eger* — egér.
 1677. murilegus — *fa machca* — famacska.
 1678. sorex — *pathcan* — patkány.
 1679. pilax — *zeled machca* — szelid macska.

1654. De pellibus Squirionum. 1288. Mon. Str. II. 239. —
 1655. squirionalis. — 1656. [*Ravasgzerezna*: rókabőr, rókaprém.
 S. Zs.] — 1657. pegweth, Ny. Sz.-ban lásd petymet alatt. — Unam
 mitram vulgo pegweth. 1505. O. L. D. 25447. — 1659. variolus. —
 1660. luter (lutra), fiber = beuer (Dief). — 1662. fiber = otter, beuer
 (Bieber) Dief. — B.-ben nyércz, a főntebbi magyar szó is valószínűleg
 ez lesz. — 1664. A latin szót nem ismerem. — 1665. dama = gamss
 (Gemse) rech (Reh) Dief. — 1666. gurgulio. — 1667. ibex = wilt bock
 (Wildbock); B.-ben vadkecske. — 1669. ericius Dief. — 1671. A latin
 szó ismeretlen. — 1672. mustela. — 1675. B.-ben neje. — 1677. erdei
 vagy vadmacska. — 1679. pilax Dief.-nál cattus; murilegus helyesebben
 szelid macska, pilax pedig famacska.

1680. lusorus — *ir* — ürge.
 1681. muscipula — *nomdoco* — nyomdokó.
 1682. decipula — *zappan* — szoppan.
 1683. bufo — *herchek* — höresög.
 1684. ericicius — *zuel* — sül.
 1685. melus — *idem*.
 1686. Vermis — *fereg* — féreg.
 1687. vermiculus — *kis* — kis féreg.
 1688. draco — *sarcan* — sárkány.
 1689. coluber — *zomac* — zomok.
 1690. serpens — *kigo* — kígyó.
 1691. rana — *beca* — béka.
 1692. testitudo — *tolocas* — tajkos.
 1693. anguis — *vizi kigo* — vízikígyó.
 1694. idrus — *idem*.
 1695. virus — *mereg* — méreg.
 1696. venenum — *idem*.
 1697. venenosus — *merges* — mérges.
 1698. tartuga — *tekenes* — teknős.
 1699. aranea — *poukh* — pók.
 1700. chonga — *chiga* — csiga.
 1701. lucana — *idem*.
 1702. viscarium — *pok halo* — pókháló.
 1703. sanguisuga — *nadal* — nádály.

1680. B.-ben lurosus; a latin szó ismeretlen; a magyar az irge (lásd Ny. Szót.) rövidített alakja. — 1681. B.-ben egérnyomó. — 1682. decipula Dief.-nál. instrumentum capiendi lupos. wulue valle (Wolfhülle) decibula, dispula = stric. strig (Dief.), stric = fallstrick (hurok. tór) Lexer. A magyar szó t. i. szoppan megvan a nyelvtörténeti szótárban is, csakhogy kérdőjel áll utána: «Te kegyelmednél is nyilván vagyon, minemű szük szoppan helyen vagyunk». Származik pedig ez a szoppan a pen, pon gyökből, ugyanis szerb. spona = schlinge, sapon bindseil; lengy. spona, szpona = zwinge; ószl. supona = hinderniss, stb. — 1683. A latin szót a főntebbi értelemben nem találtam. — 1684. ericius (Dief.) B.-ben nincs. — 1685. melo = eghel (Igel) Dief. — 1689. Lásd a Ny. Szótárt. — 1692. testudo; a magyar szóra nézve megjegyzem, hogy nem fordul elő a Ny. Sz.-ban. — 1694. hydra. — 1698. tortuca, tartuca = schilde padde (Dief.); schilde padde = Schildkröte, ugyanis hollandul padde, angolul paddock = teknősbéka lásd Skeat Concise etym. dict. of the engl. Langage. — 1700. concha. — 1701. B.-ben lunaca; Dief.-nál lunacia = schnek (Schnecke).

1704. irudo — idem.
 1705. lubuseus — *galizta* — giliszta.
 1706. locusta — *sasca* — sáska.
 1707. lacerta — *gek* — gyík.
 1708. vipera — *zaruas kigo* — szarvas kígyó.
 1709. brucus — *bogar* — bogár.
 1710. atalabus — idem.
 1711. milio — idem.
 1712. bon biceps — *pozogo bocar* — poszogó bogár.
 1713. culex — *chimaz* — csimasz.
 1714. ranaculex — *zaruas bogar* — szarvas bogár.
 1715. bombiceps — *pozogo bogar* — poszogó bogár.
 1716. basilicus — *basilicus* — baziliskusz.
 1717. tinea — *mol* — moly.
 1718. musca — *leg* — légy.
 1719. cinifex — *zvnvg* — szűnyog.
 1720. cinomia — *eb leg* — eb légy.
 1721. euroca — *hernno* — hernyó.
 1722. teredo — *zul* — szu.
 1723. carmus — *menet* — menyét.
 1724. formica — *hanga* — hangya.
 1725. crabio — *muslica* — muslicza.
 1726. pullex — *bolha*.
 1727. pediculus — *tetw* — tetű.
 1728. apis — *meh* — méh.
 1729. examen — *raj* — raj.
 1730. asillus — *vad meh* — vad méh.
 1731. vespis — *daras* — darázs.
 1732. wltor — *ny* — nyű.

1704. hirudo. — 1706. lumbricus. — 1708. [*Szarvas-kígyó*: aspis cornuta Ny. Sz. S. Zs.] — 1710. atalabus Dief.-nál rosskeffer (Rosskäfer); B.-ben cherebeth. — 1711. milio = sarmas ferük (szarvasféreg) Murm. 1221. — 1712. bombifex. — 1714. A latin szót ezen értelemben nem találtam. — 1715. bombifex. — 1716. basiliscus. — 1719. cinifex = muck (Mücke), snäken (Schnacke = szunyog) Dief. — 1720. cynomya = hundsflug (Hundsfliege) Dief. — 1721. eruca. — 1723. carmus, tar-mus = made (Dief.); B.-ben nyű, a mi egyedül helyes. — 1725. crabio = wibel (Dief.) wibel = korn-, mistkäfer (Lexer). — 1726. pullex. — 1730. asilus. — 1732. A latin szót ezen értelemben nem ismerem.

1733. scorpio —
 1734. bilio — *bor fereg* — borféreg.
 1735. Avis — *madar* — madár.
 1736. auicula — *kis* — kis madár.
 1737. aliger — *zarnas* — szárnyas.
 1738. fenix — *madar* — madar.
 1739. volucris — *zarnas* — szárnyas.
 1740. ales — *madar* — madár.
 1741. grifo — *grif*.
 1742. falco — *solum* — sólyom.
 1743. accipiter — *wlw* — ölyv.
 1744. nisus — *carul* — karvaly.
 1745. noda — *harangia*.
 1746. eredijs — *raro* — ráró.
 1747. grifalco — *zongor*.
 1748. ifinilio. — *torontal*.
 1749. aquilla — *heja* — héja.
 1750. bistardus — *tuzok* — túzok.
 1751. grus — *daró* — daru.
 1752. ciconia — *gem ztrag* — gém esztrág.
 1753. cignus — *hale* — hattyú.
 1754. olor — *idem*.

1734. bibio. — 1738. B.-ben egy madár. — 1739. B.-ben nincs. — 1740. B.-ben nincs. — 1743. Lásd még egyszer a Hort.-ban. — 1745. Úgy a magyar, mint a latin szó ismeretlen. — 1746. eredijs = raro. Prešp. Slovník 286. — A rárókat, mint ragadozó madarakat, ép úgy használták vadászásra, mint a solymokat, tehát valamint solymárok, úgy rárósok is voltak, ezt több helynevünk (Rárós, Ráróstelke) és a következő idézet is bizonyítja: Inde vadit (meta) circa descensum solis ad finem nemoris unius et commetatur Michaeli et Strach de Galoch, qui sunt tenentes raros. 1273. Ha. O. VIII. 441. Lásd még ugyanitt a jegyzetet. — 1747. Ismeretlen magyar szó. — 1748. Úgy a latin, mint a magyar szó ismeretlen, ez utóbbinak föltételes magyarázatát lásd a Sz.-ban. — 1749. aquila = sas. — 1754. B.-ben gyöngyér, hogy mi volt ez a gyöngyér arra nézve bő felvilágosítást nyújt a következő adat: Barliates vulgus Berneskas, sive Bernekas apud nos Gyengier nominatur. 1503. Szilády Temesv. Pelbárt élete 68—69. Barliates sunt aves de ligno crescentes, quas vulgus bernestas sive bernekas appellat. Müller M. Újabb fölolv. a nyelvtud. II. k. 582. Magyarra fordította Simonyi Zs. Ugyanitt 570—592 l. igen érdekes olvasmány alálható ezen rejtélyes mesebeli madárról.

1755. pauo — *paua* — páva.
 1756. bugio — *wkurbica* — ökörbika.
 1757. aneta — *reche* — récze.
 1758. pampilio — *leueldek* — lövöldék.
 1759. onograculus — *wkurbica* — ökörbika.
 1760. columbus — *galamb*.
 1761. palumbus — *vad galamb*.
 1762. turtur — *gerlice* — gerlicze.
 1763. ana — *fiw* — fú.
 1764. mergus — *zarcha* — szárcsa.
 1765. aneta — *reche* — récze.
 1766. captis — *caba* — kaba.
 1767. pellicanus — *pellican* — pelikán.
 1768. ornix — *vad tik* — vad tyúk.
 1769. gallus — *kacas* — kakas.
 1770. anser — *lud* — lúd.
 1771. gulus — *guzar* — gúnár.
 1772. fasoanus — *facijan* — fáczán.
 1773. pinx — *fogol* — fogoly.
 1774. icis — *fajd* — fajt.
 1775. cornis — *varyw* — varjú.
 1776. coruus — *hollo* — holló.
 1777. picca — *zaka* — szarka.
 1778. perdix — *fogol* — fogoly.
 1779. manedula — *choka* — csóka.
 1780. merula — *rigo* — rigó.
 1781. turdus — *sordel* — sordély.
 1782. trudela — *zeregel* — seregély.

1756. butio. — 1757. anas. — 1758. Lásd a NySzót. —
 1759. onocrotalus. — 1763. anas; l. a NySzótárt. — 1764. mergus =
 ducher (Taucher), wasserstelcze (Bachstelze) (Lexer) Dief. — 1765. anas.
 — 1766. A latin szó capus = avis praedatoria seu falco Duc. A magyar
 megvan a NySz.-ban. — 1768. ornix = vrhon (Auerhahn), berkhoyn
 (Birkhahn) Dief. — B.-ben vadlúd. — 1771. guszár = cseh. houser,
 lengy. gesior, szerb. bolg. or. gusak, ebből gus, hus; a Ny. T. Szótárban
 csak a mai alak van meg; guszárból lett tehát később gúnár. — 1773.
 Ismeretlen latin szó. — 1774. Ismeretlen latin szó. — 1775. cornix. —
 1777. pica. — 1778. B.-ben csak egyszer fordul elő. — 1779. monedula.
 1782. trudela = turdela (Dief).

1783. *graculus* — *zaya* — szaja.
 1784. *muriceps* — *virche* — vércse.
 1785. *anaparda* — *zabalo* — zabálló.
 1786. *fiscedula* — *seregel* — seregély.
 1787. *dulcissona* — *filemile* — fülemile.
 1788. *miluus* — *heya* — héja.
 1789. *filomena* — *filemile* — fülemile.
 1790. *ardea* — *gem* — gém.
 1791. *quiscula* — *haris*.
 1792. *cuturnix* — *fir* — fürj.
 1793. *timidula* — *nyumarik* — nyomorék.
 1794. *ascedula* — *sordel* — sordély.
 1795. *cincipota* — *cenegete* — czinege.
 1796. *appucta* — *poklonta*.
 1797. *vespertilio* — *pubdeneuere* — pupdenevér.
 1798. *noctiorax* — *eij madar* — éj madár.
 1799. *passer* — *vereb* — veréb.
 1800. *bubo* — *bagol* — bagoly.
 1801. *origa* — *kakuk*.
 1802. *cuculus* — *idem*.
 1803. *nidus* — *fezek* — fészek.
 1804. *gallus* — *cacas* — kakas.
 1805. *gallina* — *eme tik* — emetyúk,
 1806. *pullus* — *tik* — tyúk.
 1807. *puluina* — *tik tal* — tyúktoll.
 1808. *penna* — *tal* — toll.
 1809. *capo* — *cappan* — kappan.
 1810. *rostrum* — *or* — orr.

1783. B.-ben is *zaya*, de ez nem szajkó, ugyanis: ószl. lengy. or. soja és csak ebből képződött a sojka mellékalak, melyből ismét a mai szajkó. *Garrulus* vulgariter *zaya*. 1503. Szilády Temesv. Pelb. élete. — 1785. A latin szó ismeretlen. — 1786. *ficedula*. — 1789. *filomela*. — 1791. *quiscula* = *wachael* (Wachtel) Dief. — 1792. *coturnix*. — 1793. L. Ny. T. Sz.; ma poszáta, lásd az Előszót. — 1794. *acredula* = *alauda* Duc, *Sordély*, l. 1781. — 1795. Ismeretlen latin szó. B.-ben nincs. — 1796. *upupa*. A magyar szó kétségtelenül valamely szláv nyelvből származik, de hogy melyikből, nem deríthettem ki. — *Ad montem Poklantas uocatum* 1284. Mo. Str. II. 187. — 1798. *nycticorax*. B.-ben lélekmadár. — 1801. Ismeretlen latin szó.

1811. *altilis* — *hazi madar* — házimadár.
 1812. *quasquinus* — *hurus madar* — húrosmadár.
 1813. *bitagus* — *idem*.
 1814. *iuniperialis* — *idem es*.
 1815. *Mensa* — *asztal* — asztal.
 1816. *mensale* — *abruz* — abrosz.
 1817. *gaüsape* — *idem*.
 1818. *mappa* — *idem*.
 1819. *manutergium* — *kezkene* — kezkenő.
 1820. *sedes* — *zek* — szék.
 1821. *sedile* — *kis zek* — kis szék.
 1822. *scampnum* — *zek* — szék.
 1823. *scapellum* — *kis zek* — kis szék.
 1824. *flabellum* — *legeze* — legyező.
 1825. *pancha* — *pad*.
 1826. *tristeca* — *polch* — polcz.
 1827. *prandium* — *ebed* — ebéd.
 1828. *gentaculum* — *feles tekem* — fölöstököm.
 1829. *gentalum* — *idem*.
 1830. *vbstenum* — *usunna* — ozsonna.
 1831. *cena* — *vachora* — vacsora.
 1832. *cibus* — *etek* — éték.
 1833. *cibarium* — *idem*.
 1834. *ferculum* — *idem*.
 1835. *edium* — *idem*.
 1836. *epulum* — *idem*.
 1837. *merenda* — *mivesnek valo etek* — mivesnek való éték.
 1838. *esca* — *etek* — éték.
 1839. *panis* — *kener* — kenyér.
 1840. *torta* — *kalach* — kalács.

1811—1814. B.-ben nincs. — 1812. *Turdus vulgo hwrosmadar pinguis*. 1522. Tört. T. 1889. 372. — 1813. A latin szót nem ismerem. — 1814. Az *idem* után levő *es*-ről lásd föntebb. — 1817. *gaüsape* = *dislaken* (*Tischlaken*) *Dief.* — 1821. B.-ben székhely. — 1822. *scamnum*. — 1823. *scabellum*; B.-ben zsámoly. — 1824. *Membrale* *legyezew*. 1494. O. L. D. 26076. — 1825. *banca*; B.-ben *pank*. — In *panko* *wlgo pad*. 1460. k. O. L. D. 36935. — 1828. *jentaculum*. — 1829. Az előbbi szónak rövidítése. — 1830. *obsonium* = *collatz* (*Kollation*) *Dief.* — 1835. *edulium*.

1841. circulus — idem.
 1842. formula — *moruan* — morvány.
 1843. asinus — *pogacha* — pogácsa.
 1844. azima — idem.
 1845. zima — *couaz* — kovász.
 1846. fermentum — idem.
 1847. Simula — *semle* — zsemlye.
 1448. precella — *perech* — perecz.
 1849. subcinericium — *pokronta*.
 1850. biscoetus — *tet zer* — kétszer[-sült].
 1851. placenta — *beles* — béles.
 1852. pasillus — *tul* idem.
 1853. erbosa — *fj ves kener* — füves kenyér.
 1854. libo — *chipo* — czipó.
 1855. buccella —
 1856. erbosa — *fyues kinier* — füves kenyér.
 1857. papauerosa — *makus* — mákos.
 1858. polentum — *lepen* — lepény.
 1859. atrocica — *husus pera* — húsos péra.
 1860. cunius — *baznak*.
 1861. diurnum — *vakarw* — vakaró.
 1862. frustum — *remek*.
 1863. obstimugarius — *leues kenier* — leves kenyér.
 1864. quadrans — *neges* — négyes.

1842. A magyar szó eredete a *mrva* = morzsa délszláv szóra vihető vissza, lásd Mikl. Et. 192. — 1843. azimus. — 1848. *pokronta* nem más mint *esehül*: *pokruta* = Fladen Kuchen, lengyelül *pokręta* (olv. *pokrenta*) = Kuchen, Eierplatz, stb. mindezek a *kront* = (csavarni) gyökből származna. — B.-ben *hamuba sült pogácsa*. — 1950. B.-ben *biscad*, azaz piskóta. — 1852. *pastillus*; a magyar szót nem ismerem; B.-ben *thykus*. 1853. *herbosa*; B.-ben *füves*. — 1854. *liba*; *Duas tortas panis et vnum cziponem* 1443. Ha. Okl. 406. B.-ben *hobancza* = *gobonca*, melynek magyarátát lásd a Századokban. — 1855. B.-ben *szelet kenyér*. — 1856. *herbosa*; B.-ben *füves*. — 1858. *polenta*. — 1859. *artocreas* = *vleysch brod* (Fleischbrot) Dief.; *artocrea eyn küch mit fleysch gefüllet*. *Dasypodius*. — 1860. *cunius* = *weck* (Weck, Wecke) *species panis, semella* Dief. — 1861. A latin szó ismeretlen; a magyar a fön-
 tebbi alakban föllelhető a NyTSz.-ban, hol *vakarcsot* is jelent. — 1863. *obsomogorus* = *panis profusus liquore, panis intinctus* Dief. — 1864. B.-ben *negyede*.

1865. asos — *falath* — falat.
 1866. opha — idem.
 1867. crusca — *kener hajj* — kenyérhaj.
 1868. affella — *kis falath* — kis falat.
 1869. vnica — *kinir bel* — kenyérbél.
 1870. mica — *morsalek* — morzsalék.
 1871. fragmenta — *dereb* — darab.
 1872. muscido — *penjzl* — penész.
 1873. pel muscidus — *peliznes* — pilisznyés.
 1874. fluxorium —
 1875. sudarium — *kathroncha* — katroncza.
 1876. obsomorda — *leues kinjyr* — leveskenyér.
 1877. vippa — *boros kijnyjr* — boros kenyér.
 1878. Cocus — *zakach* — szakács.
 1879. coquina — *kohmia* — konyha.
 1880. ignis — *twz* — tűz.
 1881. pir — idem.
 1882. lar — idem.
 1883. fauilla — *zikra* — szikra.
 1884. scintilla — idem.
 1885. carbo — *eleuen zen* — eleven szén.
 1886. pruna — *tiz* — tűz.
 1887. veru — *nyas nas* — nyárs.
 1888. verutum — *pechenes nas* — pecsenyés nyárs.
 1889. carinta — *vas nas* — vasnyárs.
 1890. caldar — *wsth* — üst.
 1891. treps — *vas fazek* — vafazék.
 1892. cacabus — *fede* — fődő.
 1893. lebes — *feld fazek* — földfazék.

1865. offas = particulum Dief. — 1866. offa. — 1867. B.-ben nincs. — 1868. offella; B.-ben nincs. — 1869. mica. — 1870. B.-ben nincs. 1871. fragmentum. — 1872. B.-ben pilisznye. [Vö. NyK. XXIII. k. S. Zs.] — 1873. a pel nem egyéb, mint peliznes első szótagja. — 1875. sudarium = katroncza NySz.-ban; B.-ben nincs. — 1876. A latin szó magyarátát lásd az 1863. szám alatt. — 1878. B.-ben nincs. — 1881. pir = für (Feuer) Dief. — 1882. lar = tűzhely. — 1885. B.-ben aludt. szén. — 1886. B.-ben eleven szén. — 1888. B.-ben nincs. — 1889. Ismeretlen latin szó. — 1890. Caldar magnum wigo wsth. 1520 k. O. L. D. 26235. — 1891. tripes; B.-ben vasnyárs.

1894. *carenadum* —
 1895. *sartago* — *serpene* — serpenyő.
 1896. *olla* — *fazek* — fazék.
 1897. *scutella* — *tal* — tál.
 1898. *olicula* — *kis fazek* — kis fazék.
 1899. *patella* — *idem*.
 1900. *orca* — *pua ola* — *parva olla*.
 1901. *testa* — *cherep* — cserép.
 1902. *discus* — *talner* — tányér.
 1903. *coclear* — *kalan* — kalán.
 1904. *sorbile* — *idem*.
 1905. *brodium* — *lew* — lé.
 1906. *fascinula* — *taltarto* — táltartó.
 1907. *pinguis* — *kiuer* — kövér.
 1908. *sagina* — *idem*.
 1909. *adeps* — *lizt lang* — lisztláng.
 1910. *aruina* — *haj* — háj.
 1911. *popisma* — *pechine hullatas* — pecsenyehullatás.
 1912. *macer* — *vztuer* — ösztövér.
 1913. *maceries* — *vztuuserg* — ösztövérség.
 1914. *flamma* — *lang* — láng.
 1915. *fumus* — *fist* — füst.
 1916. *focus* — *tizhel* — tűzhely.
 1917. *cinis* — *hamu* — hamu.
 1918. *isticio* — *zito* — szító.
 1919. *fax* — *wzug* — üszög.
 1920. *cisto* — *idem*.
 1921. *vrceus* — *korso* — korsó.
 1922. *orceolus* — *kis* — kis korsó.
 1923. *asora* — *idem*.
 1924. *ansa* — *corso fil* — korsófül.
 1925. *varia* —
 1926. *idria* — *veder*.

1894. B.-ben *hykew*. — 1898. *ollicula*; B.-ben nincs. — 1900. *orca* = csőbör. — 1909. *adeps* = *cheren mel*, *choren mel* (Kornmehl, Kornmehl) Dief. — B.-ben nincs. — 1910. B.-ben nincs. — 1918. A latin szót nem ismerem. — 1920. *titio*; Besz. nincs. — 1922. *urceolus*. Ezen szóval végződik a Beszterczei szószedet. — 1923. *amfora*. — 1926. *hydria*.

1927. vrna — idem.
 1928. situla — *roka* — roeska.
 1929. ampolnia — *ampolnia* — ampolna.
 1930. tina — *cheber* — csöbör.
 1931. doleum — *kad* — kád.
 1932. tunella — *hordo* — hordó.
 1933. dapifer — *asztalnak* — asztalnok.
 1934. daps — *etek* — étek.
 1935. pulmentum — *pep* — pép.
 1936. assatura — *pechene* — pecsenye.
 1937. assatum — *sulth* — sült.
 1938. salsucium — *colbaz* — kolbász.
 1939. sepum — *fagijw* — faggyú.
 1940. suamen — *kwuer* — kövér.
 1941. mordarium — *mosar* — mozsár.
 1942. mola — *twrw* — törő.
 1943. molnale — *mosar* — mozsár.
 1944. sal — *twre so* — törő só.
 1945. salterium — *so tere* — sőtörő.
 1946. sarcina — *veres* — véres.
 1947. statula —
 1948. eparium — *mayas* — májas.
 1949. facer — *beller* — böllér.
 1950. Manus — *kez* — kéz.
 1951. sanitas — *egesseg* — egészség.
 1952. salus — *egez* — egész.
 1953. mos — *ercelch* — erkölcs.
 1954. morosus — *ercelches* — erkölcsös.
 1955. morigeratus — idem.
 1956. debilis — *beteg*.
 1957. debilitas — *betegseg* — betegség.
 1958. eger — idem.

1929. ampulla. — 1931. dolium. — 1936. assatura = gebrates (Gebratenes) Dief. — 1937. assare (Dief.) igéből. — 1938. salsucium = bratwurst. Dief. — 1941. mortarium. — 1944. A törő szó másolási hiba. — 1946. farcimen = hurka. — 1948. heparium. — 1949. A latin szó ismeretlen; a magyart lásd a Tájszótárban, hol = disznóóló. — 1954. morosus = gut sitig (gutsittig) Dief.

1959. *egritudo* — *idem*.
 1960. *firmus* — *eres* — erős.
 1961. *infirmus* — *cor* — kór.
 1962. *infirmitas* — *corsag* — kórság.
 1963. *inbecilis* — *few betegség* — főbetegség.
 1964. *inbecilitas* — *idem*.
 1965. *sanies* —
 1966. *putredo* — *rothadag*.
 1967. *liuio* — *idem*.
 1968. *vulnus* — *seb*.
 1969. *vulneratus* — *sebes*.
 1970. *ulcus* — *keles* — kelés.
 1971. *ulcerosus* — *keleses* — keléses.
 1972. *cicatrix* — *vak seb*.
 1973. *laticinia* — *sebhel* — sebhely.
 1974. *lepra* — *poclos* — poklos.
 1975. *leprosus* — *idem*.
 1976. *auarus* — *fesuen* — fösvény.
 1977. *idropicus* —
 1978. *tussis* — *hurutas* — hurutás.
 1979. *vesanus* — *balgatad* — balgatag.
 1980. *vesanitas* — *balgatagus* — balgatagos.
 1981. *febris* — *hidek* — hideg.
 1982. *febricitas* — *hidegseg* — hidegség.
 1983. *condolmatica* — *zwmwlche* — szömölcső.
 1984. *ermofronticus* — *nem him*.
 1985. *fatuus* — *balgatag*.
 1986. *delirus* — *idem*.
 1987. *amens* —
 1988. *vicemens* — *hamar ezv* — hamareszü.
 1989. *demens* — *elmetelen* — elmételen.

1966. A Ny. T. Szótárban csak rothadagosság alak van meg. —
 1967. *liuio* = unreynikeyt (Unreinigkeit), *liuio* = faulikait. (Dief.) —
 1973. A latin szó. — 1977. *hydropicus*. — 1980. A Ny. Sz.-ban csak
 balgatagoskodik alak van meg. — 1983. *condolomatica* = crampe
 (Krampf), *spasmus Dief.* — 1984. *hermaphroditus*. [Olv. *new him* = nő-
 him. S. Zs.] — 1988. Ismeretlen latin szó.

1990. demencia — *elmetelenség* — elmételenség.
 1991. stultus — *heyt* — hejt.
 1992. stulticia — *het sag* — hejtség.
 1993. concepcio — *fogatad* — fogantat.
 1994. natiuitas — *ziletes* — születés.
 1995. partus — *ziles* — szülés.
 1996. parturiens — *zwe* — szülő.
 1997. ingenium — *elme*.
 1998. Tuba — *kirth* — kürt.
 1999. tibia — *gayd* — gajd.
 2000. buccina — *sip* — síp.
 2001. fistula — *siuelle* — süvöltő.
 2002. tubicen — *kirtes* — kürtös.
 2003. palpominus — *igrech* — igrecz.
 2004. cantatrix — *tombas* — tombás.
 2005. fistulator — *sipus* — sípos.
 2006. istrio — *idem*.
 2007. gestulator — *tombas* — tombás.
 2008. palpanista — *idem*.
 2009. timpanum — *dop* — dob.
 2010. timpanista — *dobos*.
 2011. fiella — *hegedw* — hegedű.
 2012. luctina — *lanth* — lant.
 2013. sogax — *vetelkede* — vetélkedő.
 2014. prestigatrix — *ieyte*.

1991. Lásd a Ny. T. Szótárt. — 1992. Ny. T. Sz. — 1993. Lásd Ny. T. Szótárt, hol ez az alak ugyan nem, de ehez hasonló előfordul. — 1998. Tube kyrth. 1494. O. L. D. 26076. — 1999. bolg. lengy. kisor. gajda, szerb gajde = dudu. A Ny. Sz.-ban gajd előjön ugyan, de mint gesang. — 2000. Buccina tulajdonképp tárogató, harsona. — 2001. Ny. Sz.-ban is előjön mint hangszer. — 2003. Villam Igrech ioculatorum. 1313. Anj O. I. 292. Származik az igratj = játszani igéből [Szlovén *igre*, *igravec* muzsikus. S. Zs.] — 2004. A Ny. Sz.-ban tomb = salio, springen; a tombás szó még egyszer megvan a 2007. sz. a. — 2007. gestulator = ioculator (Dief.). — 2008. palpanista, palpo = gouckler (Gaukler) Dief. — 2011. fidella, figella, fidula = gyge (Geige) Dief. — 2012. lutana. — 2013. sagax; l. Ny. Sz. — 2014. prestigatrix = czoweryne (Zauberin) Dief. a magyar szót nem ismerem. [Alkalmasint a. m. lejtő vagyis tánczos (nő); vö. *yeytes* eh. *lejtés* JordC. NySz. S. Zs.]

2015. *versica* — *varasus* — varázsos.
 2016. *aruspex* — *idem*.
 2017. *scura* —
 2018. *lectator* — *idem*.
 2019. *icolator* — *kurvas pacochas* — kurvás pakocsás.
 2020. *nebulo* — *hazug*.
 2021. *lena* — *curua* — kurva.
 2022. *leno* — *idem*.
 2023. *meretrix* — *idem*.
 2024. *cays* — *idem*.
 2025. *adulter* — *parazna* — parázna.
 2026. *fornicator* — *belendes* — beléndes.
 2027. *mechos* — *idem*.
 2028. *nepos* — *idem*.
 2029. *fornix* — *kuruas* — kurvás.
 2030. *prostibulum* — *bordel* — bordély.
 2031. *propta* — *propta* — prófeta.
 2032. *vates* — *idem*.
 2033. *vaccinator* — *idem*.
 2034. *magus* —
 2035. *lamna* —
 2036. *auspicium* —
 2037. *ostinco* —
 2038. *ipomaries* — *biues* — bűvös.
 2039. *assur* — *liderch* — lidércz.
 2040. *orbita* — *kerek vagas* — kerékvágás.
 2041. *oscilum* — *hinto* — hintó.
 2042. *pupa* — *alak*.

2015. A latin szót nem ismerem; *varasus* = *sortilega*, *vetula* Ny. Sz.
 2017. *scurra*. — 2018. *lectator* = *homo vanus et gulosus* (Dief.). — 2019.
joculator. — 2020. *nebulo* = *semmirekellő*, *szeleburdi*. — 2021. *lena* =
kerítőnő. — 2022. *leno* = *kerítő*. — 2026. Ny. Sz.; ugyanazon *blend*
tőből származik, melyből a *bolond*, csakhogy ennek már az ószlávban is
blor.d felel meg. (Mikl.). — 2027. *moechus*. — 2029. *fornix* ezen értelemben
megvan Dief.-nál. — 2031. *propheta*. — 2033. *vaccinator*. — 2035.
lamnia = *nachfrow* (*Nachfrau*) Dief. — 2038. A latin szót nem ismerem;
a magyarra l. Ny. Sz. — 2039. A latin szót a fentebbi értelemben
nem találtam. — 2041. *oscillum* = *hinta*. — 2042. *puppa*; Ny. Sz.

2043. tripazetum — *penz olvaso tabla* — pénzolvasó tábla.
 2044. subdarum — *zem fedel* — szemfedél.
 2045. sarabus — *varas*.
 2046. patera — *varas*.
 2047. castratus — *herelth* — herélt.
 2048. citocinericium — *pepelche* — pepelcze.
 2049. sterilis —
 2050. aparitor — *icelentes* — jelentés.
 2051. manifestator —
 2052. Via — *vth* — út.
 2053. semita — *idem*.
 2054. tompica — *chorda vth* — csordaút.
 2055. limes —
 2056. vicus — *vcha* — útca.
 2057. plate — *idem*.
 2058. biuium — *ket vth* — két út.
 2059. triuium — *harum vth* — három út.
 2060. quadriuium — *neg vth* — négy út.
 2061. orbita — *idem*.
 2062. colis — *kemen vth* — kemény út.
 2063. rames — *idem*.
 2064. iter — *vth* — út.
 2065. iterator — *vth ado* — útdó.
 2066. viator — *idem*.
 2067. limen — *gatonmene vth* — gátonmenő út.
 2068. ludus — *iatek* — játék.
 2069. solacium — *vigasag* — vígasság.

2043. trapesicum = zalbret (Zahlbrett), trapezeta = münser (Münzer) Dief. — 2044. sudarum = dodentuch (Totentuch), totten-klaid (Totenkeid) Dief. — 2045. és 2046. A latin szót nem ismervén, a magyar szót sem fejthettem meg. — 2048. A magyar szó ugyanazon pepel (= hamu) tőből származik, melyből a (hamu) pipőke. — 2050. A magyar szó értelme más mint a latiné. — 2054. compitum = weg scheide (Dief.) Per viam gregis wlgariter Churda uta 1291. Mon. Str. II. 309. — 2055. limes = határkő, barázda, mesgye. — 2057. platea. — 2061. orbita = kerékvágás. — 2062. callis = herter weg. (Dief.). — 2065. itinerator, de a magyar szó mást jelent. — 2067. limes = wech (Weg), pfat (Pfad) Dief.

2070. iocus — *pacocha* — pakocsa.
 2071. iocosus — *pacochas* — pakocsás.
 2072. solaciosus — *vigasagus* — vígasságos.
 2073. gaudium — *vrum* — öröm.
 2074. tristis — *zomoro* — szomorú.
 2075. tristicia — *zomorosag* — szomorúság.
 2076. aleatio — *hasarth* — házsárt.
 2077. tabula — *agasah*.
 2078. guetus — *posch* — pas (?).
 2079. riga — *ris*.
 2080. pila — *lapta* — labda.
 2081. discus — *baha* — balha.
 2082. tasser — *ochk* — ocsk.
 2083. taxillus — *kis* — kis ocsk.
 2084. decius — *hasarth sem* — házsárt szem.
 2085. taxillator — *hasart*.
 2086. tabernator — *corchomas* — koresomás.
 2087. lotricus — *lator*.
 2088. Galixia — *hadi vth* — hadiút.
 2089. septemstiliium — *fias tik* — fiastyúk.
 2090. tegumen — *chepez* — csepez.
 2091. pilocerum — *posto kwlo* — posztókölyű.

2070. és 2071. Lásd föntebb a 678 és 579. sz. a. — 2072. Ny. Sz. — 2076. Az aleatio és tabula közt c9 van, hogy ez melyikhez tartozik, nem tudom; házsárt = koczka. Ny. Sz. — 2077. Nem fejthettem meg. — 2078. Pasch = Spiel mit drei würfeln (bármely német szótárban). — 2079. A riga szónak többféle értelme van, de mint játékot nem találtam. — 2081. A balha-játékot botokkal és egy balha nevű fadarabkával játszószák, melyet dőlt állásban a földbe szúrnak s rá botokkal célba dobnak. Kiss Áron, Magy. gyermekjáték gyűjtemény 461. l.; discus = Kindes spile. (Dief.) — 2082. tessera; a Ny. Sz.-ban az ocsk szó csak táblával összetéve jön elő. [Okstábla, okstábla, ostábla. S. Zs.] — 2084. decius = taxillus, talus. — 2087. lotricus est homo vanus et inuerecundus. (Dief.) — 2088. Galixia = milchweg. Dief. — 2089. septistellium = zeuensterne (Siebensterne) Dief. — 2090. tegimen = deckung des heptes (Hauptes) Dief. A magyar szót 1172 sz. a. — 2091. A latin szó pila-nak valami származéka. — Instrumenta pro pannis griseis apta vulgo kewlyw dicta 1449. Nagy Gy. Sztáray O. II. 442. Quoddam instrumento textoribus pro emundandis et laborandis pannis griseis apto vulgo karlo alio nomine kwlyw vocato. Ugyanitt II. 502. [Vö. Ny. Sz. kölyű, kalló-külyű, papiros-külyű. S. Zs.]

2092. merops — *kuhw* — küllő.
 2093. funitium — *lanch* — láncz.
 2094. cibula — *veres hagma* — veres hagyma.
 2095. ventinabrum — *zoro lapath* — szőró lapát.
 2096. muscipula — *eger fogo* — egérfogó.
 2097. decipula — *zappan* — szoppan.
 2098. Textor — *tacach* — takács.
 2099. textorium — *agas fa* — ágasfa.
 2100. tripazeta — *borda*.
 2101. radius — *vetelw* — vetélő.
 2102. fusum — *orso* — orsó.
 2103. subtigium — *bet fonal* — bélfonál.
 2104. stamenculus — *melekkfonal* — mellékkfonál.
 2105. nexorum — *cheuelw* — csévélő.
 2106. teules —
 2107. telax — *vetelw* — vetélő.
 2108. laniax — *gereben*.
 2109. zinzilium — *nijsth* — nyüst.
 2110. girgilum — *motola* — motóla.
 2111. stamencia — *orso* — orsó.
 2112. glomus — *gombolag* — gombolyag.
 2113. glomicellum — *idem*.
 2114. alabrum — *aspa* — áspa.
 2115. dragma — *gombolag* — gombolyag.
 2116. himbus — *aran fonal* — aranyfonál.
 2117. tuba —
 2118. colus — *gusal* — guzsaly.

2092. merops = küllő, de madár (Seeschwalbe), tehát a magyar szó hangrokonsága folytán jutott ide. — 2093. funisból. — 2094. caepulla. 2095. ventilabrum. — 2097. Magyarázataát lásd főntebb az 1682. sz. a. — 2099. A latin szó előjön Dief.-nál, de a magyar nincs meg ily értelemben a Ny. T. Sz.-ban. — 2100. A latin szót ezen értelemben nem ismerem. A magyar szóra lásd a Bevezetést. — 2102. fusum = fusus Dief. — 2103. subtegmen. V. ö. a 2256. számmal. — 2104. stamen = mellékkfonál. — 2105. nexare középkori latin szóból. — 2107. tela-ból. — 2108. lana-ból. — 2109. Ismeretlen latin szó. — 2110. girgillus. — 2111. stamen-ból. — 2114. Ny. Sz. — 2115. dragma = potač (Prešp. Slov. 2425. sor) potač = Spule. 2116. limbus; magyarázataát lásd főntebb az 1179 sz. a.

2119. stupa — *zes* — szösz.
 2120. stupazona — *mazag* — madzag.
 2121. pensa — *aranpenz* — aranypenz.
 2122. alabra — *izak* — iszák.
 2123. balisium — *maha* — málha.
 2124. discepte — *igazan* — igazán.
 2125. politor —
 2126. struma —
 2127. arista — *tarlo* — tarló.
 2128. pampilio — *biborburuc* — bíborburok.
 2129. no —
 2130. transtullerunt — *magharasztak* — magyarázták.
 2131. stupor — *zernekedeth* — szörnyüködet.
 2132. coagitatum — *megnyomdok* — megnyomdok.
 2133. alupnus — *zwlemel* — szülemér.
 2134. carlignum — *madarzac*.
 2135. sinsorianus — *choban* — csobán.
 2136. burdo —
 2137. tentorium —
 2138. decruscatus — *pirosolthracus* —.
 2139. fula — *chuph* — esűf.
 2140. arista — *tarlo* — tarló.

2121. A régi okleveleinkben számtalanszor előforduló pensa a pensum szóhoz való hasonlatossága folytán került a takácsműszók közé. — 2122. alabrum, de a magyar szó egészen mást jelent. — 2123. valisia, balisia; Malha parve de cutibus. 1494. O. L. D. 26076. — 2128. Dief.-nál pampilio alak is előjön; a magyar szóra lásd föntebb az 1153. sz. a. — 2130. transtuleruns. — 2132. coagitatus — compressus; nyomdok mint ige Ny. Sz. — 2133. alumnus; l. a Ny. Sz.-ban. — 2134. Nem fejthetem meg. — 2135. A latin szót nem ismerem. — 2138. Mit jelenthet a magyar szó? — 2139. Nem fejthetem meg.

A „Hortulariumban“ előforduló magyar szók.

(A sorok végén zárjelben levő számok a codex lapjait jelölik.)

2141. abdomitum — *weluw* — velő. (2a)
 2142. abies — *fenjefa* — fenyőfa. (3)
 2143. abies — *luczfenew* — luczfenyő. (3)
 2144. abhortium — *jdethlen gyermek* — idétlen gyermek. (3a)
 2145. abrupta — *darabos hel* — darabos hely. (4)
 2146. absilire — *gjors* — gyors. (4)
 2147. absoluere — *meg engedem*. (4)
 2148. absinteum — *fejjer ijrem* — fejér üröm. (4)
 2149. acer — *keresfa* — körisfa. (4a)
 2150. acetabulum — *aceteseden* — eczetesedény. (5)
 2151. acerere — *meguaslanj* — megvásolni. (5a)
 2152. accipiter — *eljw* — ölyv. (5a)
 2153. accipiter — *Bedenia*. (5a)
 2154. achironticus — *megektelenelt* — megéktelenült. (5a)
 2155. aconita — *megmergohelt* — megmérgehelt. (5a)
 2156. aciedo — *almawiz* — almavíz. (5a)
 2157. acide dentes — *megwaslalt* — megváslalt. (5a)
 2158. acinus — *chyger* — csiger. (5a)
 2159. actuarius, penesticus — *folyar* — folyár. (6)

2141. Unguedo inclusa in ossibus. — 2143. Hogy a magyar szót hajdan lucsfenyőnek ejtették, lásd a Bevezetést. — Arborem Luchfenew uocatum 1318. (1255.) Haz. Okl. 30. — 2144. abortivus. — 2145. Loca aspera vel montes acuti vel loca inhabitabilia. — 2146. Cum saltu euadere. — 2149. acer = juharfa. — 2153. Equus magne velocitatis; a magyar szót nem ismerem. — 2154. Deprauatus. — 2155. Invenenata. [Vö. Ny. Sz. *mérgehédik, mäg-mérgehédik, mérgehét*. S. Zs.] — 2157. A Ny. Sz.-ban ezen alak is megvan. — 2158. acinus = szőlőmag. — 2159. A Ny. Sz. ezen értelemben nem ismeri.

2160. aculeus — *fulac* — fulánk. (6)
 2161. acupedius, castor — *hod* — hód. (6)
 2162. acupicta — *hijmmel varrot* — himmel varrott. (6)
 2163. acrisia — *fekete haljog* — fekete hályog. (6)
 2164. accastum — *keken* — kökény. (6a)
 2165. acetosa — *sosca* — sóska. (6a)
 2166. adoptius — *lelkij fw* — lelki fiú. (7a)
 2167. adremigo — *euezek* — evezek. (8)
 2168. afflamentum — *chijpke bokor* — csipkebokor. (9)
 2169. agniglossa — *egerfark* — egérfark. (10)
 2170. alabrum — *motola* — motóla. (10a)
 2171. allutus, falco — *solijum* — sólyom. (12a)
 2172. alipes — *folyo* — folyó. (12a)
 2173. alium — *foghagijma* — foghagyma. (12a)
 2174. alnus — *jharfa* — iharfa. (12a)
 2175. altarium — *oltar* — oltár. (13)
 2176. alueus — *mehkosar* — méhkosár. (13)
 2177. aloecipicia — *kopaz* — kapasz. (13a)
 2178. allutum — *versber* — vörösbőr. (13a)
 2179. alauda — *pachir* — pacsir. (13a)
 2180. altea — *malua* — mályva. (14)
 2181. alumna — *dajka* — dajka. (14)
 2182. allo — *kezereu* — köszörű. (14)
 2183. alumen — *temso* — timsó. (14)
 2184. amigdalus — *mondola fa* — mandolafa. (15)
 2185. amarusca — *vad alma* vel *saualu alma* — vadalma, sa-
 vanyu alma. (16)
 2186. amfractus — *ewren* — örény. (16)

2160. fulák megvan a Ny. T. Sz.-ban. — 2161. acupedis = gyorslábú. — 2162. Vestis acu contexta. — 2163. acrisia = starblind (Dief.); Staar = hályog. — 2164. accasium = schle (Schlehe) Dief. — 2166. Ny. Sz.-ban nincs. — 2168. affumentum = dornhecké (Dief.). Dumum Cypkebokor dictum 1372. Zal. O. I. 59; Rosas syluestres vulgo Chipkebokor vocatas 1477. Huny. O. I. — 2169. agniglossum = hundes- zunge, schaffzunge (Dief.); a Ny. Sz.-ban báránynyelv. = arnoglossum. — 2172. Alas habens in pedibus; lásd még a 641. sz. a. — 2174. alnus = egerfa. — 2177. Est casus capillorum. — 2178. Capitur pro rubro colore. — 2179. Ny. Sz.-ban így is előfordul. — 2182. allo = slijp-steyn. (Schleifstein) Dief. — 2186. Suffocatio aque ubi terra imbibit aquam vel

2187. *amplustra* — *euezw* — evező. (16)
 2188. *amphiballus* — *nemeskw* — nemeskő. (16)
 2189. *ancora* — *vasmachjcha* — vasmacska. (17)
 2190. *antela* — *kentereng*. (17a)
 2191. *postela* — *mentereng*. (17a)
 2192. *anetum* — *capor* — kapor. (17a)
 2193. *anobotrum* — *soporlah* — soporlát. (17a)
 2194. *appendicium* — *tarthoman* — tartomány. (18a)
 2195. *apoteca* — *paticha* — patika. (19)
 2196. *aqueductus* — *chatorna* — csatorna. (20)
 2197. *arachiuncula* — *erechelez*. (20a)
 2198. *aranea* — *poch* — pók. (20a)
 2199. *architriclinus* — *naznag* — násznagy. (21a)
 2200. *arista* — *gabona few* — gabonafő. (22a)
 2201. *arthemo* — *vitrola*. (22a)
 2202. *ardeo* — *keggem* — kékgém. (23)
 2203. *arenarium* — *faueneshel* — fővényeshely. (23a)
 2204. *armen, interpres* — *tolmach* — tolmács. (23a)
 2205. *artitudo* — *zorossag* — szorosság. (23a)
 2206. *aristoria* — *geker* — gyökér. (23a)
 2207. *artemisia* — *feketw irem* — fekete üröm. (23a)
 2208. *archonium* — *kalonga* — kalangya. (24)
 2209. *ascia* — *kutefejze* — kötőfejsze. (24a)
 2210. *baton* — *nasua* — násfa. (30)

aqua terram; a magyar szóra a Ny. Sz. — 2187. *ampluster*. — 2190 és 2191. *Corrigia* ab anteriori parte cingens pectus equi sicut *postela* dicitur *corrigia* a parte posteriori cingens equum; a magyar szókat lásd még 1398. és 1399. sz. a. — 2193. *Cortina* vel *velum*; *anabatrum* = *vmbhang* (Dief.) *Uhang*. — 2194. *Pertinencia*; ma tartozék, ezen értelemben nincs meg a Ny. Sz. ban — 2195. *Celarium* vel *repositorium*, item *inventur* pro *orreo* et *communiter* pro *loca* ubi *multa* *confecta* *reponuntur*. — 2197. *Parua* *aracio* *siue* *sulcus*; a magyar szót nem ismerem. — 2199. *Dicitur* *ille* *qui* *preest* *conuiuio*. — 2200. A magyar szóra lásd még a Bevezetést. — 2201. *Velum* *modicum*. — 2208. *Cumulus* *manipulorum*. — 2209. *Instrumentum* *bisacutum* *Carpentarij* a magyar szóra lásd a Ny. Sz. — 2210. *Ornamentum* *colli* *ex* *anullis* *aureis* *confectum* *ad* *modum* *catene*. — *Duas* *nasvas* *meas*. 1235–1270. *Ha. O. VIII.* 122; *Monile* *wlgo* *Naswa*, 1481. *O. L. D.* 37166; *Quatuor* *iocalia* *wlgo* *nasfa* *lapidibus* *et* *gemmis* *preciosis* *fabrefacta* 1519. *O. L. D.* 23137.

2211. basterna — *cola zeker* — kólyaszekér. (32)
 2212. bistardus — *tuzok* — tüzök. (35a)
 2213. bissancium — *malha* — málha. (36)
 2214. brasium — *zalad* — szalad. (38.)
 2215. braxiuum — *virich* — virics. (38)
 2216. brumaticus — *zederyes* — szederjes. (38)
 2217. bucca — *tug* — tügy. (38)
 2218. burris — *Eke zarw* — ekeszarv. (38a)
 2219. buxus — *mazalinfá*. (38a)
 2220. buco — *torombita fuuo* — trombita fúvó. (38a)
 2221. bunesta — *kecche chechew zele* — kecskececsű szőlő. (38a)
 2222. capicium — *zeuendek* — szövendék. (41a)
 2223. cardws — *zamartivesij* — szamártővise. (42a)
 2224. castor — *hod* — hód. (44)
 2225. coctanum — *bisalma* — birsalma. (63)
 2226. cratis — *zalad azalo cosar* — szalad aszaló kosár. (64)
 2227. cremium — *tepertew* — tepertő. (64)
 2228. crista — *cimer* — ezímer. (64a)
 2229. cubitus pars brachy — *keneked* — könyököd. (65a)
 2230. cubitus mensura — *ewl* — öl. (65a)
 2231. cucumer — *vgurca* — ugorka. (65a)
 2232. ebulus — *feldi bozia* — földi bodza. (75a)
 2233. edentatus — *fogatlan*. (76)
 2234. edulus, capriolus — *kechyka allo* — kecskeolló. (76a)
 2235. eja — *nomar* — no már. (77a)
 2236. elates, abies — *tewlfa* — tölgyfa. (77a)
 2237. elimas — *tolmach* — tolmács. (78)

2211. Vehyculus sew portatiua duorum equorum. — Duos curros colya. 1514. O. L. D. 26161; Currus Kollya vocatus 1550. k. Tört. T. 1894. 173. — 2213. Saccus habens se admodum duorum qui supraponitur equis et ex qualibet parte erit sacus. — 2214. és 2215. V. ö. 1509. és 1510. sz. — 2216. Fuscus color. — 2217. Gena, maxilla. Lásd még a 321. sz. a. és a Ny. Sz. — 2219. mazalinfá = acer (Murm. 1332. sz.) Lásd még az 1519. sz. — 2221. Bunesta dicitur vua magna habens grana ad similitudinem mamme vaccarum vel caprarum. — Bumastos = kecskececsű-szőlő. Ny. Sz. — 2222. Superior apertura tunice per quam intrat caput. Ny. Sz.-ban nincs. — 2226. Super quo exsiccat braseum. — 2228. Signum galee. Lásd még az 564. sz. a. — 2234. Ny. Sz. — 2235. Eja est adverbium ortandi. — 2237. Interpretator.

2238. emissarius — *menlo* — ménló. (78a)
 2239. emissarius — *folio* — folyó. (78a)
 2240. enula — *eruen* — örvény. (80)
 2241. enteria, intestina — *bel etech* — bélétek. (80)
 2242. epicurus — *moh.* (80)
 2243. ambro — *torkos.* (80)
 2244. eruca — *hernijo* — hernyó. (81)
 2245. esculum — *naspola* — naspolya. (81a)
 2246. fagus — *bich fa* — bikkfa. (85)
 2247. faginetum — *bich fa erde* — bikkfaerdő. (86)
 2248. fasianus — *fachijan* — fácán. (86a)
 2249. feniculum — *kumen* — kömény. (87)
 2250. fermentum — *testa* — tészta. (87)
 2251. fibula — *csath* — csat. (87)
 2252. fimbria — *rojth* — rojt. (88)
 2253. fiscus — *lep* — lép. (88)
 2254. formica — *hanga* — hangya. (89a)
 2255. formicedium — *capta* — kapta. (89a)
 2256. forago — *belbe valo fonal* — béibe való fonál. (90)
 2257. formipedus — *biboch, bibeck* — bíbicz. (90a)
 2258. frixorium — *ratoth* — rántott. (90a)
 2259. fuligo — *coron* — korom. (92)
 2260. furca — *villa.* (92a)
 2261. laquear — *both* — bolt. (110)
 2262. liniscula — *posdorja* — pozdorja. (112a)
 2263. limen — *gorchyabel* — gyertyabél. (113)
 2264. luscus — *candal* — kandal. (114a)
 2265. mango — *lovas* — lovász. (116)

2240. Azaz örvényfű Ny. Sz. — 2241. enteria = kröss (Gegröse) Dief. — 2242. Ny. Sz. — 2243. ambro = consumptor. (Dief.) — 2245. esculum = mispel (Dief.). — 2250. Proprie est vetus pasca. — 2252. Unum ornamentum ad altare de kamwka alba veneciana cam royth aureo et serico. 1507. O. L. D. 33831. — 2253. viscus. — 2255. Instrumentum sutoris. — 2256. Dicitur filum alterius coloris quod additur tele. — 2257. formipedus = gabitz (Kiebitz) Dief. — 2258. Frixorium est patella. — 2261. Testudo camere. Azaz boltozat, l. Ny. Sz. — 2262. Fasciculus liny. — 2263. Licmen = tocht, dochte (Dief.). — 2264. Azaz sandal l. Ny. Sz. — 2265. Venditor equorum vel

2266. perdix — *fogol* — fogoly. (132)
 2267. pixis — *puska*. (134a)
 2268. pruritus — *viskethes* — viszketés. (138a)
 2269. stupa — *chepew* — csepü. (150)
 2270. deplumare — *pih* — pihe. (70a)
 2271. cos — *fen*. (63)

custos equorum sew pastor. — 2267. Genus armarum manualium. —
 2270. Plumas deponere.

Pótlások.

76. Murmeliusnál is Tempesta — Ves — Vész. 258 sz.
 78. Murm. Grando — *Kő esső* — *Kőeső*. 235 sz.
 104. Murm. Pruina — Zuzmaras — Zuzmaráz. 239 sz.
 181. De Salibus vnus Tumini qui faciunt Mille florenos. 1425 sz. O. L. D. 11623. Quinque Thumenos Salium. 1459. O. L. D. 15423.
 267. Hasonlóképen hiányzik a *h* betű a nehezék szóból is: Alteram dimidiam marcam et duodecim pondera vulgo nezek vocata 1398. Zi. O. V. 95.
 506. Petrum Fohnagh. 1400. Zi. O. V. 207. — Murm. Villicus — Fónad — Fónagy 12381 sz.
 601 és 625. Murm. Tunica pectoralis — Korsouagy — Korszovágy. 2002 sz.
 695. Murm. Solarium appellant iuris consulti uestigal, quod pro solo penditur — Feldvama — Földvám. 32. sz.
 700. Vineam in territorio Felmal adiacentem 1358. Zal. O. I. 506.
 723. Profunda aqua Saar que wlgariter Ewren appellatur 1265. Ha. Okl. 44. Voraginem Zarwascuren dictum 1421. O. L. D. 11115.
 815. Lacunarum wlgó weiz dictarum. 1378. O. L. D. 6504.
 996. Az *oves*-ből épen úgy lett *osz* mint a *pokrovec*-ből *pokróc*z, *polovecz*-ből *palóc*z; arról, hogy az o hogy lett a-vá, lásd az illető jegyzetet.
 1041. Cum toto vallo wlgó plank appellato. 1425. O. L. D. 11726. A B-ben a vallum-nak párkány felel meg, hogy azonban ez utóbbi magyar szó mást jelentett, kitűnik a következőből: Antemurale ipsius Castri wlgó parkan vocatum. 1425. O. L. D. 11726.
 1150. Duas auleas wlgó karpit. 1497. O. L. D. 20569.
 1167. Keth aranyas fewfedel. 1516. O. L. D. 26367.
 1196. Duo vela wlgó vmbheng vel *soporlah*. 1424. O. L. D. 29073.
 1204. Harnad Nasfa egh *Saffyl* egh Jaczynkth. 1516. O. L. D. 26367.
 1250. Egh *weles* Matracz. 1516. O. L. D. 25367.

1277. Murm. *Balteus cingulum militare* — *Parta ew* — Pártaöv. 2062 sz.
 1342. Kive = küvő, mint ine = ünő, ize = üsző, stb. A régi Tájiszótárban küvő = küllő.
 1364. Unum *palifridum* wlgo *poroska*. 1416. O. L. D. 30772.
 1603. *Arborem seu dumum Sambuci* wlgo *Bozfa* vocati. 1419. O. L. D. 10775.
 2042. Murm. *Latrones seu latrunculi, Scaci* — Alak. 2526 sz.
 2082. Saah in *sacculis, ligna ad okch* in *sacculo*. 1494. O. L. D. *Alueus* seu *alueolus tabula lusoria* — Oecz tabla — Oestábla. 2524 sz.
 2093. *Catenis ferreis* wlgo *laanch dictis*. 1425. O. L. D.: 11736.
 2264. *Johannes Kandal*. 1421. O. L. D. 11059.
 181. Ad Sales *Toemeny* vocatos *solutionem id est a singulis decem Mille Salibus vndecim sales dare concessimus*. 1600. O. L. Instruct. 6. nr. 171.
 559., 560. és 574. *Quatuor helmos* in theutunico *peehkenhoff*. 1433. O. L. D. 12552. — *Beckenhübe* = *beckenförmiger helm, pickelhaube* (Lexer). Bővebbet a Sz.-ban.
 609. *Quinque lanceas* in wlgo *kep* 1448. O. L. D. 14134.
 620. *Quatuor chamos* in wlgo *horg* *balistrales*. 1448. O. L. D. 14134.
 1020. *Viginti metrethas* sew *Zapw farine*. 1454. O. L. D. 15972.
 1137. *Tres cortenas grecales* in wlgo *zenek*. 1448. O. L. D. 14134.
 1150. *Vnam magnam cortenam Carpit*. 1448. O. L. D. 14134.
 1170. *Quatuor in wlgo Chepech* vocatas. 1448. O. L. D. 14134.
 1171. *Vnum in wlgo partha* vocata ad *pilium preparata* in *gemmis*. 1448. O. L. D. 14134.
 1218. Murm.-nál: *Calopodium* — Fa lab — Faláb. 2050. sz.
 1285. Még Murm.-nál *sines kalapács, hanem: Malleus* — Verő — Verő. 1952. sz.
 1370. *Item duos equos bonos* wlgo *peyg simul cum magno equo similiter peg, item paruum equum kek* vocatum, *item equum juuenem pey* vocatum, *item equum Sar*. 1444. O. L. D. 13815.
 1500. *Debent dare per Annum LX. Cubulos Marcii*. 1138. Mon. Str. I. 92.
 1523. és 1524. *Quoddam vas ligneum* wlgo *walw dictum*. 1430. O. L. D. 12344.
 1610. *Sub quadam arbore Taxi* wlgo *Thysafa* vocata. 1429. O. L. D. 12098.
 2210. *Tria monilia* wlgo *Nasva*. 1433. O. L. D. 12552. — *Vnum signum militare Nasfa* vocatum. 1465. O. L. D. 16185.
 2211. *Currus wlgariter Kola* dictus. 1467. O. L. D. 16572.

Van a B.-ben egy igen érdekes kihalt szó, melynek mindedig nem volt magyarázata; ugyanis az 1213. sz. a. olvashatjuk: *Noctua* — *bagul molon*; mi ez a molon? nem más mint s NySz.-ban is meglevő málán-fekü első része, hogy ez csakugyan baglyot jelent az ottani idézetből be nem bizonyítható, azonban világosan körül van írva *Murmelius szótárban* (1533) az 1052-ik sorszám alatt ez áll: *Otus auribus plumeis eminentibus* — *Malonfekü*. *Otus pedig Dasypodius* szerint = *Eyn* *vogel auss der ewlen geschlecht*. *Ewle* = *Eule* = bagoly.

Szómutató.

- A**brosz 1816.
 ács 1311.
 aczél 1282.
 adat 249.
 adó 2065.
 agár 1471.
 ágas 1088, 2099.
 agasah 2077.
 ágasfa 2099.
 agg 1419.
 aggökör 1419.
 agy 280.
 ágy 1130, 1131, 1133, 1135.
 agyag 689, 694.
 ágyfödél 1131, 1135.
 agylágy 280.
 ajak 334, 335.
 ajakas 336.
 ajanca 1333.
 ajtó 833. 1077.
 ajtósark 1077.
 akó 1023.
 al 1079.
 alak 2042.
 alatság 774.
 alj 1144.
 alküszőb 1079.
 áll 337, 338, 582.
 állat 38.
 álló 747, 1613.
 állófa 1613.
 állító 747.
 álltetem 338.
 alma 1375, 1530, 1538,
 1608, 2156, 2185, 2225.
 almavíz 2156.
 almahímű 1375.
 alsó 335.
 alsóajak 335.
 általag 1112.
 ampolna 1929.
 angol 530.
 angusztar 1120.
 ángy 258.
 angyal 51, 52.
 anya 206, 207.
 anyádvéne 207.
 apáca 503.
 apró 899, 907.
 apróbojtorján 907.
 aprómályva 899.
 ár 775. (Fluth)
 ár 1222. (Priemen)
 arany 1178, 1297, 2116,
 2121.
 aranyfonál 1178, 2116.
 aranyo: 1188.
 aranyospárta 1188.
 aranypézn 2121.
 arasz 393.
 aratás 990.
 arató 991.
 arkangyal 52.
 árnyék 1055.
 árnyékház 1055.
 árok 708.
 árpa 995.
 árvíz 775.
 ásítok 359.
 ásó 839.
 áspa 2114.
 asz 996.
 aszaló 2226.
 asztag 963.
 asztal 1815.
 asztalnok 1100, 1933.
 asszony 208, 219, 251, 264,
 266, 479, 488, 636.
 atya 29, 198, 199, 201.
 atyal 223.
 atyáddalélőgey 199.
 atyafi 201.
 azon 236.
 azonföldi 236.
Bab 1010, 1011.
 babbüvely 1010.
 bádóg 1292.
 bagoly 1009, 1800.
 bagolyborsó 1009.
 baj 668, 670.
 báj 856.
 bájfű 856.
 bajnok 672, 673, 671.
 bak 1429.
 balaton 741.
 balgatag 1979, 1935.
 balgatagos 1980.
 balha 2081.
 balin 803.
 balisza 624.
 bán 477.
 bánné 479.
 bánnéasszony 479.
 bánság 478.
 baraczk 1533, 1534.
 baraczkfa 1533.
 bárány 1423, 1432.
 barát 499.
 barázda 985.
 bárd 1315.
 barom 658, 1414, 1456,
 1624, 1625.
 baromtolvaj 658.
 bársony 1235, 1236.
 bazilikus 1716.
 baznak 1860.
 bedenia 2153.
 béka 1691.
 béko 1072.
 bel 1348.
 bél 414, 1550, 1869, 2103
 2241, 2256, 2263.

- bélbevalófonál 2256.
 belénd 890.
 beléndes 2026.
 beléndfü 890.
 béles 1851.
 bélétek 2241.
 belfa 1548.
 belfónál 2103.
 beli 593.
 belől 1075.
 belőlvalókules 1075.
 belső 305.
 belsőkamarája 305.
 bemenet 828.
 berek 1570.
 berhe 1266.
 berkenye 1543, 1544.
 berkenyefa 1543.
 beteg 1956.
 betegség 1957, 1963.
 bibicz 2257.
 bibor 1153, 1259, 2128.
 biborburok 2128.
 bika 1416, 1756, 1759.
 bikk 1584, 2246, 2247.
 bikkfa 1584, 2246, 2247.
 bikkfaerdő 2247.
 bíró 482.
 bíróság 483.
 birs 1538, 2225.
 birsalma 1538.
 birsalma 2225.
 bivaly 1630.
 boes 1110.
 boesátás 645.
 bőczér 283.
 bodza 917, 1603, 1607,
 2232.
 bodzafa 1603.
 bodzavirág 1607.
 bogár 1709, 1713, 1715.
 bojtortján 901, 907.
 boka 452.
 bokor 289, 1559, 2168.
 bolezeros 290.
 bolda 588.
 boldog 18.
 boldogság 19.
 bolha 1726.
 bolt 2261.
 bor 1501, 1502, 1505, 1506.
 borda 2100.
 bordély 2030.
 borfereg 1734.
 boristene 1505.
 borjú 1410, 1413, 1638.
 boros 1877.
 boroskenyér 1877.
 borostyán 1589.
 borostyánfa 1589.
 bors 843, 844.
 borsó 1008, 1009.
 borstörő 844.
 borz 1668.
 botos 1219.
 böles 24.
 böleső 233.
 bölény 1631, 1634.
 böllér 1949.
 bőr 409, 1227, 1229, 1649,
 1651, 1653, 1661, 2178,
 böszörmény 545.
 brüsszel 1253.
 bugal 1622.
 burkó 576.
 burok 2128.
 búza 968.
 búzafő 968.
 büvös 2038.
 bürök 924, 926.
Csákány 1318.
 csalán 916.
 csap 92, 1116,
 csapó 592.
 császár 473.
 csat 1278, 2251.
 csatorna 755, 2196.
 csecs 377, 379, 2221.
 csecshegy 379.
 cseh 532, 540.
 csemege 1499.
 csép 1026, 1028.
 csépes 1004.
 csipesz 1170, 1172, 1174,
 1190, 2090.
 cséphadaró 1028.
 cseppenet 82.
 csepfő 2269.
 cser 1586.
 cserény 1065.
 cserép 1901.
 cseresnye 1545, 1546.
 cseresnyefa 1545.
 cserfa 1586.
 csergeteg 746.
 csévélő 2105.
 csicses 1008.
 csicserborsó 1008,
 csiga 1700.
 csiger 2158.
 csik 805.
 csimasz 1713.
 csipke 1560, 2168.
 csipkebokor 2168.
 csobán 2135.
 csóka 1779.
 csombor 883.
 csonka 395.
 csorda 1408, 2054.
 csordaút 2054.
 csöbör 1113, 1930.
 csőtör 1520.
 csőtörtök 149, 156.
 csucsa 597.
 csuka 794.
 csuklok 360.
 csuph 2139.
 czafrang 1273.
 ezédrus 1605.
 csédrusfa 1605.
 ezékla 921.
 Czenk 1477.
 czet 821.
 czethal 821.
 czimer 564, 2228.
 czinege 1795.
 czipó 1854.
 czipő 1215, 1216.
 czipőtalp 1215.
 cziprus 1606.
 cziprusfa 1606.
 czompó 787.
 czövek 1132.
 cheger 1104.
 chey 1261.
Dajka 225, 230, 2181.
 dalevező 768.
 dalm 1356.
 dalmát 547.
 darab 1871.
 darabos 2145.

- daraboshely 2145.
 darázs 1731.
 daru 1751.
 déd 195, 197.
 dédős 195.
 dédük 197.
 dél 129.
 déli 112, 130.
 déliszél 130.
 denevér 1797.
 dér 88.
 derék 433.
 dinnye 941, 942.
 dió 898, 1549, 1550.
 dióbél 1550.
 disznó 1449, 1451, 1452,
 1455, 1643.
 disznóhal 788.
 disznópásztor 1449.
 dob 2009.
 dobos 2010.
 dolmány 601, 625.
 dorni 1255.
 dörgés 75.
 duna 734.
 duppler 1251.
 dühötség 677.
- Eb** 859, 864, 894, 896,
 1464, 1720.
 ebéd 1827.
 ebes 748, 749.
 ebestó 748.
 ebkapor 859, 864, 866.
 eblégy 1720.
 ebszőlő 896.
 ebtej 894.
 eceztes 2150.
 eceztesedény 2150.
 edény 2150.
 édes 754, 1506.
 édesbor 1506.
 édesvíz 754.
 ég 48, 49.
 eger 1599. (Erle)
 eger? 1152.
 egér 908, 918, 1676, 2096,
 2169.
 egerfal 1599.
 egérfark 908, 918, 2169.
 egérforgó 2096.
- egész 1952.
 egészség 1951.
 egres 1489.
 egy 7, 685, 1629.
 egyenlő 27.
 egyenlőség 28.
 egynagy 685.
 egység 8.
 egyszarvas 1629.
 egyveng 228.
 éjj 1798.
 éjjmadár 1798.
 eke 976, 977, 978 2218
 ekefő 2218.
 ekeszarv 977, 2218.
 eketartó 978.
 éktelenült 2154.
 e'efánt 1626.
 eleven 1571, 1885.
 elevengyep 1571.
 elevenszén 1885.
 ellenkedés 666.
 ellenség 651.
 elme 1997.
 elmétlen 1989.
 elmétlenség 1990.
 élő 199.
 éltető 224.
 élő 590, 611.
 ember 182, 183, 185, 426,
 634.
 emberháj 426.
 emberi 186.
 emberség 187.
 eme 1455, 1805.
 emedisznó 1455.
 emésztek 372.
 emetyűk 1805.
 emlő 376. (Brust)
 emlő 1395. (Zügel)
 engedem 2147.
 eper 1557, 1558.
 eperfa 1557.
 eplény 1345.
 ér 388.
 érez 1293.
 ere 1396.
 erechelez 2197.
 eresztvény 1573.
 erdő 1569, 2247.
 erkölcs 1953, 1954.
- erkölcsös 1954.
 erős 1960.
 érsek 491.
 értő 513.
 eső 78, 80.
 eses 512.
 esős 81.
 esperes 494.
 est 69.
 esthúgy 69.
 este 133.
 észak 101, 131.
 északszél 101, 131.
 eszköz 1336.
 eszterág 1752.
 eszterha 1096.
 eszű 1988.
 étek 1832, 1837, 1838
 1934, 2241.
 ev 466.
 év 119.
 evet 1654, 1655.
 evetmál 1655.
 evező 767, 768, 2187.
 evezek 2167.
 evezés 770.
 evezős 769.
 evezőség 780.
 ezer 180, 922.
 ezerjófű 922.
 ezüst 1298.
- Fa** 458, 851, 1218, 1348,
 1531, 1533, 1539, 1541,
 1543, 1545, 1547, 1551,
 1553, 1555, 1557, 1561,
 1562, 1568, 1581, 1584,
 1585, 1586, 1587, 1588.
 1589, 1591, 1594, 1595,
 1596, 1598, 1599, 1601,
 1603, 1605, 1606, 1609,
 1610, 1613, 1614, 1617,
 1677, 2099, 2142, 2149,
 2174, 2184, 2219, 2236,
 2246, 2247.
 fűcán 1772, 2248.
 fagygyű 1939.
 fagy 87.
 fagyal 1609.
 fagyalfa 1609.
 fagyalás 89.

- fahéj 851, 1614.
 fajd 1774.
 fajzat 188.
 fal 1037.
 faláb 458, 1218.
 falat 1865, 1868.
 falu 507.
 famacska 1677.
 fan 342.
 far 438.
 fark 762, 908, 918, 2169.
 farkas 596, 1645.
 farkaskasza 596.
 fasz 445.
 fátýol 1168, 1183.
 fátýolfödél 1183.
 fazék 1891, 1893, 1896,
 1898.
 fazelet 1160.
 fegyver 557, 558.
 fehér 311, 879, 1203,
 1369, 2148.
 fehérgyöngy 1203.
 fehérüröm 879, 2148.
 fejalj 1144.
 fejő 1444.
 fejsze 1314, 2209.
 fék 1390, 1393.
 fekete 880, 1367, 2163,
 2207.
 feketehályog 2163.
 feketeüröm 880, 2207.
 fel 102.
 fél 59, 185, 252.
 félemler 185.
 feleség 274, 475.
 félhold 59.
 felszél 102.
 fen 1283, 2271.
 fény 312.
 fényes 67.
 fényeshúgy 67.
 fényesség 144.
 fenyő 1582, 2143, 2142.
 fenyőfa 2142.
 féreg 1686, 1687.
 férfiu 221, 241.
 festék 1214.
 fészek 1803.
 fi 201.
 fial 222.
 fias 2089.
 fiastyúk 2089.
 fiatal 1578.
 firis 1194.
 fiu 30, 203, 212, 213, 271,
 2166.
 fodor 287.
 fog 344, 348.
 foganat 1993.
 fogas 345.
 fogatlan 346, 2233.
 foghagyma 930, 2173.
 fogó 2096.
 fogoly 1773, 1778, 2266.
 fok 713, 1040.
 folyár 2159.
 folyó 74, 642, 719, 742,
 2172, 2239.
 folyóvíz 74, 742.
 fónagy 506.
 fonál 1178, 2103, 2104,
 2116, 2256.
 fonat 301.
 forbát 1122, 1513.
 forgó 100.
 forgószél 100.
 forraték 745.
 fosztó 659.
 fő 278, 579, 721, 744, 968,
 1144, 1167, 1488, 1963,
 2200, 2218.
 főbetegség 1963.
 földél 307, 1131, 1135,
 1167, 1183, 1190, 2044,
 földélcsepész 1190.
 födeles 1109.
 földő 627, 1892.
 földfödél 1167.
 föld 1434.
 föld 687, 695, 1893.
 földfazék 1893.
 földi 236, 237, 892, 2232.
 földibodza 2232.
 földimogyoró 892.
 földvám 695.
 földstököm 1828.
 fősvény 1976.
 fővény 726.
 fővényes 727, 2203.
 fővényeshely 2203.
 franczia 529.
 frigy 638.
 fű 1763.
 fulánk 2160.
 fúró 1316.
 fűvó 1064. (Blasebalg)
 fuvó 2220. (Blaser)
 fű 854, 855, 856, 869,
 870, 873, 876, 877, 890,
 891, 919, 922, 923, 925.
 füge 1537.
 fül 292, 293, 314, 315,
 317, 1924.
 fülemile 1787, 1789.
 füllük 315.
 fültő 292.
 fültős 293.
 fülvászár 317.
 fürdő 1058.
 fűrj 1792.
 füst 1915.
 füves 1853, 1856.
 füveskenyér 1853, 1856.
Gabona 992, 2200.
 gabonafő 2200.
 gajd 1999.
 galamb 1760, 1761.
 gallér 575.
 garnatus 1207.
 gát 725, 2067.
 gátonmenőüt 2067.
 gem 1752, 1790, 2202.
 genti 1239.
 gereben 2108.
 gereblye 1016.
 gerely 610, 611.
 gerezd 1487.
 gerezna 1200, 1656, 1658.
 gerla 1024.
 gerlicze 1762.
 gesztenye 1566.
 giliszta 1705.
 gilva 957.
 gim 1637, 1638.
 gímborjú 1638.
 godolya 1536.
 gomba 955.
 gombolyag 2112, 2115.
 görény 1666.
 görög 519.

- göröngyeg 704.
 gözü 1671.
 grif 1741.
 gúnár 1771.
 guzsaly 2118.
 gyapjú 1431.
 gyapot 1263.
 gyapotszőnyeg 1263.
 gyártó 1402.
 gyékény 1140.
 gyep 1571.
 gyepelő 1397.
 gyermek 229, 231, 238,
 2144.
 gyermekviselő 231.
 gyertya 2263.
 gyertyabél 2263.
 gyík 1707.
 gyolcs 1260.
 gyomor 422.
 gopár 881.
 gyors 2146.
 gyökér 944, 2206.
 gyömbér 850.
 gyöngy 1202, 1203.
 gyümölcs 1527, 1529.
 gyümölcsös 1528.
 gyümölcskert 1529.
 gyűrű 1201. (Ring)
 gyűrű 1602. (Hartriegel)
 gyűrület 248.
 gyűrűs 402.
 gyűrűs ujj 402.
- Hab** 776.
 háborgás 662.
 háboruság 665.
 habos 777.
 had 630, 631.
 hadakozó 632.
 hadaró 1028.
 hadi 2088.
 hadiút 2088.
 hadnagy 630.
 hágesó 831.
 hagyma 929, 930, 933,
 938, 2173, 2094.
 hagymán 1387.
 haj 281, 284, 289, 291,
 301, 1185, 1191, (Haar)
 haj 1867. (Rinde.)
- háj 426, 425, 1910.
 hajbokor 289.
 hajfonat 301.
 hajkötél 1185, 1191.
 hajnal 141.
 hajszál 289.
 hajvალaszt 291.
 hajó 756, 757, 759, 761,
 762, 763.
 hajófark 762.
 hajóoldal 761.
 hajóorr 763.
 hajós 765.
 hajú 285.
 hal 781, 783, 788, 800,
 818, 819, 820, 821.
 halas 782.
 halastó 782.
 halász 809.
 halhorlás 820.
 halbél 818.
 halkopoltyú 819.
 hallás 316.
 háló 810, 811, 827, 1702.
 hálóistáp 827.
 halom 698, 699.
 hályog 2163.
 hám 1334, 1336.
 hamu 1917.
 hamar 1988.
 hamareszü 1988.
 hámeszköz 1336.
 hamut 1337.
 hangya 1724, 2254.
 háporja 954.
 harag 667, 674.
 harangia 1745.
 haraszt 1620.
 harcra 786.
 haris 1791.
 harmat 79, 105.
 harmincz 164.
 három 11, 173, 611, 1366,
 2059.
 háromélűgergely 611.
 háromívű 1366.
 háromság 12.
 háromszáz 173.
 háromút 2059.
 hárs 1598.
 hársfa 1598.
- harzsolás 669.
 has 418.
 hasadéck 1092.
 hasalófű 925.
 hasimus 1272.
 hat 176.
 hát 431.
 hatek 421.
 ható 15, 16.
 hátorr 432.
 hatszáz 176.
 hatvan 167.
 hattyú 1753.
 ház 131, 1043, 1044, 1055,
 1057.
 házi 1811.
 házimadár 1811.
 hazug 2020.
 házsárt 2076, 2084.
 házsártos 2085.
 házsárszem 2084.
 hegedű 2011.
 hegy 696, 700. (Berg)
 hegy 379, 1221, 1274.
 (Spitze)
 hegyes 591.
 hegyestőr 591.
 hegymál 700.
 héj 818, 851, 1614.
 héja 1749, 1788.
 hejt 1991.
 hejtság 1992.
 helm 559.
 helnecz 1400.
 hely 457, 1916, 1973,
 2145, 2203.
 herczeg 481.
 herczegség 480.
 here 893.
 herélt 1359, 2047.
 heréltő 1359.
 hernyó 1721, 2244.
 hét 177, 686. (Sieben)
 hét 121, 146, 152, 153.
 (Woche)
 hetes 123.
 hétfő 146, 152, 153.
 hétnagy 686.
 hetven 168.
 hétszáz 177.
 heveder 1389.

- híd 717.
 hideg 90, 103. (Kalt)
 hideg 1981. (Fieber)
 hidegség 1982.
 hidegszél 103.
 higy 1182.
 him 1984.
 him 2162. (Stickerei)
 himmelvarrott 2162.
 himű 1375.
 hintó 1349, 2041.
 hintószekér 1349.
 hirdetés 644.
 hit 249.
 hitadat 249.
 hiuz 1632.
 hó 85. (Schnee)
 hó 120. (Monat)
 hód 1663, 2161. 2224.
 hohmer 568.
 hold 54, 56, 58, 59, 60.
 hold 982. (Joch)
 holdszegés 58.
 holló 1776.
 holval 142.
 holvalbani 143.
 holvalbanivilág 143.
 homály 108.
 homályos 110.
 homlok 296.
 homlokos 297.
 hordó 1111, 1932.
 horlás 820.
 horló 1319.
 horog 620, 817.
 hort 1473.
 hortyogok 363.
 horvát 546.
 hosszú 285.
 hosszúhajú 285.
 hölgy 1648, 1649.
 hölgybőr 1649.
 hőresög 1643.
 hűg 203, 209.
 hűgfű 203.
 hűgy 61, 65, 67, 69, 70, 71.
 hűgybanézó 65.
 hullatás 1911.
 hunyor 886.
 huros 1812.
 hurosmadár 1812.
- hurutás 356.
 hurutás 1978.
 húsaló 1233.
 húsalókés 1233
 húsos 1859.
 húospéra 1859.
 hűsz 163.
 hüvely 1010.
 hüvelyk 399, 404.
- Idétlen** 2144.
 időtlengyermek 2144.
 ideg 615.
 idegen 235.
 idő 111.
 ifjú 240, 243.
 iga 1327.
 igazán 2124.
 igrecz 2003.
 ikeres 229.
 ikeresgyermek 229.
 ikra 826.
 illatlás 331.
 in 387.
 ing 1166, 1265.
 ingovány 750.
 ingvál 1166.
 iny 350.
 ip 204.
 irha 1228.
 író 1436.
 irtvány 1577.
 ispán 476, 486.
 ispánné 488.
 ispánnéasszony 488.
 ispánság 487.
 istálló 1067.
 istamét 1248.
 istáp 827.
 istár 910.
 isten 1, 1505.
 isteni 9.
 isteniség 10.
 istenség 2.
 iszák 2122.
 iszap 728.
 iszapos 729.
 iteze 1119.
 itélet 484.
 iv 614.
 ivű 1365, 1366.
- izlem 361.
 izsóp 848.
- Járó** 1470.
 jászol 1068.
 játék 2068.
 jávor 1588.
 jávorfa 1588.
 jegy 257, 260, 562.
 jegyruha 257, 260.
 jég 86, 92.
 jégcsap 92.
 jegenye 1596.
 jegenyefa 1594.
 jejtő 2014.
 jelentés 2050.
 jeles 161.
 jelesnap 161.
 jó 922.
 joh 413.
 jószág 5.
 jószágos 6.
 jug 95.
 jugszél 95.
 juh 1422, 1447, 1462.
 juhar 2174.
 juharfa 2174.
 juhól 1447.
 juhásztor 1462.
 juzsak 113.
- Kaba** 1766.
 kabala 1353, 1459.
 kabalaló 1353.
 kabalapásztor 1459.
 kabanicza 1213.
 kád 1108, 1931.
 kajáltás 644.
 kakas 1769, 1804.
 kakuk 873, 1801.
 kakukfű 873.
 kalács 1840.
 kalongya 2208.
 kamalin 1246.
 kamara 302, 303, 305,
 1054.
 kamasz 1468.
 kámzsa 1212.
 kan 1457, 1458.
 kanúl 1903.
 kandal 2264.

- kanonok 493.
 kapa 840.
 kápa 1401.
 kapeza 1217.
 kapor 859, 863, 864, 866,
 2192.
 káposzta 939.
 kappan 1809.
 kapta 2255.
 kapu 832, 836.
 kar 382, 383, 607.
 kárász 804.
 kard 604.
 karó 841, 1089.
 kárpit 1150.
 karsziv 382.
 karvaly 1744.
 kas 1102.
 kasza 71, 596, 1307.
 kaszahúgy 71.
 katroncza 1875.
 kecsge 796.
 kecske 1428, 1461, 1604,
 2221, 2234.
 kecskecsüszöllő 2221.
 kecskeolló 2234.
 kecskepásztor 1461.
 kecskerágó 1604.
 kedd 147, 153, 154.
 kék 928, 1247, 2202.
 kékgém 2202.
 kelés 1970.
 keléses 1971.
 kelet 98, 125.
 kelét vagy kilit 1049.
 keleti 98.
 kelevész 633.
 kém 643.
 kemence 1060, 1062.
 kemény 2062.
 kémény 1052, 1059.
 kéményes 1051.
 keményút 2062.
 kender 1003.
 kengyel 1391.
 kentereng, 1398, 2190.
 kenyér 1839, 1853, 1856,
 1863, 1867, 1869, 1876,
 1877.
 kenyérbél 1869.
 kenyérhaj 1867.
 kép 41. (Bild)
 kép 609, 1779. (Wurfspiess)
 kepe 964.
 kerék 1339, 2040.
 kerekas 424.
 kerekébárszony 1236.
 kerékvágás 2040.
 kérés 366.
 kert 837, 1529.
 kerte 965.
 kertész 838.
 kés 1233.
 keszeg 822.
 keszkenő 1819.
 két 172, 590, 835, 1365,
 1850, 2058.
 kétélűtőr 590.
 kétezer 180.
 kétfelé 835.
 kétfelényiló 835.
 kétívű 1365.
 kétszáz 172.
 kétszer 1850.
 kétszerköntös 1155.
 kétút 2058.
 kéz 389, 1950.
 keztyű 583.
 kigyó 1690, 1693, 1708.
 kilencz 170, 179.
 kilenczszáz 170, 179.
 kilincs 1080.
 kimenet 829.
 király 468, 469.
 királyi 470.
 királyné 472.
 királyság 471.
 kis 183, 403, 469, 696,
 699, 702, 713, 716, 744,
 757, 783, 810, 936, 1044,
 1066, 1103, 1323, 1325,
 1432, 1619, 1625, 1687,
 1736, 1821, 1823, 1868,
 1898, 1922, 2083.
 kisbárány 1432.
 kisbarom 1625.
 kisdéd 891.
 kisdédfü 891.
 kisember 183.
 kisértő 652.
 kislehet 1868.
 kislehet 1898.
 kistéreg 1687.
 kislehet 713.
 kislehet 744.
 kislehet 757.
 kislehet 783.
 kislehet 810.
 kislehet 699.
 kislehet 1044.
 kislehet 696.
 kislehet 469.
 kislehet 1922.
 kislehet 1105.
 kislehet 1736.
 kislehet 2083.
 kislehet 636.
 kislehet 1821, 1823.
 kislehet 309.
 kislehet 403.
 kislehet 1619.
 kislehet 716.
 kislehet 702.
 kislehet 1063.
 kislehet 758.
 kislehet 1938.
 kislehet 2211.
 kislehet 2211.
 kislehet 1030.
 kislehet 1175.
 kislehet 1879.
 kislehet 2177.
 kislehet 819.
 kislehet 1516.
 kislehet 1961.
 kislehet 2086.
 kislehet 1225.
 kislehet 1301.
 kislehet 779.
 kislehet 971.
 kislehet 2259.
 kislehet 1962.
 kislehet 1921, 1922, 1924.
 kislehet 1924.
 kislehet 601, 625.
 kislehet 1424.
 kislehet 1031, 1103, 1105,
 2176, 2226.
 kislehet 460.
 kislehet 461.
 kislehet 1164, 1197.
 kislehet 606.

- kovács 1295.
 kovász 1845.
 kő 800, 1037, 1089, 1313,
 2188.
 kőből 1025.
 kőd 106.
 ködös 107.
 kőfai 1037.
 kökény 1562, 1563, 2164.
 kökényfa 1562.
 kököresin 912.
 kőláb 1089.
 köldök 436.
 köles 888, 999.
 kölyök 1465.
 kölyü 1002, 2091.
 kömény 861, 2249.
 köményhal 800.
 köműves 1313.
 köntös 626, 1155, 1199.
 köny 355.
 könyök 384, 577, 2229.
 köpülő 1446.
 kőrís 1591, 2149.
 kőrísa 1591, 2149.
 környék 300.
 köröm 405, 1221.
 körömhely 1221.
 körös 737.
 körte 1531, 1532.
 körtefa 1531.
 kősöntyű 1180, 1193.
 kősöntyűkötő 1193.
 kőszőrű 1288, 2182.
 kötél 771, 773, 1185, 1191,
 1193.
 köteles 772.
 kötőfejsze 2209.
 kövér 1907, 1940.
 köves 78.
 köveseső 78.
 követ 640.
 követő 1469.
 kövi 801.
 közel 190.
 közelség 191.
 közép 401.
 középujj 401.
 kules 1075.
 kulesár 1098, 1101.
 kurva 2021.
 kurvás 2019, 2029.
 kút 720, 721.
 kútfő 721.
 kül 237.
 külföldi 237.
 küllő 2092.
 kürt 1998.
 kürtő 814.
 kürtös 2002.
 küszöb 1078, 1079.
 küvő 1342.
Láb 404, 450, 456, 457,
 458, 1089, 1218.
 labda 2080.
 lábhely 457.
 lábhüvelyk 404.
 lábnyom 456.
 laboda 909.
 lágy 280.
 lagymatag 91.
 lakat 1073.
 lánca 599.
 láncz 2093.
 lánç 1909, 1914.
 lant 2012.
 lapát 1018, 2095.
 lapoczka 381.
 lapos 953.
 laposság 953.
 lapu 902, 906.
 látat 310.
 lator 2087.
 lazsnak 1138.
 lé 1905.
 leány 213, 217, 255, 272.
 leányfiú 213.
 leányruha 255.
 leányunoka 217.
 legény 250.
 légy 1718, 1720.
 legyező 1824.
 lélek 31, 571.
 lélekvás 571.
 lelki 2166.
 lelkiifú 2166.
 lellah 1145.
 len 1005.
 lencse 1006, 1007.
 lép 429. (Milz)
 lép 2253. (Leim)
 lepény 1858.
 levél 1486.
 leves 1863, 1876.
 leveskenyér 1863, 1876.
 levestikom 860.
 lidércz 2039.
 liget 1575.
 lilium 948.
 liszt 1909.
 lisztlánc 1909.
 ló 893, 961, 1351, 1353,
 1355, 1359, 1378, 1404,
 1633, 2238.
 lodomér 551.
 lóhere 893.
 lombard 524.
 lórom 906.
 lovag 1380.
 lóvakaró 961, 1404.
 lóvás 1384, 2265.
 löveldék 1758.
 luz 2143.
 luzfenyő 2143.
 lúd 1770.
 lusta 1361.
 lükött 1000.
 lyuk 315, 329, 710, 712,
 1091.
Macska 766, 1647, 1674,
 1677, 1679, 2189.
 Madár 888, 900, 1735,
 1736, 1738, 1740, 1798,
 1811, 1812.
 madárköles 888.
 madársüveg 900.
 madarzac 2134.
 madzag 2120.
 mag 984, 988, 1491.
 magas 46, 47.
 magasmenny 47.
 magvető 984.
 magyar 517, 518.
 magyarázták 2130.
 magyarország 518.
 máj 427.
 májas 1948.
 majom 1670.
 mák 1012, 1013.
 makk 1565, 1568.
 makktermőfa 1568.

- mákos 1857.
 mál 700. (Berglehne)
 mál 1655. (Wamme)
 malacz 1454.
 maláta 1525.
 málha 2123, 2213.
 mályva 899, 2180.
 mandola 1541, 1542, 2184.
 mandolafa 1541, 2184.
 már 2235.
 márez 1500.
 marok 391, 578.
 maros 736.
 mart 731.
 matrác 1148, 1189.
 mazalin 1519, 2219.
 mazalinfá 2219.
 mazalinpohár 1519.
 mázola 903.
 mázsa 1326.
 medence 1518.
 medve 1641.
 megéktelenült 2154.
 megengedem 2147.
 megmérgehető 2155.
 megnyomdok 2132.
 megszegett 246.
 megváslani 2151.
 megváslott 2157.
 meggy 1547, 1548.
 meggyfa 1547.
 megye 1493.
 megyés 498.
 megyéspap 498.
 méh 419.
 méh 1728, 1730, 2176.
 méhkosár 2176.
 mell 374, 565.
 mellék 2104.
 mellékfonál 2104.
 mellkalá 375.
 mély 724.
 mén 1355, 2238.
 ménes 1352, 1554.
 ménló 1355, 2238.
 menny 44, 47, 75.
 mennydörgés 75.
 mennyei 45.
 menő 2067.
 menta 871, 875.
 mentereng 1399, 2191.
 menny 251, 259.
 menyasszony 251.
 menyegző 248.
 menyét 1672, 1723.
 menyhal 800.
 mércze 1022.
 mérég 1695.
 mérgehető 2155.
 mérges 1697.
 metélő 1256.
 metélt 1157.
 metéltruha 1157.
 methe 1662.
 mető 1482.
 méz 1498, 1508.
 mező 691, 983.
 mézsör 1508.
 mézvirics 1498.
 minden 16.
 mindenható 16.
 mocsár 703.
 mocsk 595.
 mogyoró 892, 923, 1551.
 1552.
 mogyorófa 1551.
 mogyoróhagyma 933.
 moh 2242.
 moly 1717.
 monmulató 778.
 mony 444.
 morit 1254.
 morvány 1842.
 morzsalék 1870.
 motola 2110, 2170:
 mozsár 1126, 1941, 1943.
 muharez 882.
 muslicza 1725.
 must 1497, 1501.
 mustbor 1501.
 mutató 400.
 mutatóújj 400.
 művelt 1014.
 műveletlen 1015.
 műves 1310, 1313, 1837.
 művesnekvalóétek 1837.
 Nád 950.
 nadály 806, 1703.
 nadály 923.
 nadályfű 923.
 nádor 476.
 nádorispán 476.
 nadrág 1220.
 nagy 13, 42, 254, 685, 686,
 2199.
 nagyság 14, 43.
 nap 53, 124, 125, 127, 132,
 (Sonne)
 nap 98, 145, 160, 161.
 (Tag)
 napa 205.
 napháza 132.
 napkelet 98, 125.
 napkeletiszél 98.
 napnyugat 127.
 násfa 2210.
 naspolya 1553, 1554, 2245.
 naspolyafa 1553.
 nász 254, 2199.
 násznagy 254, 2199.
 négy 174, 684, 2060.
 negyed 1864.
 négynagy 684.
 négyszáz 174.
 négyút 2060.
 negyven 165.
 nehézkes 267.
 neje 1642.
 nemes 505, 2188.
 nemeskő 2188.
 német 534.
 nemez 1139.
 nemzetség 189.
 néző 65.
 no 2235.
 nomár 2235.
 nő 1984.
 nőhim 1984.
 nyak 298, 302, 304, 373.
 nyaknakamarája 302.
 nyakszirt 304.
 nyál 353.
 nyárfa 1596.
 nyárs 1887, 1888, 1889.
 nyeldekls 332, 368.
 nyeldekli 371.
 nyeldekli torok 371.
 nyelek 369.
 nyelv 352.
 nyereg 1386, 1401, 1402.
 nyereggyártó 1402.
 nyeregkápa 1401.

- nyest 1652, 1653.
nyestbőr 1653.
nyíl 616.
nyíló 835.
nyír 1601.
nyírfa 1601.
nyolczsáz 169, 178.
nyom 456, 1470.
nyomdokni 2132.
nyomdokó 1681.
nyomonjáró 1470.
nyomorék 1793.
nyoszolyó 256.
nyugat 127.
nyujtó 1343.
nyuszt 1650, 1651.
nyusztbőr 1651.
nyű 1732.
nyüst 2109.
- O**esk 2082, 2083.
ól 1447, 1448.
olaj 1561.
olajfa 1561, 1567.
olasz 526.
oldal 412, 761, 1347.
olló 1297, 1308. (Scheere)
olló 1430, 1640, 2234.
oltár 2175.
oltvány 1579.
olvasó 2043.
ón 1291.
orcza 318.
ordas 1245.
ordasszinű 1245.
orom 1151.
oros 536.
oroszlán 1627.
orr 326, 329, 562, 656,
763, 1810.
órrjegy 562.
órrlyuk 329.
orros 327.
orsó 2102, 2111.
ország 518, 520, 523, 525,
528, 531, 533, 535, 539,
541, 543, 537, 549, 554.
orton 1169.
ostor 1406.
oszlop 1081.
ős 218.
- ökletés 598.
ököl 390.
ökör 1415, 1419, 1448,
1756, 1759.
ökörbika 1756, 1759.
ököröl 1448.
öl 2230.
ölyv 1743, 2152.
örény 723, 2186.
örmény 538.
örök 20.
örökség 21.
öröm 2073.
örvényfű 870, 2240.
örző 1463.
ős 195.
ősz 245.
osztón 1029.
osztóvér 1912.
osztóvérség 1913.
öszvér 1383.
öt 634.
öttember 634.
ötszáz 175.
ötvös 1296.
ötven 166.
öv 1276, 1277.
öz 1639, 1640, 1665.
özolló 1640.
özvegy 276.
- P**acsirta 2179.
pad 1094, 1825.
pakocsa 678, 2070.
pakocsás 679, 2019, 2071.
palaezk 1118.
palánk 1641.
palást 1165, 1267.
palástbelseje 1165.
palota 1038.
pánczél 567, 572, 593.
pánczélbéli vas 593.
pap 497, 498.
paplan 1208.
pár(hagyma) 931.
parázna 2025.
párducz 1628.
paripa 1358.
parlag 707.
párna 1143.
part 730.
- párta 1171, 1186, 1188,
1277.
pártaöv 1277.
pásztor 1449, 1450, 1459,
1460, 1461, 1462.
patika 1046, 2195.
patkány 1678.
patkó 1299.
patkolni 1303.
pattantyú 681.
páva 1755.
pázsit 706.
pecsenye 1911, 1936.
pecsenyehullatás 1911.
pecsenyés 1888.
pecsenyésznyárs 1888.
pezcek 1280.
pegvet 1657, 1658.
pegvetgerezna 1658.
pej 1370.
pele 1664, 1667.
pelikán 1767.
penész 1872.
penészes 1873.
péntek 150, 157.
pénz 2043, 2121.
pénzvolvasótábla 2043.
pép 1935.
pepelce 2048.
per 664.
péra 1859.
perez 1848.
peszérce 915.
petrezselyem 847.
picsa 385.
pihe 2270.
pikonhag 574.
pilis 299, 300.
piliskörnyék 300.
pincze 1047, 1048.
pinczetorok 1038.
pirosult 2138.
pirosultrákos 2148.
pirula 858.
pisztráng 799.
pitvar 1045.
plébános 495.
pogácsa 1843.
pohár 1121, 1511, 1519,
1522.
pohárnok 1099.

- pók 1699, 1702, 2198.
 pókháló 1702.
 poklonta 1796.
 poklos 1974.
 pokronta 1849.
 polez 1826.
 polgár 511.
 pólya 232.
 polyva 967.
 por 705.
 porczogó 411.
 porga 1001.
 porkoláb 489.
 poroszka 1364.
 poroszló 515.
 posch 2078.
 poszogó 1712, 1715.
 poszogóbogár 1712, 1715.
 posztó 1234, 1243, 1256,
 2091.
 posztóköllyű 2091.
 posztómetélő 1256.
 pozdorja 2262.
 pozsár 790.
 prépost 492.
 proféta 2031.
 pup 1797.
 pupdenevér 1797.
 puska 2267.
 puzdra 613, 619.
- R**agadozó 655.
 rágó 1604.
 rágok 370.
 raj 1729.
 rák 807.
 rákászó 808.
 rakonca 1344.
 rákos 2138.
 rántott 2258.
 ráró 1746.
 ravasz 1646, 1656.
 ravaszgerezna 1656.
 récze 1765, 1757.
 redölt 1198.
 rekettye 1580.
 remek 1862.
 remese 423, 435.
 remete 500.
 répa 935, 936.
 rér 211.
- rés 1093.
 retek 937.
 retesz 1070.
 révész 764.
 réz 1195, 1289.
 rigó 1780.
 rigulus 1535.
 ris 2079.
 rocska 1928.
 roh 1368.
 rojt 2252.
 rokolya 1161.
 rokon 192.
 rokonság 193.
 roncsika 1106.
 rosta 1128.
 rothatag 467, 1966.
 rozs 993.
 rózsza 947, 951.
 rózsavíz 951.
 ruha 255, 257, 260, 1156,
 1157.
 ruta 852.
- S**afel 1204, 1205.
 sáfrány 849.
 sajt 1441, 1443.
 sajtár 1515.
 sajtó 1496.
 sajtartó 1443.
 salap 561, 570.
 sanap 857.
 sarkantyú 1405.
 sárkány 1688.
 sarló 1306.
 sark 453, 1077.
 saru 1211.
 sárvirág 913.
 sás 952, 953, 1706.
 sátor 1154.
 savanyú 2185.
 savanyúalma 2185.
 savó 1437.
 seb 1968, 1972, 1973.
 sebes 1969.
 sebhely 1973.
 segg 441.
 sén 1321.
 sénvas 1321.
 seprő 1019.
 seprő 1503.
- sereg 631, 646.
 seregély 1782, 1786.
 serpenyő 1895.
 serte 1223.
 sin 1286.
 sing 386.
 sinvas 1286.
 síp 2000.
 sípos 2005.
 sisak 560.
 skárlát 1237.
 skorpió 1733.
 só 845, 846, 1944, 1945.
 sólyom 1742.
 som 1587, 1595.
 somfa 1587, 1595.
 soporlah 1196, 1206, 2193,
 sordély 1781, 1794.
 sóska 2165.
 sőtörő 846, 1945.
 sör 1507, 1508.
 söreg 789.
 sövény 842.
 sulyom 1564, 2171.
 süket 324.
 sül 1669, 1684.
 süldő 798, 1453.
 sült 1937.
 süv 227.
 süveg 900, 1176.
 süvöltő 2001.
 szabad 645.
 szabadonbocsátás 645.
 száj 330.
 szajkó 1783.
 szakács 1878.
 szakál 340.
 szakálás 341.
 szakáltalan 343.
 szál 284, 969.
 szalad 998, 1509, 2214,
 2226.
 szaladaszalókosár 2226.
 szalag 1271, 1275.
 szalagszif 1271, 1275.
 szalma 970.
 szalu 1317.
 számár 889, 920, 1381,
 1382, 1460, 1635, 2223.
 számárpásztor 1460.
 számártövös 889, 920, 2223.

- szán 1329.
szántó 973, 980.
szántóvas 980.
szapora 919.
szaporafű 919.
szapu 1020.
szár 446, 449, 1242,
szárca 1764.
szarka 1777.
szárnyas 1737, 1739.
szarv 977, 2218.
szarvas 1629, 1636, 1708,
1714.
szarvasbogár 1714.
szarvaskigyó 1708.
szász 522.
szatyor 823.
száz 169, 170, 171, 172,
173, 174, 175, 176, 177,
178, 179, 682.
százfű 876.
száznagy 682.
szeder 1555, 1556.
szederfa 1555.
szederjes 1240, 2216.
szedet 1490.
szedő 1492.
szeg 1084.
szegés 58.
szegett 246.
szegfű 855.
szegény 1057.
szegényház 1057.
szék 1813, 1820, 1821,
1822, 1823.
székely 542.
szekér 70, 1322, 1324,
1325, 1330, 1349, 1350,
2211.
szekeres 1378.
szekereslő 1378.
szekérhűgy 70.
szekernye 1210.
szekérvezető 1330.
székfű 854.
szél 93, 95, 98, 100, 101,
102, 103, 112, 130, 131.
szél 1034. (Rand)
szelemen 1083, 1085.
szelencze 1124, 1125.
szeles 94, 99.
széles 589.
szélestőr 589.
szelid 1679.
szelidmacska 1679.
szem 306, 307, 308, 309.
311, 312, 2044, 2084.
személy 40.
szemétizt 905.
szemfehér 311.
szemfény 312.
szemfödél 307, 2044.
szemöldök 308.
szén 1885.
szent 31.
szentlélek 31.
szentség 32.
szeplő 322.
szerda 148, 155.
szerdek 1433.
szerecsen 544, 548, 898.
szerecsendiő 898.
szerém 550.
szerencs 657.
szérű 962.
szesztra 504.
sziget 752.
szij 1224, 1271, 1275.
szikra 1883.
szil 1581.
szilfa 1581.
szilva 1539, 1540.
szilvafa 1539.
szín 320, 1245, 1262.
szirt 304.
szita 1127.
szító 1918.
szív 382, 415.
szoba 1056.
szoknya 1264.
szolgáló 215.
szombat 151, 158.
szomorú 2074.
szomorúság 2075.
szoppan 1682, 2097.
szóró 2095.
szórólapát 2095.
szorosság 2205.
sző(ke) 1374.
szög 1305.
szöglet 1090.
szöktetőfű 877.
szőlő 896, 1480, 1482,
1484, 1485, 1486, 1490,
1491, 1492, 1493, 1495,
2221.
szőlőlevél 1486.
szőlőmag 1491.
szőlőmegeye 1493.
szőlőmető 1482.
szőlős 1481.
szőlőszedet 1490.
szőlőszedő 1492.
szőlővessző 1485.
szömölcső 1983.
szömöresök 958.
szőnyeg 1137, 1263.
szőnyűködet 2131.
szösz 2119.
szövendék 2222.
szövevény 1526.
szű 1722.
szűnyog 1719.
szülekedvény 270.
szülemér 2133.
szüle 1995.
születés 1994.
szülő 34, 268, 1996.
szür(ke) 1249.
szűz 273.
Tábla 2043.
tag 437, 439.
taglott 396.
tajkos 1692.
takács 2098.
taknyos 358.
takony 357.
tál 1897, 1906.
taliga 1328.
talp 454, 1215, 1341.
táltartó 1906.
tányér 1902.
tapló 959.
tar 1243.
tár 1324.
tarhó 1438.
tárkony 897.
tarló 2127, 2140.
tarposztó 1243.
társzeker 1324.
tárto 629, 978, 1443, 1906.
tartomány 2194.

- tegez 612.
 tehén 1450.
 tehénpásztor 1450.
 tej 894, 1434.
 tejföl 1434.
 teknyős 1698.
 téli 112.
 telek 514, 688.
 téli 111.
 téliüdő 111.
 teljes 60.
 teljeshold 60.
 temes 740.
 tengely 1340.
 tenger 722, 732.
 tengeri 733, 759.
 tengerihajó 759.
 tenyér 392, 394.
 térd 447, 448, 580.
 térdkalács 448.
 térdvas 580.
 terem 1039, 1053, 1129.
 teremtet 262.
 teremtő 261.
 természet 36.
 természetes 37.
 termő 1568.
 test 406.
 tészta 2250.
 tetem 338, 410.
 tető 279, 697.
 tetű 1727.
 teve 1385.
 tideszekér 1350.
 timsó 2183.
 tiszta 735.
 tiszafa 1610.
 tiszta 743.
 tisztavíz 743.
 tíz 162, 683.
 tíznagy 683.
 tó 747, 748, 751.
 tok 784.
 tok 1403.
 toll 1807, 1808.
 tolmács 2204, 2237.
 tolvaj 653, 658, 660.
 tombás 2004, 2007.
 torbaecin 680.
 torkos 365, 2243.
 torok 364.
 torna 946.
 tornar 618.
 torok 371, 1048.
 torontál 1748.
 torzsa 945.
 tót 553.
 tő 292.
 tők 943.
 töke 1617a.
 tölcser 1117.
 tölgy 1585, 2236.
 tölgyfa 1585, 2236.
 tömény 181.
 tömlőcz 1042.
 tőpörtő 960, 2227.
 tör 585, 589, 590, 691.
 törő 844, 846, 1942, 1945.
 törpe 184.
 törvény 513.
 törvényértő 513.
 tős 293.
 tövis 889, 920, 1611, 2223.
 trombita 2220.
 trombitafúvó 2220.
 tul 1852.
 tulok 1418, 1420.
 túr 1388.
 turbuk 825.
 túró 1439.
 tús 650.
 tűzok 1750, 2212.
 tüdő 428.
 tügy 321, 2217.
 tűz 1880, 1886, 1916.
 tűzes 48.
 tűzeség 48.
 tűzhely 1916.
 tyúk 1768, 1805, 1806,
 1807, 2089.
 tyuktoll 1807.
 typpay 1134.
Udvar 1035.
 ugar 986.
 ugorka 942, 2231.
 ugorkadinnye 942.
 uj 56.
 ujhold 56.
 ujj 398, 400, 401, 402, 403.
 undoklom 362.
 unoka 216, 217.
 úr 3, 263, 265, 635.
 uralkodó 35.
 uraság 4.
 út 2052, 2054, 2058, 2059,
 2060, 2062, 2064, 2065,
 2067, 2088.
 úteza 2056.
 útadó 2065.
 úti 830.
 utolsó 303.
 utolsókamara 303.
 uzsonna 1830.
 üdvözítő 33.
 ük 194, 196, 197.
 üllő 1284.
 ünnep 159.
 ünnepnap 159.
 ünő 1417.
 ürge 1680.
 ürm 878, 879, 880, 914,
 2148, 2207.
 ürü 1426.
 üst 1890.
 üsti 1376.
 üstök 294.
 üstökös 295.
 üsző 1421.
 üszög 1919.
 üveg 1123.
Vacsora 1831.
 vad 1013, 1382, 1451,
 1458, 1495, 1608, 1633,
 1635, 1643, 1647, 1730,
 1761, 1768, 2185.
 vadalma 1608, 2185.
 vadászó 1478.
 vaddisznó 1451, 1643.
 vadgalamb 1761.
 vadkan 1458.
 vadló 1633.
 vadmacska 1647.
 vadmák 1013.
 vadméh 1730.
 vadszamar 1382, 1635.
 vadszőlő 1495.
 vadtyúk 1768.
 vágás 2040.
 vagy 906.
 vaj 1442.
 vajda 485.

- vak 1972.
 vakaró 961, 1404, 1861.
 vakondok 1678.
 vakseb 1972.
 választ 291.
 való 1075, 1837, 2256.
 váll 380, 579, 1166,
 vállfóvas 579.
 vályú 1523, 1524.
 vám 695.
 vánkus 1147.
 var 465.
 vár 1036, 1040.
 varádics 885.
 varas 2045, 2046.
 varázsos 2015.
 várfok 1040.
 var'a 793.
 varju 1775.
 város 508, 510.
 városi 509.
 varrott 1174, 2162.
 varrottsepesz 1174.
 varsa 813, 816.
 vas 561, 565, 571, 579, 580,
 582, 583, 593, 607, 766,
 980, 1281, 1286, 1309,
 1321, 1889, 1891, 2189.
 vasa 623.
 vasárnap 145, 152.
 vasáll 582.
 vasfazék 1891,
 vaskar 607.
 vaskesztyű 583.
 váslani 2151.
 váslott 2157.
 vasmaeska 766, 2189.
 vasmell 565.
 vasnyárs 1889.
 vassalap 561.
 vasverő 1309.
 vég 1252.
 vejsze 815.
 véka 1021.
 velez 1250.
 velő 451, 2141.
 vese 430.
 vén 207, 208, 242.
 vénasszony 208.
 venerék 1504.
 veng 228.
 vénség 244.
 vércse 1784.
 veréb 1799.
 verem 709.
 véres 1946.
 verő 1285, 1309.
 verőfény 55.
 versenység 663.
 vért 605, 621.
 vessző 1483, 1485, 1618,
 1619, 1623.
 vész 73, 76.
 vetélkedő 2013.
 vetelő 2101, 2107.
 vetés 987.
 vető 984.
 vezető 1330.
 viadal 661.
 vidra 1660, 1661.
 vidrabőr 1661.
 vigasság 2069.
 vigasságos 2072.
 vikárius 501.
 világ 114, 116, 118, 508.
 világ 143.
 világi 115, 117.
 világváros 508.
 villámlás 72.
 villa 1017, 2260.
 viola 949.
 virág 913, 1607.
 virics 1498, 1510, 2215.
 viselő 231.
 viszket 462.
 viszketés 2268.
 vitéz 555, 639.
 vitézség 556.
 vitorla 773, 2201.
 vitorlakötél 773.
 vivatlan 673.
 vivatlanbajnok 673.
 vivott 672.
 vivottbajnok 672.
 viz 74, 714, 716, 718, 742,
 743, 754, 775, 869, 951,
 2156.
 víza 785.
 vízfű 869.
 vizes 715.
 vízi 660, 1007, 1693.
 vízikigyó 1693.
 vizilencse 1007.
 vizitolvaj 660.
 vizsla 1474.
 vma 552.
 vő 250, 252.
 vödör 1114, 1445, 1926.
 vőtél 252.
 völgegy 250.
 völgy 701, 702.
 vörös 938, 1205, 1257,
 1371, 2094, 2178.
 vörösbőr 2178.
 vöröshagyma 938, 2094.
 vörössafel 1205.
 vörösszínű 1257.
Zab 997.
 zabáló 1785.
 zabált 1377.
 zabla 1394.
 zanót 927.
 záp 348.
 zápfog 348.
 zápona 1142.
 zászló 628, 629.
 zászlótartó 629.
 zává 1069.
 zegi 1115.
 zomak 1689.
 zongor 1747.
 zordon 1373.
 zöld 1241.
 zúz 434.
 zuzmara 104.
 zsálya 853.
 zsemlye 1847.
 zsenge 972.
 zsep 440.
 zszindely 1087.

A SCHLÄGLI MAGYAR SZÓJEGYZÉK
FÉNYKÉPE.

A lapok alján lévő számok az illető lapon előforduló szavak szöveg-
beli rendszámát jelentik.

Eus deitas domiq domiadao||

^{105 ag} virt⁹ ^{105 ag} virtuos⁹ ^{et} virtus ^{gest} virtas ^{stern} diuina ^{stern} diuinitas ^{haer} eius ^{haer} entitas
^{mag} magna ^{mag} maiestas ^{hato} potens ^{inc} omnip⁹ ^{et} curat⁹ ^{et} potens ^{et} blus ^{et} b⁹atudo

^{et} eternus ^{et} eternitas ^{et} pectus ^{et} somp⁹temus ^{et} sapiens ^{et} prudens ^{et} sagax
^{et} equalis ^{et} equalitas ^{et} p⁹ filius ^{et} pius ^{et} sancto ^{et} sanctitas ^{et} saluato
^{et} genitor ^{et} domiator ^{et} natura ^{et} naturalis ^{et} Subtia ^{et} essentia ^{et} psona

^{et} ymago ^{et} immensus ^{et} in ^{et} mensitas ^{et} Celum ^{et} celeste ^{et} polus ^{et} olim⁹
^{et} phus ^{et} empireu ^{et} dex ^{et} eter ^{et} ang⁹lus ^{et} archang⁹lus ^{et} Sol ^{et} luna
^{et} radius ^{et} tinea ^{et} nouiluniu ^{et} Eclipsis ^{et} semiluniu ^{et} pleniluniu

^{et} Stella ^{et} sidus ^{et} astrum ^{et} planeta ^{et} astronom⁹ ^{et} astrologus ^{et} lucif⁹
^{et} Venus ^{et} vesp⁹ ^{et} plaus⁹ ^{et} adacta ^{et} cornu⁹ ^{et} fulgor ^{et} flume
^{et} temerarius ^{et} tempestas ^{et} p⁹cella ^{et} grando ^{et} ymber ^{et} pluuia ^{et} pluuia

^{et} pluuialis ^{et} gutta ^{et} stilla ^{et} stillidini ^{et} nix ^{et} glacies ^{et} gelu ^{et} sereni
^{et} Congellacio ^{et} fugus ^{et} miridus ^{et} taru ^{et} ventus ^{et} ventos⁹ ^{et} zephyr⁹
^{et} chorus ^{et} aura ^{et} cernis ^{et} subsolanus ^{et} turbo ^{et} rarius ^{et} aquilo ^{et} bor⁹

^{et} cas ^{et} p⁹rima ^{et} ros ^{et} mibs ^{et} nubulos⁹ ^{et} nebula ^{et} caligo ^{et} caligosus
^{et} brimalis ^{et} auster ^{et} australis

^{et} Ondus ^{et} mundanus ^{et} secula ^{et} secularis ^{et} v⁹bs ^{et} amig⁹
^{et} mensis ^{et} septima ^{et} ebdomoda ^{et} ebdomodarius ^{et} dies

^{et} Septentrionalis ^{et} zodiacus ^{et} sero ^{et} vesper ^{et} vesp⁹ ^{et} uox ^{et} uoc⁹ ^{et} uoc⁹

Crepusculum medianox gallicantus aurora mane manuglux
 clare dominicus dies fei fey fey fey feria sexta sabato
 dies solis dies lune dies martis dies mercurii dies jovis dies
 veneris dies sabbatum festu sabbati dies solemi

Exim viginti triginta quadraginta quinquaginta
 Sexaginta septuaginta octuaginta nonaginta Centu ducentu
 trecentu quodringenti quingenti sexingenti septingenti
 homingenti mille duomila tumenall
 embex hux embex tepe fel embex embexij

Omo hūctis gnatio semibo hūctis hūctis hūctis
 generatio cogatus cogatio ofanguinis ofanguinitas
 annus althaus atana pē prius princelo fe featuclus

Sobrimis Socer socus mater materina materina
 gener sororig gener filius filia puella anilla nepo
 nepti germanus mulier frā maritus pvingo vitatio
 mator matre alux amictis vring gelmello obstare pedā

gogus fastia amabili tina etranens nicola acola infas
 puer pueri vir senex adolescens senectus canus dactylus
 mure subarato fidenimam ponsu ponsa pitaleong para

limphus architeling pais pca dos glos pasnalis ceator
 exeaturo domig doia herq hera pignus pens puerā nasces
 naty nata vigo dor quix vidua velula

Apunt vetux celebra cernis capillus thesaurus ralu
 titus titus titus titus titus titus titus titus titus
 timposh tomes comaty fions feontels canx coronā arata
 Strucina antaput caput smapoy mtecapitū oculus

palpebra supralui ocellus visus aburga pupilla iteralm
 auris luncta auditu quinch faces vltio pes gena ruga lango
 frons abaris nasy nasalz nasibundq naricta s'as odorato
 gustu olephatu labru sublabru labiosq mclm maxilla alate
 Barba barbato pubes ibarbato dens dentoso edentulus
 detoso mollioris gingima pallatum faux lingua prima sali
 na lacrima lussis flagma flagmosq ostato s'obite prima sali
 naufo sterio gula guloso exuctatio eructo gūguinum
 glicco ofofagus masago ofofagus digestio collu pedalis
 aring manilla ymama papilla humera scapula lactis
 brachii cubitus vlna nequis vena manq pugnis pugnello
 palma y almes ix manq nullas t'ontaty digita pollex
 index medius anulariq auricularis allux unguis copus caxo
 asoll' cutt costa cochilago latus cor visus bilis centuplex
 lpa venter vltis alius stomachus extar laxation duodims
 aruna pagime epaxpulmo splen ven dorsu spiau dositgu
 icor lombiq vmbriats actq femcor membra vates cuty
 aniq inguentariq testicus priapus s'ura gemi folles ocus
 pes medula tibia talx planta pausus vestigiu pedissery
 larpes calupes limo timosq p'urist cutella p'ntiq fra
 scabies sanos p'ur p'ntredo
 Ex regulo regalis regalitas regna regar
 cesar impate pallating bang banaty banissa
 munitu dux nider indicaty iudiciu vaidu comes
 comitatu corrupsa castellanq marchio archiep'us p'onty

1
 p'phet
 nohma

Canonice ^{esperet} archidiaconus ^{plebanus} plebanus ^{sacerdos} sacerdos ^{presbiter} presbiter ^{pachis} pachis

pap ^{fraxeo} fraxeo ^{remete} remete ^{medus} medus ^{apachia} apachia ^{gub} gub

ang monachus ^{heremita} heremita ^{viarius} viarius ^{por} por ^{nomalis} nomalis ^{begga} begga

nobilis ^{villug} villug ^{villa} villa ^{vras} vras ^{verbanq} verbanq ^{cuulas} cuulas ^{aus} aus ^{inatus} inatus

sequester ^{pdni} pdni ^{prealdus} prealdus ^{preco} preco

M
R

ungaria ^{magar} magar ^{magar} magar ^{grecus} grecus ^{grecia} grecia ^{grecia} grecia ^{saco} sacco

saxonia ^{lumbarda} lumbarda ^{lumbardia} lumbardia ^{gallicy} gallicy ^{gallica} gallica

francia ^{fraxena} fraxena ^{anglicy} anglicy ^{anglia} anglia ^{bohemy} bohemy ^{bohemia} bohemia

tertia ^{terrena} terrena ^{rucheng} rucheng ^{russia} russia ^{ermeng} ermeng ^{ermena} ermena ^{polong} polong

polonia ^{Siculy} Siculy ^{Sicily} Sicily ^{Sarachenq} Sarachenq ^{smacly} smacly ^{conuachy} conuachy

dalmachia ^{ebors} ebors ^{ebors} ebors ^{seruus} seruus ^{ledomeria} ledomeria ^{romay} romay

Ales ^{milia} militia ^{armar} armar ^{magar} magar ^{galca} galca

Sdauns ^{flanoia} flanoia

caissa ^{celebrum} celebrum ^{coma} coma ^{capellum} capellum ^{crista} crista ^{torax} torax ^{pedorax} pedorax ^{lorica} lorica

femorale ^{ibonu} ibonu ^{culpzo} culpzo ^{lucetum} lucetum ^{lumbale} lumbale ^{panalium} panalium ^{fidia} fidia

tollerum ^{brastolum} brastolum ^{cubica} cubica ^{pugnella} pugnella ^{scapulae} scapulae ^{genuseim} genuseim

fortia ^{flima} flima ^{fraxoteta} fraxoteta ^{masura} masura ^{gladius} gladius ^{mucro} mucro ^{fra-}

mea ^{pleca} pleca ^{paca} paca ^{bivens} bivens ^{fixoralis} fixoralis ^{sita} sita ^{suavia} suavia ^{pugio} pugio

claud ^{nouactm} nouactm ^{hasta} hasta ^{hastiludm} hastiludm ^{lancea} lancea ^{teres} teres ^{postia} postia ^{vesi-}

ca ^{cana} cana ^{dolabrum} dolabrum ^{clipeus} clipeus ^{scuti} scuti ^{brachiola} brachiola ^{fil} fil ^{filipendula} filipendula

scupis ^{trucupis} trucupis ^{faxetra} faxetra ^{corinty} corinty ^{arais} arais ^{amena} amena ^{missile} missile ^{telu} telu

subtelu ^{cataputa} cataputa ^{hang} hang ^{parma} parma ^{umbus} umbus ^{vorbo} vorbo ^{balista} balista

hambusim ^{toga} toga ^{tabarus} tabarus ^{vepillu} vexillum ^{vepillifer} vexillifer ^{preimpul} preimpul

lenis ^{trenga} trenga ^{quiris} quiris ^{numq} numq ^{legaty} legaty ^{ambasiator} ambasiator ^{exploat} exploat

ymulgatio ^{manu} manu ^{missio} missio ^{cathia} cathia ^{acies} acies ^{retaty} retaty ^{legro} legro

bet. d. t. ens. clensig. k. e. f. e. t. v. //
c. e. l. a. t. y. o. b. s. e. s. e. m. i. l. i. s. t. e. m. p. t. a. t. o. //

2. d. i. c. t. o. p. r. e. d. o. r. a. p. t. o. r. f. u. e. f. e. r. a. l. i. t. s. t. a. t. i. l. i. t. e. s. a. b. i. g. e. n. o. //

fo. s. e. / v. i. s. i. t. o. l. v. a. i. j. v. u. d. a. l. / s. a. b. o. g. a. s. //
p. o. l. i. a. t. o. r. p. r. e. a. q. p. u. g. n. a. c. i. o. r. i. k. a. t. e. t. a. m. e. l. i. s. u. i. r. g. a. //

cl. e. n. t. e. d. e. s. a. r. a. j. s. a. i. j. g. a. e. s. o. l. o. s. s. a. i. j. s. a. j. n. a. t. v. u. a. t. s. e. //
c. o. n. t. e. n. c. i. o. s. a. s. u. a. d. u. e. l. l. u. d. i. m. i. c. a. c. i. o. a. r. e. a. p. u. g. i. l. g. r. e. s. s. u. s. //

v. u. a. t. s. e. a. j. s. a. v. a. j. d. //
i. n. g. r. e. s. s. u. s. r. a. t. i. o. r. u. a. p. m. e. l. i. u. f. u. r. o. r. p. o. t. y. i. o. c. o. s. u. s. m. a. c. h. //

s. a. c. i. j. p. a. s. t. a. n. t. e. s. a. s. n. a. j. t. a. s. n. a. j. n. e. j. n. a. j. c. y. n. a. j. //
m. a. b. i. m. b. a. r. d. q. c. e. n. t. u. r. i. o. d. e. c. u. t. u. r. i. o. q. u. a. t. u. o. m. o. n. a. r. c. h. a. //

g. e. t. u. a. j. //
p. r. e. n. a. m. a. r. c. h. a. //

f. e. l. d. t. e. l. e. k. a. g. a. j. d. e. a. m. e. j. v. d. //
e. r. a. p. u. s. h. u. m. o. s. o. l. u. m. v. u. s. c. a. m. p. u. s. a. g. e. r. a. r. g. i. l. l. a. //

f. o. v. e. l. m. a. j. t. u. s. h. e. j. t. e. b. o. //
t. e. r. r. a. g. i. u. m. o. n. t. i. c. i. s. t. a. c. i. m. e. c. o. l. l. i. s. c. o. l. l. i. c. t. i. s. t. r. i. t. o. r. u. //

v. e. i. l. o. k. u. s. v. e. l. g. m. o. e. h. a. r. g. o. r. a. g. a. j. //
v. a. l. l. i. s. v. a. l. l. i. c. i. s. l. u. b. i. g. l. e. b. a. p. u. l. u. i. s. c. e. s. p. i. s. a. n. i. m. f. o. s. s. a. //

v. e. r. a. j. e. k. //
p. e. a. s. c. a. v. e. r. n. a. t. a. u. u. s. f. o. u. e. a. a. l. u. e. i. //

v. s. v. i. s. e. k. i. s. v. i. s. s. i. d. v. s. //
v. e. d. a. v. i. n. d. o. s. i. t. u. s. v. i. n. d. i. c. t. a. p. o. n. s. a. q. u. a. f. l. u. i. u. s. p. u. t. e. u. s. f. o. n. s. //

t. e. n. g. e. r. e. v. a. j. m. e. l. g. a. l. b. f. e. v. e. j. f. e. v. e. n. e. s. //
a. b. i. s. u. s. x. o. r. a. g. o. p. f. u. n. d. u. s. v. a. d. u. a. r. e. n. a. a. r. e. n. o. s. u. s. g. l. a. r. e. a. //

i. s. o. p. d. i. t. //
g. l. a. c. i. o. s. q. p. o. r. t. y. l. i. t. a. j. m. a. r. e. m. a. r. i. n. g. d. a. n. o. b. u. s. t. i. a. //

m. a. r. e. o. s. b. e. r. u. s. p. f. e. //
m. a. r. i. n. u. s. a. r. s. i. u. s. d. r. a. u. a. z. a. u. a. t. i. m. i. s. i. g. b. a. l. a. t. i. n. g. f. l. u. m. e. //

p. s. t. a. v. i. s. t. u. s. f. o. //
l. i. m. p. h. a. f. o. n. t. i. c. i. s. s. t. a. t. e. d. a. r. i. u. i. l. o. s. t. a. g. n. u. p. a. l. l. o. p. a. l. i. d. o. //

i. n. g. o. u. a. j. t. h. o. s. i. g. e. t. s. i. n. s. u. l. e. d. e. s. v. i. s. c. h. a. t. o. r. e. n. a. //
s. u. s. l. i. m. p. u. s. l. a. c. u. s. m. e. d. i. a. u. a. a. m. p. u. s. a. s. t. e. r. n. a. //

g. e. o. k. i. s. g. e. o. k. a. t. t. e. n. g. e. i. //
a. u. i. s. n. a. u. i. c. t. a. c. o. c. t. a. b. a. r. c. h. a. c. r. a. v. i. n. a. r. a. t. t. p. u. p. i. s. //

s. / g. e. o. o. l. d. a. l. / h. a. u. s. f. a. c. t. //
p. r. o. r. a. n. a. u. t. a. n. a. i. g. a. t. o. r. a. n. c. h. o. r. a. r. o. m. u. s. a. n. u. p. l. u. s. t. o. r. //

e. n. e. j. e. s. e. //
r. e. m. i. g. a. t. o. r. t. i. s. t. r. i. a. f. o. n. s. f. u. n. a. b. u. l. o. s. q. r. u. d. e. n. s. a. n. t. e. p. n. a. //

e. n. e. j. e. s. t. e. t. e. l. t. e. t. e. l. e. s. / v. i. e. r. o. e. s. //
t. u. r. e. n. s. f. l. u. i. t. a. f. l. u. c. t. u. o. s. q. p. l. u. d. i. u. p. l. u. s. t. r. a. a. r. a. n. s. f. r. a. //

r. e. v. i. s. / g. a. l. //
t. u. r. e. n. s. f. l. u. i. t. a. f. l. u. c. t. u. o. s. q. p. l. u. d. i. u. p. l. u. s. t. r. a. a. r. a. n. s. f. r. a. //

g. a. b. u. s. / m. o. y. m. u. e. l. a. t. o. //
t. u. r. e. n. s. f. l. u. i. t. a. f. l. u. c. t. u. o. s. q. p. l. u. d. i. u. p. l. u. s. t. r. a. a. r. a. n. s. f. r. a. //

t. o. r. m. a. j. e. n. e. j. e. f. e. j. //
t. u. r. e. n. s. f. l. u. i. t. a. f. l. u. c. t. u. o. s. q. p. l. u. d. i. u. p. l. u. s. t. r. a. a. r. a. n. s. f. r. a. //

^{Bal} ^{Balyspho} ^{bus} ^{Bal} ^{tor} ^{viza} ^{Barcha} ^{thompo} ^{dia}
Plas ^{pisana} pisacius ^{torca} viso ^{Barcha} ^{thompo} ^{dia} ^{del}
^{serce} ^{posca} ^{para} ^{stapo} ^{capo} ^{lucra} ^{limbq}
^{echige} ^{salle} ^{piscant} ^{ew} ^{mei} ^{gal} ^{twij}
^{limbq} ^{ctiq} ^{paxa} ^{tirtula} ^{munerula} ^{petrimus} ^{siluis}
^{siluis} ^{balimq} ^{sarabens} ^{anguilla} ^{sanguisuga} ^{canē} ^{cancato}
^{galas} ^{bas} ^{galo} ^{Balo} ^{vassa} ^{kwete} ^{veis}
^{vassa} ^{gorg} ^{galge} ^{hal} ^{topola} ^{gal} ^{gole} ^{chethal}
^{vacu} ^{hamo} ^{stana} ^{branca} ^{exanera} ^{rete} ^{teyey} ^{telego}
^{gator} ^{teebot} ^{ikra} ^{halo} ^{stap}
frena ^{fistellus} ^{totus} ^{poligraui} ^{auuis} //

^{de} ^{mentet} ^{me} ^{stij} ^{batso} ^{kapn} ^{ayto} ^{ket} ^{felo}
Litronq ^{exitis} ^{vator} ^{ascensarum} ^{foris} ^{hostiu} ^{bifois}
^{capu} ^{keris} ^{keris} ^{aso} ^{tapa} ^{kaco} ^{semey} ^{bovs}
^{bovs} ^{tey} ^{so} ^{tey} ^{petfolu} ^{ysop} ^{palus} ^{seps} ^{pye}
^{pyperum} ^{sal} ^{salteum} ^{petrosoliu} ^{ysopus} ^{acous} ^{msucriu}
^{fa} ^{bey} ^{ict} ^{fw} ^{zcg} ^{fw} ^{bay} ^{fw}
^{anonomu} ^{ruta} ^{salvia} ^{tanamilla} ^{gariofilus} ^{gariofaca}
^{sa} ^{ay} ^{prula} ^{cb} ^{capor} ^{lentian} ^{temey}
^{sanapu} ^{purula} ^{anactiu} ^{lentianm} ^{fomettiac} ^{carneum}
^{capor} ^{cb} ^{capor} ^{cb} ^{capor} ^{ys} ^{fw}
^{oalnu} ^{ostilla} ^{fetida} ^{ancti} ^{amarusta} ^{racamysa} ^{plantago}
^{verum} ^{fw} ^{menta} ^{cb} ^{katub} ^{fw} ^{menta} ^{fax} ^{fw}
^{emula} ^{menta} ^{sder} ^{sax} ^{phideu} ^{pellegiu} ^{carpana} ^{arugianu}
^{sekte} ^{te} ^{fw} ^{veem} ^{feice} ^{veem} ^{sekte} ^{veem} ^{gopax} ^{mostax}
^{claboris} ^{absentiu} ^{vitimonia} ^{actimesia} ^{acads} ^{solaciu}
^{thambor} ^{varadich} ^{humax}
^{statu} ^{nea} ^{holerbita} ^{daucena} ^{poliandz} ^{polipondia} ^{mili}
^{luz} ^{fax} ^{teles} ^{amar} ^{beloud} ^{fw} ^{bis} ^{bed} ^{fw} ^{feldi} ^{manaxo} ^{ta} ^{gax}
^{mudz} ^{tebulu} ^{vistiani} ^{agnonia} ^{filipendula} ^{timotima}
^{cb} ^{tey} ^{cb} ^{icte} ^{taetroy} ^{zveesen} ^{dio} ^{apros} ^{mal}
^{centuratiu} ^{cinanabulu} ^{solatu} ^{pretu} ^{mustatu} ^{solsequu}
ⁱⁿ ^{ada} ^{fw} ^g ^{bay} ^{to} ^{kapso} ^{ma} ^{hala} ^z ^{met} ^{ay}
^{augustiu} ^{draga} ^{lappa} ^{subrenus} ^{subtegiu} ^{manumiu}
^{capgo} ^{may} ^{ay} ^{bay} ^{twiay} ^{eyre} ^{facey} ^{tw} ^{da} ^{stor}
^{lappacius} ^{agrimoniu} ^{miliboliu} ^{biteda} ^{blettaciu} ^{acoplex}
^{tw} ^{te} ^{ey} ^{fax} ^{veem} ^{pos} ^{teche} ^{ch} ^{alay} ^{gasia} ^{eyre} ^{foet} ^{ad}
^{tihpns} ^{tma} ^{claboriu} ^{marnozp} ^{vertica} ^{ebulu} ^{calcalingit}

Sabora fiv ^{zama luis} ^{ceda exer u fiv} ^{nadal fiv} ^{breve has alo fiv} ^{breve}
 Verbena ^{artago} bleca ^{palureq} calindora ^{tracita} silio ^{acola}
^{zama luis} ^{gama p g has / pac} ^{manjaca}
 abfus ^{laduca} cepe ^{alcium} porulo ^{porum} ^{apola} ^{pastinaia}
^{repe bis d rpa} ^{retet / veas} ^{gama / caudat id} ^{dimme} ^{gucadime}
 rapa ^{rapula} raphanus ^{tubulo} olis ^{lanlis} pepo ^{timmer}
^{hve} ^{deker} ^{torse} ^{tormit} ^{rosa} ^{fidid} ^{vist} ^{vad}
 maurebita ^{radix} ^{magudoris} ^{nastencu} ^{rosa} ^{lulu} ^{viola} ^{arando}
^{rosa yu} ^{vas} ^{lapis} ^{vas} ^{hapija} ^{gamba} ^{id} ^{ylula} ^{semereget}
 radolco ^{uata} ^{alga} ^{bilulus} ^{smigus} ^{luba} ^{boleta} ^{buxto} ^{liber} ^{bor}
^{tepedi / lo} ^{vacoeo} ^{sevec} ^{astay} ^{tyre} ^{kerbe} ^{id}
 oemiu ^{frugulis} ^{oerum} ^{acius} ^{capoca} ^{mamply} ^{gelma}
^{peya / B / faw} ^{egsal} ^{salma} ^{fova} ^{seuge} ^{zato}
 palea ^{pita} ^{arisa} ^{seromen} ^{stipula} ^{pmicia} ^{agretola} ^{ex}
^{id} ^{idem} ^{ex} ^{cke} ^{zaru} ^{cke} ^{taxo} ^{idem}
 colator ^{reator} ^{reatu} ^{burreis} ^{aticabulu} ^{ancabulum}
^{zamo vas} ^{gold} ^{meje} ^{manute} ^{bariaza} ^{vgae} ^{veto}
 vomer ^{cultp} ^{uiger} ^{ager} ^{semiator} ^{sulcus} ^{nouelly} ^{seges}
^{mag} ^{id} ^{reato} ^{acato} ^{gabona} ^{ros} ^{idem} ^{arpy}
 semen ^{granu} ^{messis} ^{messor} ^{semmetu} ^{siligo} ^{annonadcu}
^{az} ^{fab} ^{salad} ^{kybes} ^{tykutz} ^{psga} ^{twby}
 auenu ^{papulis} ^{brasin} ^{miluo} ^{trimitu} ^{alphita} ^{fallera}
^{teuder} ^{sepes} ^{ey} ^{longe} ^{vzi} ^{longe} ^{chore} ^{boya}
 tanapus ^{simphorizator} ^{linu} ^{lens} ^{cefatica} ^{accipim}
^{gag} ^{sofo} ^{bab} ^{gr} ^{bab} ^{mat} ^{vad} ^{mat} ^{minyts} ^{muulta}
 abeuly ^{forulus} ^{fabu} ^{papauer} ^{salumita} ^{cultu} ^{et} ^{maulta}
^{grew} ^{sa} ^{nilla} ^{lapat} ^{sepre} ^{zapu} ^{vica} ^{merche} ^{abo}
 kastat ^{furca} ^{palla} ^{scoba} ^{sapo} ^{canstrum} ^{metrecta} ^{mo}
^{grell} ^{brvel} ^{chep} ^{id} ^{chep} ^{hadaw} ^{es} ^{boy}
 dius ^{gaxlea} ^{cubuly} ^{ebula} ^{exta} ^{extabulu} ^{stimulus}
^{scanal} ^{cofar} ^{zel}
 zizania ^{cophing} ^{lucty} ^{lutens} ^{marginu}
^{vduar} ^{vor} ^{kyfal} ^{toray} ^{palota} ^{toray} ^{vaefog}
 via ^{castrum} ^{miry} ^{turreis} ^{pallatu} ^{aula} ^{meia}
^{pepte} ^{temelch} ^{has} ^{ts} ^{has} ^{pituar} ^{patua} ^{pmche}
 baluis ^{carcer} ^{domiq} ^{domicta} ^{ptoru} ^{apoteca} ^{cella}
^{ymuge} ^{bedimch} ^{idem} ^{temenus} ^{temny}
 tu ^{penus} ^{gliau} ^{pmuaxu} ^{camenata} ^{camenuy}
^{teey} ^{comit} ^{has} ^{zoba} ^{seger} ^{has} ^{ferder} ^{temny}
 solne ^{camaca} ^{latema} ^{mba} ^{psenca} ^{balneu} ^{simoru}

^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris} ^{terrestris}
 stornax furing clubang oflatoxiu follis calis cratieta
^{tallo} ^{rafol} ^{vapula} ^{vetes} ^{idem} ^{scor} ^{tabat} ^{id}
 stabulu pscpe repabulu vetes catena qpez sera laque
^{betelva} ^{id} ^{aytofoke} ^{kwetb} ^{alkeob} ^{teling}
 um litina terrucina caedo thuen lumen sublime post
^{ofeoy} ^{selmeny} ^{geg} ^{selmy}
 ulimy fapp faps tenactm trabs clauus tiguylg clauis
^{scudal} ^{agas} ^{kwlab} ^{zappatcao} ^{zuykud} ^{pk} ^{gasadit} ^{res}
 atindriū statua colymna angulq forame rima rmulna
^{pad} ^{id} ^{esterha} ^{id} ^{kwlab} ^{poqarnab/ocacuat} ^{kwobax}
 tegu tectua tignū tignq claunger pstena dapifer pmenā
^{kas} ^{kwlab} ^{thgere} ^{kw} ^{costa/romqica} ^{id} ^{kad} ^{fi}
 cophing porta pila porticta vrua sibula dolceū sub
^{delca} ^{scob} ^{qordo} ^{alatalag} ^{thvber} ^{veder} ^{zgi} ^{thap}
 dolceū tucia timella vegetiaū tma idua lagena ductale
^{telchee} ^{pattepalast/uc} ^{angustae} ^{poqba} ^{forbat} ^{inest}
 plebsida flasca iusta angusterū peccoruū xatq viciaū
^{zelenoe} ^{zelenoe} ^{mosax} ^{zitsa} ^{wstoa} ^{thorem}
 cipa pixis mola caranta cebruū cadranis

^{ay} ^{agfidg} ^{id} ^{ag} ^{trabati} ^{tyray} ^{ag} ^{fedel}
AT Edus lectissimū cibile grabati lectile flūtile
^{zomey} ^{kasnat} ^{minis} ^{getem} ^{id} ^{zayond}
 supellex capete lodex sultū matta sistoriū cortina
^{paena} ^{fenal} ^{teclis} ^{idem} ^{vany} ^{matros}
 puluinar teruical lincenome lincenue cusing matrasul
^{id} ^{karpu} ^{veom} ^{gere} ^{abox} ^{klare} ^{potzer}
 toral tapoletq lmbus canapea pampilio tentoriū dyplo
^{konte} ^{ruha} ^{were} ^{thruha} ^{id} ^{faseltz} ^{vokolia}
 ys vestis polimita cababreta pactsus lindata vusta
^{id} ^{kwzuen} ^{palast} ^{kwsey} ^{inest} ^{fi} ^{fedel} ^{fatyob}
 supca supus temale foxatura armilla pepulu flampola
^{vetoy} ^{thepoz} ^{pata} ^{thepoz} ^{idem} ^{varutz} ^{thepoz} ^{kwob}
 fascia vuda sta mucero mucenū aucupeta pilolu
^{finy} ^{id} ^{axan} ^{fenal} ^{id} ^{kwfente} ^{id} ^{gig}
 imbra cidra lmbus lmbus munile spinter m aureis
^{fangoe} ^{fi} ^{fedel} ^{id} ^{gaybetel} ^{paretze} ^{id} ^{axanas} ^{partel}
 galleriū mo moxaiū disarinale fascia terta aurifica
^{matras} ^{fi} ^{del} ^{thepoz} ^{gaybetel} ^{id} ^{kwfente} ^{kw} ^{fi} ^{res}
 matrasū velarica fumetus trica bmulā pichodes toques

vclum sum spata strigula masticra anulu genua parma
 fatus rubinus pentasma epitodiu pulmatim culaba oca
 calcens suppelliciu pons aluia subfoliu folular facis calupes
 castmale caliga pedile subulum seta torriga adalulu corica
 pellis solea lama pigrus scalpu
 armus pupur rufura brutens scaldaty genti buenedo
 viridus aocens virgultu colorius polimeluro canclro
 blancu exancto grasius barhanus sustanico peaa brasul.
 montu darcnetu paucida rubicolaris ruficolaris bisus snido
 tandaty maneries bracteu tunica canisia & bracta palium
 flams m anllu braatale liga bipula capuanu lieppiu sublyg
 cingis balteus fibula rura spina ferru calyps os meq ma
 leus fielanq forieps mola pma cupz plonbu stanna
 metllus faber aurifaber auru argenti feramentu babata
 angarem stalyz suffrare quete gonfus falx falcastu forpex
 flebotu arafex carpentariu lignifab lapuada feruris dola
 bru telebz asma soroulus canatoru olte massa
 Veru arictus plausnu plausllu
 cadriga uigu biga vohictu auriga ventor arifer teno
 vereda epreda colimbar colareu wta quis lama
 pignus longale furtale forale puale trabile canus
 effeda corpena
 qns caupis equatice emylaxius smidatig dromodacig

^{faris} ^{grecis} ^{luta} ^o ^{dem}
Dextrarius padosus cornipes sompes rodato roanato
^{paris} ^{kel} ⁱⁿ ^{spal} ⁱⁿ ^{fibete} ^{sub} ^{triger} ^{albi} ^{sub} ^{albus}
palifedg biennis trims fanger subtriger albi subalbus
^{ru} ^f ^{ru} ^{be} ^{us} ^{dro} ^{miss} ^{us} ^{ma} ^{nu} ^{ly} ^{sc} ^{at} ^{ell} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at}
rufus rubens dromissus manuly scabellatg vaxius
^{ep} ^{ul} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at} ^{at}
cpulato veredus arifatus eques asino onager milus
^{aga} ^{zo} ^{cam} ^{ello} ^{sella} ^{sub} ^{selli} ^{aca} ^{te} ^{mag} ^{ula} ^{lupo} ^{asc} ^{er} ^{son}
agazo camello sella subselli acate magula lupo ascersoni
^{sc} ^{ipa} ^{fo} ^{ena} ^{rod} ^{ib} ^{ulu} ^{abe} ^{cia} ^{can} ^{us} ^{lo} ^z ^{an} ^{tra} ^{ca} ^{pos} ^{ter} ^{na}
scipa foena rodibulu abeia canus loz antrena postena
^{sub} ^{liga} ^{sella} ^{cappa} ^{sella} ^{iper} ^{tena} ^{cau} ^{fr} ^{ugilis} ^{cal} ^{ca} ^{fla}
subliga sellicappa selliper tenacau frugilis calca fla

^{gellu} ^{scythica}
gellu scythica
^{dux} ^{ar} ^{men} ^{tia} ^{bid} ^{ellus} ^{emer} ^{ito} ^{iu} ^{uent} ^o ^{vit} ^{ulo} ^{pec}
dux armentia bidellus emerito iuuento vitulo peco
^{bos} ^{tauro} ^{vata} ^{bid} ^{ens} ^{em} ^{er} ^{ito} ^{iu} ^{uent} ^o ^{iu} ^{uent} ^o ^{ois}
bos tauro vata bidens emerito iuuento iuuenta ois
^{agn} ^{us} ^{ar} ^{ies} ^{mu} ^{co} ^{ven} ^{er} ^{ca} ^{stro} ^{cap} ^{ra} ^{rcus} ^{ed} ^{us} ^{lam} ^{na}
agnus aries muco vener castro capra rcus edus lamna
^{agn} ^{ellus} ^{ser} ^{ac} ^{iu} ^{lact} ^{am} ^{iu} ^{sappa} ^{mu} ^{su} ^{se} ^{ser} ^o ^{va} ^{gu}
agnellus seraciu lactamiu sappa musu se sero vaugu
^{lum} ^{tur} ^{ab} ^{do} ^{form} ^{ag} ⁿⁱ ^{cas} ^{ens} ^{bu} ^{tru} ^{ca} ^{as} ^{il} ^{lim} ^{mu} ^l ^{co}
lum turabdo formagiu casens butru casillim mulco
^{smi} ^{mul} ^{trale} ^{on} ^{ile} ^{stab} ^{ulu} ^{sub} ^{ul} ^{co} ^{bub} ^{ul} ^{co} ^{su} ^s ^{pot}
smi multrale onile stabulu subulco bubulco sus potg
^{por} ^{tici} ^{et} ^{suel} ^{lo} ^{sc} ^{aph} ^{be} ^{stia} ^{ne} ^{sci} ^{en} ^{da} ^{aper} ^{ma} ⁿ ^{du} ^{go} ^{ago} ^{ro}
portici et suello scaphbestia ne scienda aper mandu ago ro
^{em} ^{ion} ^{co} ^{opi} ^{lio} ^{pas} ^{tor}
emion co opilio pastor

^{amis} ^{ca} ^{bul} ^g ^{lep} ^{ard} ^{ius} ^{ri} ^{us} ^{sol} ^{ue} ^s ⁱⁿ ^{ve} st ^{ig} ^{at} ^{ur}
amis cabulg leopardius rius solues in vestigatur
^{mol} ^{osus} ^{vel} ^{ter} ^{cl} ^{at} ^{ula} ^{od} ^{or} ^{if} ^{ac} ^{ius} ^{li} st ^g ^{tu} ^r ^p ^e ^r ^{er} ^{er}
molosus veltter clatula odorifacius listg turper erer
^{ven} ^{ator} ^{ven} ^{ab} ^{ulu} ^m
venator venabulum
^{fina} ^{me} ^{ator} ^{pu} ^{tator} ^{vi} ^{ta} ^{via} ^{pal} ^{me} ^s ^{pa} ^{mp} ^{er}
fina meator putator vitis via palmes paampi
^{nea} ^{ra} ^{ch} ^{eng} ^{bo} ^{ten} ^{us} ^g ^{re} st ^u nd ^{em} ^u ^{ac} ^{iu} ^u nd ^{im} ^{ator}
nea racheng botenus gressu vndem u aciu vndim ator
^{ma} ^g ^{na} ^{ma} th ^{ha} ^{lab} ^{ru} ^{sta} ^{tor} ^{clo} ^{ar} ^{ne} ^{ct} ^{ar} ^{me} ^{llu} ^{tu} ^{id} ^{ro} ^{me} ^l
magna matha labrusta torclo arnectar mellitu idromel
^{ma} th ^{ies} ^{mu} ^{su} ^{vi} ^{nu} ^{se} ^p ^{ot} ^{us} ^{ba} ^{cus} ^{te} ^{me} ^{ca} ^u ^{cu} ^{su} ^{sa} ^{me} ^o
mathies musu vini sepe potus bacus temcau cusia meo
^{bra} ^{su} ^{bra} ^{ci} ^{iu} ^{et} ^{cy} ^{ph} ^{us} ^{pa} ^{ro} ^{ru} ^{ca} ^{ro} ^{ro} ^{ro} ^{ro} ^{ro} ^{ro} ^{ro} ^{ro} ^{ro}
brasu braiciu et cyphus paorru caoro ro: ceaty simsonu

agor
pafuga

hanforu parulla pelius buximus cancaris pata ^{polior vau} ^{inter silica} ^{veperes} ^{inter silica} ^{veperes} ^{inter silica} ^{veperes}

Dudo fructuosus ^{gimela bost} ^{almb} ^{bruel} ^{fibere} ^{bar} ^{cafa}
pomereu pomu proq ^{psico} ^{psico} ^{psico} ^{psico} ^{psico} ^{psico}

psid dolerus ^{goda} ^{fig} ^{erb} ^{almb} ^{gula} ^{gula} ^{gula} ^{gula} ^{gula} ^{gula}
dolez fig cotaneu ^{primo} ^{primo} ^{primo} ^{primo} ^{primo} ^{primo}

amigdalg ^{amigdalu} ^{forbello} ^{forbellu} ^{cheresim} ^{cheresim} ^{cheresim} ^{cheresim}
amigdalu ^{forbello} ^{forbellu} ^{cheresim} ^{cheresim} ^{cheresim} ^{cheresim}

merosius ^{merosiu} ^{nux} ^{nucleu} ^{auellang} ^{auellang} ^{auellang} ^{auellang}
merosiu ^{nux} ^{nucleu} ^{auellang} ^{auellang} ^{auellang} ^{auellang}

pulg ^{uspula} ^{sicomoreg} ^{morg} ^{frago} ^{eper} ^{socon} ^{socon}
uspula ^{sicomoreg} ^{morg} ^{frago} ^{eper} ^{socon} ^{socon}

rubg ^{oleast} ^{aruns} ^{am} ^{acatega} ^{glans} ^{castanea} ^{aliua} ^{gladifus}
oleast ^{aruns} ^{am} ^{acatega} ^{glans} ^{castanea} ^{aliua} ^{gladifus}

mdago ^{vepes} ^{lucy} ^{feutex} ^{salum} ^{lacum} ^{pdum} ^{surculo}
vepes ^{lucy} ^{feutex} ^{salum} ^{lacum} ^{pdum} ^{surculo}

svon ^{viner} ^{vlmg} ^{abres} ^{umypius} ^{fangus} ^{ilex} ^{quercu}
viner ^{vlmg} ^{abres} ^{umypius} ^{fangus} ^{ilex} ^{quercu}

cornq ^{alirus} ^{egraus} ^{lanig} ^{faxing} ^{sodaco} ^{acer} ^{plantano}
alirus ^{egraus} ^{lanig} ^{faxing} ^{sodaco} ^{acer} ^{plantano}

cornq ^{tremula} ^{ptus} ^{tulia} ^{erulg} ^{alng} ^{reola} ^{maxix}
tremula ^{ptus} ^{tulia} ^{erulg} ^{alng} ^{reola} ^{maxix}

sambucq ^{capficus} ^{cedrus} ^{arbor} ^{cortex} ^{liber} ^{suber} ^{lignu} ^{troco}
capficus ^{cedrus} ^{arbor} ^{cortex} ^{liber} ^{suber} ^{lignu} ^{troco}

taxus ^{spma} ^{ebulus} ^{arbor} ^{cortex} ^{liber} ^{suber} ^{lignu} ^{troco}
spma ^{ebulus} ^{arbor} ^{cortex} ^{liber} ^{suber} ^{lignu} ^{troco}

virga ^{vigula} ^{vreglam} ^{rubetg} ^{rubetu} ^{vitis}
vigula ^{vreglam} ^{rubetg} ^{rubetu} ^{vitis}

stia ^{bestia} ^{clephans} ^{leo} ^{pdus} ^{vmcomis} ^{buballo}
bestia ^{clephans} ^{leo} ^{pdus} ^{vmcomis} ^{buballo}

basellg ^{pance} ^{tigeris} ^{centaurg} ^{onager} ^{ccius} ^{rimo}
pance ^{tigeris} ^{centaurg} ^{onager} ^{ccius} ^{rimo}

himulg ^{capce} ^{capolg} ^{vofg} ^{vesa} ^{dper} ^{lupus}
capce ^{capolg} ^{vofg} ^{vesa} ^{dper} ^{lupus}

vlpis ^{quigns} ^{hermello} ^{hermelina} ^{farbello} ^{farbellia}
quigns ^{hermello} ^{hermelina} ^{farbello} ^{farbellia}

maxdix ^{maxdellina} ^{sprio} ^{spivionalis} ^{varas} ^{gex} ^{variolg}
maxdellina ^{sprio} ^{spivionalis} ^{varas} ^{gex} ^{variolg}

variolma ^{variolg} ^{beuer} ^{beuerma} ^{fiber} ^{castor} ^{cauera}
variolg ^{beuer} ^{beuerma} ^{fiber} ^{castor} ^{cauera}

dampma ^{gureguo} ^{ibex} ^{toxus} ^{artius} ^{sinca} ^{prussina}
gureguo ^{ibex} ^{toxus} ^{artius} ^{sinca} ^{prussina}

musfella ^{talpa} ^{gatto} ^{gatta} ^{mus} ^{murilegus} ^{forex}
talpa ^{gatto} ^{gatta} ^{mus} ^{murilegus} ^{forex}

^{machra} ^{zeled} ^{nyndoco} ^{hapan} ^{hooget} ^{hewe} ^{id}
 pulax luforg mustipta ^{hapan} ^{hooget} ^{hewe} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
^{colozas} ^{vis} ^{kygo} ^{kygo} ^{kygo} ^{kygo} ^{kygo} ^{kygo}
 Ernis vermits draco coluber spens spens rana
^{testudo} ^{anguis} ^{idus} ^{idus} ^{idus} ^{idus} ^{idus} ^{idus}
 testudo anguis idus idus idus idus idus idus
^{taruga} ^{aranea} ^{chonga} ^{lucana} ^{vifacut} ^{sanguisuga}
 taruga aranea chonga lucana vifacut sanguisuga
^{urdo} ^{lubysto} ^{loayta} ^{lacta} ^{vipa} ^{bruto} ^{atalabg} ^{milio}
 urdo lubysto loayta lacta vipa bruto atalabg milio
^{bonebriceps} ^{culex} ^{rana} ^{alex} ^{bombiceps} ^{basilay} ^{tinea} ^m
 bonebriceps culex rana alex bombiceps basilay tinea m
^{ista} ^{amfex} ^{anomia} ^{curoca} ^{teredo} ^{caemus} ^{formica} ^{tra}
 ista amfex anomia curoca teredo caemus formica tra
^{bio} ^{pullex} ^{pedictg} ^{apis} ^{exame} ^{asillo} ^{vespis} ^{viltor}
 bio pullex pedictg apis exame asillo vespis viltor
 scorpio bilio

^{vis} ^{aneta} ^{aliger} ^{semx} ^{volucris} ^{alcs} ^{grifofalco}
 vis aneta aliger semx volucris alcs grifofalco
^{amyr} ^{msq} ^{noda} ^{credus} ^{grifalco} ^{ismilio} ^{aquilla} ^{bi}
 amyr msq noda credus grifalco ismilio aquilla bi
^{scardg} ^{gens} ^{acoma} ^{ayng} ^{olor} ^{pano} ^{bugio} ^{aneta} ^{pan}
 scardg gens acoma ayng olor pano bugio aneta pan
^{pulo} ^{onagracts} ^{columbg} ^{palumbg} ^{turtur} ^{ana} ^{merga}
 pulo onagracts columbg palumbg turtur ana merga
^{mianeta} ^{capris} ^{pellucang} ^{genix} ^{gally} ^{anser} ^{gularis}
 mianeta capris pellucang genix gally anser gularis
^{faisang} ^{pinx} ^{icus} ^{corinis} ^{pita} ^{pdix} ^{mandula} ^{merula}
 faisang pinx icus corinis pita pdix mandula merula
^{turdus} ^{tr} ^{rudela} ^{gracts} ^{muriceps} ^{anapaxda} ^{fiscudula}
 turdus tr rudela gracts muriceps anapaxda fiscudula
^{dulassona} ^{miluus} ^{filomena} ^{bedea} ^{qustula} ^{tubernix}
 dulassona miluus filomena bedea qustula tubernix
^{amndula} ^{afedula} ^{amypota} ^{aypucta} ^{vestilio} ^{no} ^{dicorax}
 amndula afedula amypota aypucta vestilio no dicorax
^{passer} ^{bubo} ^{origa} ^{cuculo} ^{ridg} ^{gally} ^{gallma} ^{pullg}
 passer bubo origa cuculo ridg gally gallma pullg
^{puluina} ^{perma} ^{capo} ^{rostf} ^{altalis} ^{qu} ^{squing} ^{bitagg}
 puluina perma capo rostf altalis qu squing bitagg

^{imperialis}
 imperialis
^{Ensa} ^{mensale} ^{gansape} ^{mappa} ^{manuethiu} ^{sedes}
 Ensa mensale gansape mappa manuethiu sedes
^{sedile} ^{scaynu} ^{scapellu} ^{flabellu} ^{pancha} ^{trifecta} ^{pradiu}
 sedile scaynu scapellu flabellu pancha trifecta pradiu
^{gentactm} ^{gentalu} ^{obstenu} ^{cena} ^{abus} ^{abaxiu} ^{ptm}
 gentactm gentalu obstenu cena abus abaxiu ptm
^{ediu} ^{epulu} ^{incenda} ^{esta} ^{pams} ^{torta} ^{arets} ^{formula}
 ediu epulu incenda esta pams torta arets formula

^{poposa} ^{id} ^{uua} ^{id} ^{file} ^{peres} ^{utrua}
 aling ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
^{terzer} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
^{maturo} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
^{denes} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
^{nosidet} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
^{Ames} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
 papauerosa polenta artoica tunc dnuenu feyting
 ob sinu gario quadras afos opha censa affella vna
 mna feagmeta mshdo pel mshdoq fluxorum sudarui
 obfomorda vippa

^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
 Gaus coquina regnis pte lax fauilla santalla tarbo
 penna vera verutu caranta caldar treps carabq lebes
 tarenadiu sartago olla satella olieta patella orca
 testa disto todear sorbibile brodiu fastimula pinguis

^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
 sagina adceps acinna popissima mater maties flamma
 firmo focq amis ythao fax cifo vrens oraculus asora
 anfa varia idera vena siula ampolma tma do lemy
 timella dapifer daps pulmetu affatura affatu saluanu
 seym suame modaxui mola moluale sal salterui sax

^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
 cina statula epaxum faar
 Timus santas salus mos morosaq morigerato dulus

^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
 dulus eger cytruido firmo infirmo infirmitas mbe
 alis mbealutaz sames putredo luno lalm vlnerato vltq
 vltrosq acate lalanima lepva leprosq anaxo idropia
 tussis vesang vesamitas febris febrilata adolmatica

^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id} ^{id}
 verno fevntica saluus dulus amens vicemens dnuens
 dmenia stulty stulticia qrepto natiuitas plus plures
 ingenium

Ertz gaud
 Vba tibia ^{vicina} ^{furete} ^{bites} ^{prec} ^{to} ^{to}
 fistula ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tubicu palponing ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 catata ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 fistulator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 gestulator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 palpanza ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tympani ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tympanista ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 fella ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tuctina ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 fogax ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pshigax ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 veesica ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 accusper ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 sara ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 leatator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 leatator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 icolator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 nebulo ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 lena ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 leno ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 niete ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 cays ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 adulter ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 formator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 melios ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 nepos ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 formix ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pshulur ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 vices ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 vacinator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 magis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 lana ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 auspian ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 ostimo ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 ypona ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 rics ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 assur ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 orbua ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 ostulu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pupa ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tripazeta ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 subdaxim ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 sarabz ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 patera ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 castraty ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 albancencian ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 sterilis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 apitor ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}

Fasemita tomptica legnes times!!

vitis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 plate ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 binu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 trinu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 quademu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 rebita ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 colis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 rames ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 iter ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 itator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 viator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 linen ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 linen ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 ludus ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 solacu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 loco ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 iocoso ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 solacioso ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 gaudiu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tristis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tristia ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 aleatio ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 co tabla ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 gatta ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 riga ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pila ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 distus ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 cassertaxillo ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 decus ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 taxillat ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tabnator ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 locty ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 Calixta ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 septemstiliu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tenthine ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pulocum ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 merops ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 funihu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tubula ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 ventnabr ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 musapula ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 d'apula ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}

Extor textorin!

terpazeta ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 raduis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 fusu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 subuqui ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 stamectis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 nexorinn ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 teules ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 telax ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 lamax ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 zmziliud ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 gregula ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 stamenna ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 glomg ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 glomittiu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 alabz ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 dragma ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 himbis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tuba ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 colus ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 potior ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 stamma ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 supra ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 supra ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 zona ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pensa ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 alabra ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 balisiu ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 distyke ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 politor ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 stamma ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 acista ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 pampylis ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 no ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 tustteet ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 supor ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 co ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 agitati ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 alupno ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 carlygmi ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 smforang ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 burdo ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 centora ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 dxustalus ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 fula ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}
 dista ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to} ^{to}

- 28 l. 15 kr. — IX. szám. Az ik-es igékről. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 1857. 32 l. 15 kr. — X. szám. A nyelvújításról. *Szarvas Gábor* l. tagtól. 1875. 25 l. 15 kr. (1879—1875.)
- V. k. I. szám. Nyelvészkedő hajlamok a magyar népnél. *Barna Ferdinánd* lev. tagtól. 1875. 40 l. 25 kr. — II. sz. A neo- és palaeologia ügyében. *Brassai Sámuel* r. tagtól. 1875. 48 l. 30 kr. — III. szám. A hangsulyról a magyar nyelvben. *Barna Ferdinánd* lev. tagtól. 1875. 48 l. 30 kr. — IV. szám. Brassai és a nyelvújítás. *Ballagi Mór* r. tagtól. 1876. 22 l. 15 kr. — V. szám. Emlékbeszéd Kriza János l. t. felett *Szász Károly* l. tagtól. 1876. 40 l. 25 kr. — VI. szám. Művészet és nemzetiség. *Bartalus István* l. tagtól. 1876. 35 l. 20 kr. VII. szám. Aeschylus. *Télfy Iván* l. tagtól. 1876. 141 l. 80 kr. — VIII. szám. A mutató névmás hibás használata. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 1876. 15 l. 10 kr. — IX. szám. Nyelvtörténelmi tanulmányok a nyelvújításra nézve. *Imre Sándor* l. tagtól. 1876. 97 l. 60 kr. — X. szám. Bérczy Károly emlékezete. *Arany László* l. tagtól. (1875—1876.)
- VI. k. I. szám. A lány aspiraták kiejtéséről a zenében. *Mayr Auréltól* 10 kr. — II. szám. A mandusk szertartásos könyve. *Bálint Gábortól* 10 kr. — A rómaiak satirájáról és satirairóikról. *Dr. Barna Ignác* l. tagtól 20 kr. — IV. szám. A spanyolországi arabok helye az iszlám fejlődése történetében, összehasonlítva a keleti arabokéval. *Goldziher Ignác* l. tagtól. 50 kr. — V. Emlékbeszéd Jakab István l. t. fölött *Szász Károly* r. tagtól 10 kr. — VI. Adalékok a m. t. Akadémia megalapítása történetéhez. I. *Szilágyi István* l. tagtól. II. *Vaszary Kolozstól*. III. *Révész Imre* l. tagtól. 60 kr. — VII. Emlékbeszéd Mátray Gábor l. t. felett. *Bartalus István* l. tagtól 10 kr. — VIII. A mordvaiak történelmi viszontagságai *Barna Ferdinánd* l. tagtól 20 kr. — IX. Eranos. *Télfy Iván* l. tagtól. 20 kr. — X. Az ik-es igékről. *Joannovics György* l. tagtól 40 kr. (1876.)
- VII. k. I. Egy szavazat a nyelvújítás ügyében. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 50 kr. — II. Podhorszky Lajos magyar-sinai nyelvhasznolása. *Budenz József* r. tagtól. 10 kr. — III. Lessing (székfoglaló). *Zichy Antal* l. tagtól. 20 kr. — IV. Kapcsolat a Magyar és szumi irodalom között *Barna Ferdinánd* l. tagtól 10 kr. — Néhány ösműveltségi tárgy neve a magyarban. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 30 kr. — VI. Rankavis Kleon új-görög drámája. *Télfy Iván* l. tagtól. Ára 30 krajcár. — VII. A nevek uk és ik személyragairól. *Imre Sándor* l. tagtól. 20 kr. — VIII. Emlékbeszéd Székács József t. tag fölött, *Ballagi Mór* r. tagtól. 20 kr. — IX. A török-tatár nép primitív culturájában az égi testek. *Vámbery Ármín* r. tagtól 10 kr. — X. Bátor László és a Jordánszky-codex bibliafordítása. (Székfoglaló.) *Volf György* l. tagtól 10 kr.
- VIII. k. I. Corvin-codexek. *Dr. Ábel Jenőtől*. 60 kr. — II. A mordvaiak pogány istenei s ünnepei szertartásai. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 50 kr. — III. Orozslapp utazásomból. *Dr. Genetz Arvidtól*. 20 kr. — IV. Tanulmány a japáni művészetéről. *Gr. Zichy Ágosttól*. 1 frt. — V. Emlékbeszéd Pázmándi Horvát Endre 1839-ben elhunyt r. t. fölött. A születése századik évfordulóján, Pázmádon rendezett ünnepélyen, az Akadémia megbízásából tartotta *Szász Károly* r. t. 10 kr. — VI. Ükkonpohár. A régi magyar jogi szokásnak egyik töredéke. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 20 kr. — VII. Az ugynevezett lány aspiraták phoneticus értékéről az ó-indiai *Mayr Auréltól*. 60 kr. — VIII. Magyarországi humanisták és a dunai tudós társaság. *Dr. Ábel Jenőtől*. 80 kr. — IX. Ujperzsa nyelvjárások. *Dr. Pozder Károlytól*. 50 kr. — X. Beregszászi Nagy Pál élete és munkái. Székfoglaló *Imre Sándor* r. tagtól. 30 kr.
- IX. k. I. Emlékbeszéd Schiefner Antal k. tag felett. *Budenz J. r.* tagtól 10 kr. — II. A Boro-Budur Jáva szigetén. *Dr. gr. Zichy Ágost* l. tagtól 40 kr. — III. Nyelvünk újabb fejlődése. *Ballagi Mór* r. tagtól 20 kr. — IV. A hunnok és avarok nemzetisége. *Vámbery Ármín* r. tagtól. 30 kr. — A Kún- vagy Petrarka-codex és a kúnok. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 30 kr. — VI. Emlékbeszéd Lewes Henrik György külső tag felett. *Szász Károly* r. tagtól. 10 kr. — VII. Ós vallásunk főistenei. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 40 kr. — VIII. Schopenhauer aesthetikája *Dr. Ruzsicska Kálmántól*. 10 kr. — IX. Ós vallásunk kisebb isteni lényei és áldozat szertartásai. *Barna F. l.* tagtól 30 kr. — X. Lessing mint philologus. *Dr. Kont Ignácztól* 30 kr. — XI. Magyar egyházi népének a XVIII. századból. Székfoglaló. *Bogisich Mihály* l. tagtól. 50 kr. — XII. Az analógia-hatásáról, főleg a szóképzésben. *Simonfi Zsigmond* l. tagtól 20 kr.
- X. k. I. A jelentéstan alapvonalai. Az alakokban kifejezett jelentések. (Székfoglaló.) *Simonfi Zsigmond* l. tagtól. 30 kr. — II. Etzelburg és a magyar húnmonda. (Székfoglaló.) *Heinrich Gusztáv* l. tagtól. 20 kr. — III. A M. T. Akadémia és a szomi irodalmi társaság. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 20 kr. — IV. Értsük meg egymást. (A neologia és orthologia ügyében.) *Joannovics György* t. tagtól. 30 kr. — V. Baranyai Decsi János és Kis-Viczay Péter közmondásai. *Ballagi Mór* r. tagtól. 10 kr. — VI. A magyar nyelv történelmi fejlődéséről. *Dr. Arany László* l. tagtól. 20 kr. — VII. A magyar nyelv történelmi fejlődéséről. *Dr. Arany László* l. tagtól. 20 kr. — VIII. A magyar nyelv történelmi fejlődéséről. *Dr. Arany László* l. tagtól. 20 kr. — IX. A magyar nyelv történelmi fejlődéséről. *Dr. Arany László* l. tagtól. 20 kr. — X. A magyar nyelv történelmi fejlődéséről. *Dr. Arany László* l. tagtól. 20 kr.

- jához.) *Dr. Pets Vilmos* tanártól. 60 kr. — Id. gróf Teleki László ismeretlen versei. *Szász Károly* r. tagtól 10 kr. — VIII. Cationale et Passionale Hungaricum. *Bogisich Mihály* l. tagtól. 30 kr. — IX. Az erdélyi hirlapirodalom története 1848-ig. *Jakab Elek* l. tagtól. 50 kr. — X. Emlébeszéd Klein Lipót Gyula kültag felett *Dr. Heinrich Gusztáv* lev. tagtól. 40 kr. — XI. Ujabb adalékok a magyar zene történelméhez. *Bartalus István* l. tagtól. 40 kr. — XII. A magyar romanticismus. (Székfoglaló.) *Bánóczy József* l. tagtól. 10 kr. — XIII. Ujabb adalék a magyar zene történelméhez. *Bartalus István* l. tagtól. 40 kr.
- XI. k.** I. Ugor vagy török-tatár eredetű-e a magyar nemzet? *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 20 kr. — II. Ujgörgő irodalmi termékek. *Dr. Tély Iván* l. tagtól. 40 kr. — III. Középkori görög verses regények. *Dr. Tély Iván* l. tagtól. 30 kr. — IV. Idegen szók a görögben és latinban. *Dr. Pozder Károlytól*. 50 kr. — V. A csuvasokról. *Vámbery Ármín* r. tagtól 30 kr. — VI. A számlálás módjai és az év hónapjai. *Hunfalvy Pál* r. tagtól 20 kr. — VII. Telegdi Miklós mester magyar katechismusa 1562-ik évből. *Majláth Béla* l. tagtól. 10 kr. — VIII. Kaldi György nyelve. *Dr. Kiss Ignác*tól. 50 kr. — IX. A Muhammedán jogtudomány eredetéről. *Goldziher Ignác* l. tagtól 10 kr. — X. Vámbery Ármín «A magyarok eredete című műve néhány főbb állításának bírálata. *Barna Ferdinánd* l. tagtól 60 kr. — XI. A nyelvfejlődés történelmi folytonossága és a nyelvőr. *Ballagi Mór* r. tagtól. 20 kr. — XII. A magyarok eredete és a finn-ugor nyelvészet. I. Válaszom Hunfalvy Pál bírálati megjegyzéseire. *Vámbery Ármín* r. tagtól. 30 kr.
- XII. k.** I. Seneca tragédiái. *Dr. Kont Ignác*tól. 60 kr. — II. Szombatos codexek. *Dr. Nagy Sándortól*. 30 kr. — III. A reflexív és valláserkölesi elem a költészetben s Longfellow. Székfoglaló. *Szász Béla* l. tagtól. 30 kr. — IV. A helyiszonyragok használata a magyarban. *Kúnos Ignác* és *Munkácsi Bernáttól*. 50 kr. — V. A magyarok eredete és a finn-ugor nyelvészet II. *Vámbery Ármín* r. tagtól. 50 kr. — VI. Kiktől tanult a magyar írni, olvasni? *Volf György* l. tagtól. 50 kr. — VII. A kasztamuni-i török nyelvjárás. *Irta Thury József*. 50 kr. — VIII. Nyelvészeti mozgalmak a mai görögöknél. *Tély Iván* l. tagtól. 20 kr. — IX. Boldogasszony, ősvallásunk istenasszonya. *Kálmány Lajostól*. 20 kr. — X. A mondat dualismusa. *Brassai Sámuel* r. tagtól. 60 kr. — XI. A kunok nyelvéről és nemzetiségéről. *Gr. Kuun Géza* t. tagtól. 40 kr. — XII. Isota Nogarola. (Székfoglaló.) *Ábel Jenő* l. tagtól. 50 kr.
- XIII. k.** I. Kudrun, a monda és az eposz. *Heinrich G.* l. tagtól. 40 kr. — II. A votják nép multja és jelene. *Barna F.* l. tagtól. 30 kr. — III. Palesztina ismeretének haladása az utolsó három évtizedben. *Goldziher I.* l. tagtól. 40 kr. — IV. A homeroszi Demeter-hymnusról. *Ábel Jenő* l. tagtól. 50 kr. — V. A votjakok pogány vallásáról. *Barna Ferdinánd* l. tagtól. 20 kr. — VI. A régi magyar nyelv szótára. *Szarvas Gábor* r. tagtól. 10 kr. — VII. Egy kis viszhang Vámbery Ármín ur válaszára. *Budenz J.* r. tagtól. 20 kr. — VIII. Ki volt Calepinus magyar tolmácsa. *Szily Kálmán* r. tagtól. 10 kr. — IX. Szegedi Lénárt énekeskönyve. *Bogisich Mihály* l. tagtól. 50 kr. — X. Szőrendi tanulmányok. I. rész. *Joannovics György* t. tagtól. 30 kr. — XI. A kisebb görög tragikusok tropusai. *Pets Vilmostól*. 10 kr. — XII. Heraclius. Rankavis Leon hellén drámája. *Tély Iván* l. tagtól. 30 kr.
- XIV. k.** I. Az ó- és középkori Terentius biographiái. *Ábel Jenőtől*. 40 kr. — II. Szőrendi tanulmányok. II. rész. *Joannovics György*tól. 40 kr. — III. A mordva nép házassági szokásai. *Barna F.* l. tagtól. 30 kr. — IV. Jelentés ujhellén munkákról. *Tély Iván* l. tagtól. 30 kr. — V. Mythologiai nyomok a magyar nép nyelvében és szokásaiban. *Kálmány Lajostól*. 10 kr. — VI. Etymologicum magnum Romanis. *Putnoky Miklóstól*. 20 kr. — VII. A magyar szótók. *Simonyi Zsigmond*tól. 30 kr. — VIII. A nyelvújítás történetéhez. *Simonyi Zsigmond*tól. 20 kr. — IX. Szőrend és accentus. *Brassai Sámuel* t. tagtól. 40 kr. — X. Három francia hellenista és a volapük. *Tély Iván* l. tagtól. 20 kr. — XI. Euheméri reliquiæ. *Némethy Gézáól*. 60 kr. — XII. Gáti István steganographiája, kapcsolatban a modern stenographiával. *Vikár Belától*. 40 kr.
- XV. k.** I. Az iszlám vallásos mozgalmái az első négy században. *Dr. Schreiner Márton*tól. 30 kr. — II. André Chénier költészet. *Haraszti Gyulától*. 1 frt 50 kr. — III. Kombináló szóalkotás. *Simonyi Zsigmond* l. tagtól. 40 kr. — IV. Az aranyoszéki mohácsi nyelvmelék. *Hunfalvy Pál* r. tagtól. 15 kr. — V. Psychiatria és politika. *Zichy Antal* t. tagtól. 10 kr. — VI. Ujabb hellén munkák és a hellén nyelvtanítás. *Tély Iván* l. tagtól. 60 kr. — VII. A magyar zene tudományos tárgyalása. *Ponori Thewrewk Emil* r. tagtól. 20 kr. — VIII. A hagsúly a szláv nyelvekben. *Asbóth Oszkártól*. 80 kr. — IX. A nyelvújítás és az idegenszerűségek. *Simonyi Zsigmond* l. tagtól. 60 kr. — X. Kisfaludy Károly «Mohács»-a görögül *Tély Iván* l. tagtól. 40 kr. — XI. Tanulmányok az újbabkori persa irodalom-történetéből. *Dr. Kegll Sándortól*. 1 frt 50 kr. — XII. Ujabb adatok a kún Petrarca-Codexhez. Gróf *Kuun Géza* t. tagtól. 15 kr.